

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. lapkričio 8 d.
228 ir 229 posėdžiai

Stenogramos

125

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. lapkričio 8 d.

Rytinis posėdis Nr. 228

Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaika	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. lapkričio 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 37, 41, 42, 43, 55 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2600(2) priėmimo tęsinys	10
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2408(2) priėmimo tęsinys	10
Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2375GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas ir priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas (su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais)	13
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	14
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2470GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymas	14
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2585(3) priėmimo tęsinys	14
Šio įstatymo priėmimas	15
Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2159(2) pirmasis priėmimas	15
Notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2410(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	18
Antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2411(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	18
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2569(2) priėmimas	19
Šio statuto priėmimas	21
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymo tęsinys ir priėmimas	21
Seimo nario J. Razmos kalba	21
2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2470GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) svarstymo tęsinys ir priėmimas	24
Seimo nario V. Bako kalba	24
Šio įstatymo priėmimas (su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais)	27
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1388(2) priėmimas	28

Šio įstatymo priėmimas	28
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1255(3) priėmimas	28
Šio įstatymo priėmimas	29
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1279(3) priėmimas	29
Šio įstatymo priėmimas	29
Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20 ¹ , 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2415(3)ES priėmimas	29
Šio įstatymo priėmimas	30
Įstatymo „Dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisiekimo susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2483(2) svarstymas ir priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	30
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės papildomo susitarimo dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisiekimo susitarimo taikymo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2484(2) svarstymas ir priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	31
Įstatymo „Dėl Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos pakeitimų protokolų ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2472(2) svarstymas ir priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2397(2) svarstymas ir priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	32
Įstatymo „Dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl bendro karinio vieneto įsteigimo pakeitimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2514(2) svarstymas ir priėmimas	32
Šio įstatymo priėmimas	32
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20 ¹ , 21, 42 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 63 ¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2653 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 22, 67, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 21 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2654 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	32
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 5, 7, 9, 20, 21, 25, 31, 37, 38, 39, 45, 46, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju ¹ skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2655 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	35
Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2693 pateikimas (A. Veryga)	38
Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Romerio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu pradžios“ projekto Nr. XIIIIP-2545 pateikimas (J. Petrauskienė)	41
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-2579 pateikimas (J. Petrauskienė)	44

Vyriausybės valanda

Ministro Pirmininko S. Skvernelio, vidaus reikalų ministro E. Misiūno, aplinkos ministro K. Navicko, finansų ministro V. Šapokos, žemės ūkio ministro G. Surplio, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, susisiekimo ministro R. Masiulio ir kultūros ministrės L. Ruokytės-Jonsson atsakymai į Seimo narių klausimus	45
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 229

Seimo savaitės (2018-11-12–2018-11-16) – 2018 m. lapkričio 13 d. (antradienio) ir 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	51
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1388(2) priėmimo tęsinys	51
Šio įstatymo priėmimas (su patikslinta įsigaliojimo data)	51
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos ir Ekonomikos komiteto paskyrimo svarstyti įstatymų projektus Nr. XIIIIP-2617, Nr. XIIIIP-2618, Nr. XIIIIP-2619, Nr. XIIIIP-2620, Nr. XIIIIP-2621“ priėmimas	52

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 2, 7, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-261 pateikimas (V. Gailius)	52
Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 9 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1126 pateikimas (S. Gentvilas)	54
Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 II dalies II skyriaus papildymo penktuoju skirsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2639 ir Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30 ^l straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2640 pateikimas (S. Šedbaras)	55
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2133 pateikimas (A. Gelūnas)	56
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2162 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2134 pateikimas (A. Gelūnas)	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2815 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Juozapaitis)	58
Šio nutarimo priėmimas	59
Profesionaliojo scenos meno įstatymo IX-2257 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2812 pateikimas (V. Juozapaitis)	59
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2436 pateikimas (G. Vaičekauskas)	60
Darbdavių socialinių iniciatyvų skatinimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2705, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2706, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2707 ir Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2708 pateikimas (J. Varkalys)	63
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2702 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (G. Skaistė)	66
Šio nutarimo priėmimas	66

Kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos bei jų šeimoms įstatymo Nr. I-954 3 straipsnio 1 dalies papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-2701 pateikimas (G. Skaistė)	66
Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-699 svarstymas	67
Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1032 svarstymas	67
Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 4, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2180(2) pateikimas (S. Gentvilas)	68
Administracinių nusižengimų kodekso 33, 38, 417, 424, 569, 573, 575, 589, 590, 595, 602, 610, 611, 612, 669, 682 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2672 pateikimas (S. Šedbaras)	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-2858 pateikimas	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-37 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-2859 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Liesys)	70
Šio nutarimo priėmimas	71
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-2861 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Liesys)	71
Šio nutarimo priėmimas	71
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	72

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 228 STENOGRAMA

2018 m. lapkričio 8 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas J. LIESYS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos. Maloniai prašau užimti darbo vietas. Pradedame lapkričio 8 dienos (ketvirtadienio) plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis.

Užsiregistravo 103 Seimo nariai.

Gerbiamieji Seimo nariai, prieš dvi dienas mes balsavome ir paskyrėme A. Puksą, kurį siūlė Teisininkų draugija, ir E. Viskontą, kurį siūlė partija „Tvarka ir teisingumas“, Vyriausiosios rinkimų komisijos nariais. Įstatymas numato, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nariai prisiekia Lietuvos Respublikos Seime. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo, priesaikos tekstas negali būti keičiamas. Priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ir jos narių priesaikų tekstai yra saugomi Seime. (*Šurmulyš salėje*)

Mieli kolegos, tie, kurie šiandien esate labai audringi, gerbiamieji kolegos Podery (vardinu pavartėmis), Kaminskai! Prašome visus atsisėsti, rimties ir ramybės! Vyks labai maloni procedūra. Kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį ir A. Puksą prisaikdinimo procedūrai.

10.00 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaika

A. PUKSAS. Aš, Andrius Puksas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Kviečiu prisiekti E. Viskontą.

E. VISKONTAS. Aš, Egidijus Viskontas, prisiekiu būti ištikimas Lietuvai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises. Tepadeda man Dievas! (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, sveikiname visi kartu Vyriausiosios rinkimų komisijos narius, linkėdami visada laikytis duotosios priesaikos. Sėkmės jūsų darbuose!

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. lapkričio 8 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės tvirtinimas. J. Olekas dėl darbotvarkės.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Atsiprašau, kad Seniūnų sueigoje nespėjau sureaguoti, bet pasitarėme frakcijoje ir norime pasiūlyti išbraukti tris klausimus iš šios rytinės

darbotvarkės dėl to, kad jau yra prasidėjusi savivaldybių tarybų rinkimų kampanija, ir šitų įstatymų priėmimas turėtų įtakos pačiai rinkimų kampanijai. Mums atrodo, neatitinka logikos, kad taisyklės keičiamos žaidimo metu, todėl siūlome frakcijos vardu išbraukti 1-3, 1-4 ir 1-8 klausimus iš šios dienos darbotvarkės.

PIRMININKAS. Projektai Nr. XIIIIP-2600, Nr. XIIIIP-2408 ir Nr. XIIIIP-2585.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, aš frakcijos vardu remiu kolegų pasiūlymą ir taip pat siūlau išbraukti 1-3, 1-4 klausimus, susijusius su rinkimais. Kaip matote, opozicinės ir mažumos frakcijos nesiregistruoja, sprendžiant dėl tų klausimų priėmimo, ir čia mes be reikalo gaištame laiką. Taip pat dar vieną papildomai siūlau frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės – 1-11 klausimą, tai Seimo statuto pataisos dėl Laisvės kovų komisijos naikinimo.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuodami turėsime apsispręsti dėl pasiūlymų. Dėl J. Oleko pasiūlymo išbraukti iš darbotvarkės 1-3 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-2600. Seimo nariai, palaikantys J. Oleko nuomonę, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 55, prieš – 53, susilaikė 7. Pasiūlymui nepritarta.

Darbotvarkės 1-4 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2408. Taip pat J. Oleko frakcijos vardu išreikšta nuomonė išbraukti jį iš darbotvarkės. Palaikantys nuomonę balsuoja už, kurie mano, kad turi likti, balsuoja prieš.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 55, prieš – 54, susilaikė 6. Pasiūlymui taip pat nepritarta.

Dėl darbotvarkės 1-8 klausimo – projekto Nr. XIIIIP-2585 taip pat reikia nuspręsti balsuojant. Tie, kurie palaiko J. Oleko nuomonę, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 56, prieš – 54, susilaikė 7 Seimo nariai. Klausimas taip pat lieka darbotvarkėje.

J. Razma frakcijos vardu siūlė išbraukti darbotvarkės 1-11 klausimą – projektą Nr. XIIIIP-2569. Taip pat kviečiu balsuoti ir nuspręsti. Kas pritaria pasiūlymui, balsuoja už, kas nepitaria, balsuoja kitaip.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 52, prieš – 58, susilaikė 9. Darbotvarkėje 1-11 klausimas lieka.

Dėl visos darbotvarkės. Ar galime pritari bendru sutarimu? Negalime, balsuojame.

Balsavo 115 Seimo narių: už – 69, prieš – 11, susilaikė 35 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta.

10.11 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 37, 41, 42, 43, 55 ir 83 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2600(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2600(2). Yra likęs tik balsavimas priėmimo stadijoje. Kviečiu balsuoti dėl šio projekto priėmimo.

Užsiregistravo 70 Seimo narių. Klausimas atidedamas. (*Balsai salėje*) M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Prašau perbalsuoti, nes kortelė sugedo. Dabar jau turi būti paleista ir veikti.

PIRMININKAS. Kadangi M. Puidoko kortelė neveikė ir jis ją balsavimo metu keitė, kviečiu balsuoti dar kartą.

Užsiregistravo 65 Seimo nariai, balsavimas atidedamas.

10.13 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 6 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2408(2). Priėmimas. Taip pat likęs tik balsavimas. Kviečiu balsuoti priėmimo stadijoje.

Užsiregistravo 67 Seimo nariai, balsavimas atidedamas.

10.14 val.

Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2375GR (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2375GR. Kviečiu R. Sinkevičių į tribūną, Ekonomikos komiteto...

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamas pirmininke, kolegos Seimo nariai, Ekonomikos komitete buvo apsvarstytas Prezidento dekretas ir priimtas sprendimas pritarti įstatymo projektui su visais Lietuvos Respublikos Prezidento 2018 m. spalio 24 d. dekretu Nr. 1K-1440 teiktais pakeitimais bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti neužsirašė Seimo nariai. Pradedame priėmimo procedūrą. Cituoju 167 straipsnį „Gražinto įstatymo priėmimas“. Pirma dalis. „Gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų.“ Motyvai. Motyvai už – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Siūlau priimti su Prezidentės pataisomis. Aš siūlau priimti įstatymą su Prezidentės pataisomis. Aš gal ne taip tada užsirašiau.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, siūlau balsuoti prieš, nes balsavimas už reikėtų, kad įsigaliotų tas įstatymas, kuris buvo priimtas Seimo. Argumentai, kodėl prieš. Čia mes girdėjome Prezidento patarėjo išdėstytus labai aiškius argumentus ir labai aiškūs yra Prezidentės siūlymai, kaip reikėtų tobulinti šį įstatymą. Balsuodami prieš ir kitu balsavimu mes tai galėtume patvirtinti. O argumentai keli. Ši tvarka, kuri yra numatyta įstatyme, yra nepakankamai skaidri, nėra aiškūs finansavimo šaltiniai, nėra aiškūs finansavimo metodas, nėra aiški atsakomybė. Kas prisiima iki galo, ar savivaldybė, ar Vyriausybė, ir kaip tokie projektai būtų įgyvendinti. Man atrodo, daugelis mūsų turbūt pritartų, kad metro reikėtų ir geriau jį turėti negu neturėti, bet, kaip ne kartą kalbėjome, nemokamų pietų nebūna ir turime skaičiuoti, kiek toks metro kainuotų, kiek mūsų pajėgumai ir mūsų galimybės įgyvendinti tokius projektus. Tam reikia labai aiškių nuostatų, ką ir pasiūlė Prezidentė. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Neplanavau šnekėti, bet po pastarojo pasakymo noriu, kad nebūtume suklaidinti. Balsavimas už, tai yra už Metropoliteno įstatymą ne tą, kuris buvo priimtas Seime, o balsavimas už yra su Prezidentės pataisomis. Ekonomikos komitetas pritarė Prezidentės siūlymams ir dabar mes balsuosime už pataisymus, ką siūlė Lietuvos Respublikos Prezidentė. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Dar kartą komentuoju, kad pirmasis balsavimas yra už tai, kad būtų balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Tai reiškia tokį, už kokį buvome nubalsavę čia, Seime. Motyvai prieš – D. Kreivys.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš apskritai noriu pasakyti, kad žiūrint ekonomiškai Vilniuje metro yra nesusipratimas. Vilniaus tankis yra vienas mažiausių Europoje, miestas yra išsidriekęs tris kartus daugiau, negu turėtų būti. Vienas kilometras metro kainuoja 250 mln. eurų, tai, žiūrint iš ekonominio atsipirkimo taško, tokie dalykai niekad neatsipirks ir tokio projekto finansavimas yra praktiškai neįmanomas. Todėl aš manau, kad apskritai šitas įstatymas ir jo svarstymas Seime yra nesusipratimas.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Jau nebe pirmas kartas, kai Seimas dėl Prezidentės veto priims sprendimus, ir turbūt ne pirma kadencija. Todėl įstatyme sudėti visi saugikliai, viešųjų finansų, apie ką kalbama, jokio poreikio nėra. Aš neminėsiu dabar visų dešiniųjų įgyvendintų projektų, kaip „Barclay“, „Fortum“ ir visa kita, kurie ėjo kiaurai su žalia šviesa priimant sprendimus tik Vyriausybėje. Todėl šiuo projektu, be abejo, matant dūstantį Vilnių, kai žmonės praleidžia kamščiuose ne vieną valandą išvykdami iš darbo ir atvykdami į darbą, reikia

ieškoti naujos erdvės viešajam transportui. Kalbama apie privataus ir viešojo sektoriaus partnerystę, tiesiog reikia tokios transporto rūšies reglamentavimo, kadangi valstybei priklauso žemės gelmės. Jeigu jomis reikės pasinaudoti sukuriant transportui erdvę, tai ir bus pasinaudota, tam reikia Vyriausybės sprendimų, tam reikia Seimo sprendimų. Šiuo atveju visi saugikliai su Prezidentės patarėjais seniausiai buvo suderinti, aš kalbu kaip buvusios parlamentinės grupės už metro pirmininkas. Todėl man keista girdėti kandidato į Vilniaus merus kalbą, tai pono D. Kreivio kalbą, kai jis tiesiog nemato problemos, kad Vilniuje yra kamščiai. Aš nežinau, kaip apskritai su tokia pozicija galima eiti į rinkimus, gerbiamas kandidate į merus?

PIRMININKAS. Motyvai prieš – A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų galima daug įstatymų priimti ir dėl nacionalinio stadiono, ir dėl kito poreikio, bet nuo to vienas ar kitas projektas automatiškai nebus įgyvendintas. Priimtas Metropoliteno įstatymas nereiškia, kad realiai per artimiausius dešimtmečius kas nors bus daroma. Tiesiog tai yra vidinis nusiramimas, galbūt ir Seimo narių, galbūt ir Vilniaus miesto savivaldybės, kad kažką darysime perspektyvoje, bet laikas eina ir matome, kad tikrai niekas nėra daroma.

Mes matome, kaip valstybėje yra įgyvendinamas „Rail Baltica“ projektas, kaip jį sekasi įgyvendinti, kol kas tikrai iki Kauno. Iki Latvijos sienos, duok Dieve, jeigu bus 2025 metais įgyvendinta. Tikėtis, kad viena Vilniaus savivaldybė pajėgs įgyvendinti metro, tai yra tikrai labai labai utopiška, nes lėšų reikės milijardinių, o viena savivaldybė tikrai tokių dalykų nebus pajėgi įgyvendinti. Todėl aš manau, kad toks įstatymas tiesiog pasmerktas žlugti. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Dėl pačios finansavimo schemos ir metro modelio įgyvendinimo mes galime diskutuoti ir galime prie to grįžti, bet aš manau, kad tie sprendimai bus daromi tada, kai atsiras realus investuotojas ir kai miestas, tai yra Vilniaus miestas, turės politinę valią. Seimo šiandienos uždavinys yra užduoti toną, parodyti politinę valią ir parodyti šio klausimo reikšmingumą. O klausimo reikšmingumą, man atrodo, supranta kiekvienas sėdintis salėje, nes vienu ar kitu būdu... Gal tie, kurie gyvena Seimo bendrabutyje, ir nepatiria tų kamščių, bet visi kiti matome, kokios yra Vilniaus mieste spūstys.

Miestas jau keliolika metų apie tai kalba ir nieko nedaroma, ir nieko nepadaro. Nupirkti nauji autobusai neišsprendžia problemos. Tikrai jokia kita nauja eismo rūšis, ar tai būtų kokie nors ypatingi autobusai, ar tai būtų koks nors tramvajus, neišspręs spūščių problemos, nes atims erdvę, atims eismo juostas iš kitų eismo dalyvių. Tikrai tokia nauja eismo rūšis, kuri neatima eismo juostų iš kitų eismo dalyvių, Vilniaus mieste išspręstų transporto spūščių problemą, tai yra arba virš žemės, arba po žeme. Čia vienas iš variantų – metro po žeme.

Ne tik Europos sostinės, bet ir bent kiek didesni Europos miestai metro turi. Žmonės važiuoja į darbą, iš darbo, įvairūs specialistai ir vidurinė, ir aukštesnioji klasė, ir taip toliau – visi naudojami, nes tai yra puiki, moderni infrastruktūra. Ant galvos nelyja ir tu gali pasiekti savo darbą ar kokią kitą vietą labai patogiai.

Projekto tikrai reikia. Dėl įgyvendinimo detalių, žinoma, mes galime diskutuoti. Aš siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tenka sutikti su metro kritikų argumentais, nes šiuolaikinis mažas, nedidelis Europos miestas eina visai kitu keliu, tikrai ne metro plėtros keliu. Mažas šiuolaikinis europietiškas miestas eina viešosios erdvės plėtros keliu, eina A juostų – viešojo transporto juostų – plėtros keliu. Tai yra dešimt kartų pigesnis būdas atsikovoti viešosios erdvės dalį viešajam transportui.

Aš tik primenu, kolegos, daugelis iš jūsų nesinaudoja, o aš labai dažnai naudojuosi viešuoju transportu. Vilniuje viešasis transportas yra, jis funkcionuoja normaliai. Jis tiesiog yra žiauriai pasenęs, juo nesirūpinama. Net Seime nėra specialios komisijos, kuri prižiūrėtų Susisiekimo ministerijos politiką. Viešosios transporto politikos tiesiog nėra, neegzistuoja. Parlamentinė priežiūra neegzistuoja.

Tai padarykime namų darbus, padarykime dalykus, kurie kainuos šimtus kartų pigiau, ir mūsų sistemos pradės funkcionuoti normaliai, ir transportas bus patrauklus žmonėms. Negalima važinėti 30 metų senumo priemonėmis, kai smirda, kai nėra ventiliacijos. Tai yra esminės problemos.

Viešos transporto sistemos egzistuoja mūsų miestuose, jas reikia plėsti, o ką mes padarėme? Vilniuje turime situaciją, kai elektros transporto priemonių skaičius nuolat mažėja, mes demonstruojame elektros tinklus, apie ką mes kalbame? Mes perkame dyzelinius autobusus, didiname mūsų miestų užterštumą sprendimais, kurie tiek nekainuoja ir tiesiog daromi tyliai už uždary durų. Baikite svajoti, reikia pradėti rūpintis esama sistema.

PIRMININKAS. Balsuojame, motyvai išsakyti. Kartoju, kad balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Tie, kurie balsuoja už, balsuoja, kad būtų priimtas toks įstatymas, koks Seime buvo priimtas be pakeitimų, tie, kurie mano, kad reikia pritari Prezidentės pasiūlymams, balsuoja prieš.

Užsiregistravo 118, balsavo 114 Seimo narių: už – 18, prieš – 68, susilaikė 28. Tokiu atveju skaitau 2 dalį... (*Balsai salėje*) 3 dalį. D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kadangi A. Skardžius paminėjo mano pavardę, noriu pasakyti, kad Artūras ilgus metus dirbo Ekonomikos komitete...

PIRMININKAS. Gal galėtume po balsavimo, replikos bus po balsavimo. Atsiprašau. Dar bus kitas balsavimas. Skaitau 3 dalį: „Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.“

Taigi, antrasis balsavimas. Tie, kurie mano, kad reikia priimti Prezidentės pasiūlymus, pritari tiems pasiūlymams, balsuoja už, kiti – kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

(su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais)

Užsiregistravo 118 Seimo narių, balsavo 115: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 4. (*Balsai salėje*) Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2375GR) su Prezidentės pasiūlymais priimtas. (*Gongas*)

Replikos po balsavimo. D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). A. Skardžiui. Artūrai, daug metų dirbai Ekonomikos komitete, pinigų, suprantu, skaičiuoti moki, skaičius pažįsti, kaip galima už tokius pinigus – 250 mln. tiesti kilometrą: suskaičiavus Vilniaus visas trasas, išeina dešimtys milijardų eurų. (*Balsai salėje*) Dešimtys milijardų eurų. Noriu pasakyti, kad Vilnius gali sau leisti ir kitų transporto priemonių, kurios gali pervežti didelį skaičių žmonių, pavyzdžiui, tramvajus. Nutiesti tramvajaus kilometrą kainuoja 16 mln. eurų. Visa trasa nuo Santariškių iki stoties yra 160 mln., tai yra per pusę pigiau, nei kainuoja 1 kilometras metro.

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto diskusija. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Žinote, klausau kandidatų į merus, į Vilniaus merus, ir sakau, vargas tau, Vilniau! (*Juokas salėje*) Kadangi kandidatai į merus galvoja išspręsti kamščių problemas dviračių takeliais ir pėsčiųjų takais. Nemačiau nė vieno didmiesčio, kad šitaip spręstų kamščių problemas. Sėdi dar gerbiamas A. Kupčinskas, buvęs Kauno meras, ačiū Dievui, kad neišrinko dar vienai kadencijai, būtų Kaunas sugriuvęs. (*Juokas salėje*) Ateis dar D. Kreivys, tikrai sukrevos ir tikrai sugrius tas Vilnius, jeigu šitaip kalba kandidatas į merus. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Kolegos, aš tikrai siūlau perkelti šitas diskusijas dėl Vilniaus ateities į tinkamą ratą, galbūt sukurti specialią Transporto komisiją, ten mes galėtume išsikalbėti ir negaišti Seimo laiko. Bet iš tikrųjų, Dainiau, jūsų variantas taip pat kainuoja milijardus, realiai reikėtų investuoti į tai, ką dabar turime.

PIRMININKAS. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Aš, kaip ekonomistas, ekonomistui ponui D. Kreiviui vis dėlto norėčiau – nereikia skaičiuoti tų pinigų, kuriuos investuos privatus kapitalas. Yra viešoji funkcija. Štai, viešoji funkcija suteikiama privačiam kapitalui finansuoti, o privatus kapitalas papildomai neinvestuos nė vieno euro! Tai štai mes kalbame apie galimybę, o ne apie tai – *lobuoti* kažkokį tramva-

jų, kaip jūs norėjote kažkada mieste, taip, jūs norėjote, ir ne kartą stovėjo modelis prie pat savivaldybės. Aš kalbu apie galimybę, apie reglamentavimą transporto rūšies kaip atsakingos, pavojingos, kuriai reikalingi kalnakasybos leidimai, ir visa kita, apie tai ir apie galimybę viešiesiems finansams prisidėti... privatiems finansams prisidėti prie viešųjų funkcijų sprendimo. Apie tai, kolega.

PIRMININKAS. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Matyt, prasideda rinkiminė kampanija, ir aš tikrai prašyčiau kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kodėl P. Gražulis reklamuoja D. Kreivį, nes viską, ką sako P. Gražulis, reikia daryti atvirkščiai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, nedaugelis dirbo Vilniaus savivaldybėje. Man teko gal 10 metų joje dirbuotis ir tikrai gilintis į transporto problemas. Gerai prisimenu A. Zuoko laikus, kai jis siūlė tiesti tramvajų ir atimti iš vilniečių Kalvarijų ir Pylimo gatves. Įsivaizduokite miestą be šitų gatvių? Transportas persikelia į „Geležinį vilką“ ir kitur. Ir taip jau yra didžiausios spūstys, tai kalbėti apie tramvajų, sakyčiau, tikrai yra absurdas, o kalbėti apie transporto priemonę kitoje erdvėje – virš žemės ar po žeme – yra racionalu. O kalbėti apie metro, kurį galimai, sako, mums pastatys investuotojas savo lėšomis, – tegu taip būna. Dabar žmonės sako, kad tai yra galbūt utopija, bet kol nepabandėi, tai utopija, o kai pabandai, pasirodo, kad realybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Viskas, gana vilniečių diskusijos, tęsiame toliau posėdį.

10.32 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2266GR (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Politinių partijų įstatymo 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2266. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu prašau padaryti pusės valandos šio klausimo svarstymo pertrauką.

PIRMININKAS. Balsuojame dėl pusės valandos pertraukos. Kas už pasiūlymą, balsuoja už.

Balsavo 119 Seimo narių: už – 73, prieš – 34, susilaikė 12. Pusės valandos pertrauka.

Dar J. Bernatonis nori ką sakyti?

10.34 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2470GR (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2470. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, ir šiuo klausimu frakcijos vardu prašau padaryti pusės valandos svarstymo pertrauką.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti pertraukai? Galime. Ačiū, pritarta. Prašote balsuoti? Balsuokime.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 69, prieš – 34, susilaikė 13. Pusės valandos pertrauka.

10.35 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 32, 35, 36, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 56, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 77 ir 85 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2585(3) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2585(3). Gerbiami kolegos, Statuto 158 straipsnio 2 dalis skelbia: „Po pertraukos apsparstomi komiteto padaryti pakeitimai ir papildymai, kurie neturi priešta-

rauti jau priimtų straipsnių esmei, ir dėl jų balsuojama. Šio svarstymo metu kiti siūlymai dėl pakeitimų ir papildymų nepriimami.“

Kviečiu G. Burokienę. Yra pasiūlymų dėl trijų straipsnių. Prašom pristatyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas spalio 30 dieną apsvaistė ir reglamentavo visą įstatymą taip, kaip ir buvo nubalsuota. Seimas pritarė, kad į savivaldybių rinkimų komisijas atstovus galėtų deleguoti parlamentinės partijos, iš biudžeto asignavimus gaudančios partijos ir ankstesniuose rinkimuose sėkmingai dalyvavę rinkimų komitetai. Siūlome šiems subjektams leisti dalyvauti formuojant rinkimų komisijas, nes rinkimų komitetai baigiasi su (...) rinkimais tam, kad būtų identifiikuotas ryšys taip, kad buvusio komiteto ir naujuose rinkimuose... siūloma nustatyti, kad naujas komitetas turi turėti tokį patį pavadinimą kaip buvęs, taip pat daugiau kaip pusė jo narių būtų tie patys, kaip buvusio rinkimų komiteto. Taip pat siūlome nustatyti, kad savivaldybių rinkimų komisijų narius galės deleguoti tik tie komitetai, kurie įsiregistravę ne vėliau nei pagal įstatymą turi būti pateikti kandidatai į rinkimų komisijas. Tokia nuostata leis užtikrinti sklandų komisijų sudarymą ir rinkimų organizavimo darbą.

Skiriant komisijų pirmininkus, siūlome nustatyti, kad jų kvotos būtų paskirstomos tolygiai tarp partijų rinkimų komitetų, o pirmininkų kvotos tarp partijų dalinamos proporcingai Seime turimiems mandatams. Atsižvelgdami į priimtą pasiūlymą, siūlome nustatyti, kad savivaldybės administracijos direktorius galėtų deleguoti tik vieną komisijos narį.

Čia visi trys pasiūlymai yra tokie patys, todėl siūlau kitų nesvarstyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, priimame pastraipsniui tik tuos straipsnius, dėl kurių buvo pasiūlymų, kuriems komitetas pritarė. Turime apsispręsti dėl šių pasiūlymų, kuriems komitetas pritarė. Jie visi yra susiję. Ar reikia balsuoti, ar galime pritari bendru sutarimu komiteto nuomonei? Pritarta.

4 straipsnį turime priimti iš naujo. Galime bendru sutarimu su pasiūlymu? Ačiū, pritarta.

6 straipsnis. Taip pat galime pritari bendru sutarimu?

10 straipsnis. Taip pat galime pritari bendru sutarimu. Ačiū. Visi kiti straipsniai jau buvo priimti.

Dėl viso dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106 Seimo nariai, balsavo 100: už – 84, prieš – 2, susilaikė 14 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2585) priimtas. (*Gongas*)

10.40 val.

Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159(2) (*pirmasis priėmimas*)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Konstitucijos 106 ir 107 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2159(2).

Pirmasis priėmimas. Statuto 171 straipsnis „Konstitucijos keitimo įstatymų projektų priėmimo tvarka“, pirmoji dalis: „Konstitucijos keitimo įstatymų projektų priėmimo procedūra pradėdama ne anksčiau kaip po 10 dienų nuo jų svarstymo Seimo posėdyje.“ Antra dalis: „Priėmimo metu dėl Konstitucijos keitimo įstatymų projektų balsuojama Seimo posėdyje du kartus, tarp šių balsavimų turi būti daroma ne mažesnė kaip trijų mėnesių pertrauka.“ Ir trečioji dalis: „Konstitucijos keitimo įstatymo projektas laikomas Seimo priimtu, jeigu kiekvieno balsavimo metu už projektą balsavo ne mažiau kaip 2/3 visų Seimo narių ir jeigu abu kartus balsuoti buvo teikiamas tas pats Konstitucijos keitimo įstatymo projekto tekstas.“

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, prieš metus ir penkis mėnesius bandėme jau kartą priimti panašią pataisą, kuri suteiktų kiekvienam mūsų šalies gyventojui teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl savo pažeistų teisių ir laisvių. Deja, tada pritrūko

keturių balsų, labai mažai. Visa Europa turi, visos aplinkinės šalys, netgi nesančios Europos Sąjungoje, turi tokį institutą, tai yra individualų kiekvieno asmens kreipimąsi į Konstitucinį Teismą. Tai balsuokime už šią pataisą, kad kiekvienas žmogus galėtų iki galo ginti savo teises ir laisves mūsų Lietuvoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Masiulis. Kęstuti Masiuli! Atsisako. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Labai trumpai. Norėčiau pridurti, kad ši iniciatyva yra ir Konstitucinio Teismo, nes būtent jis inicijavo šią įstatymo pataisą ir būtent jis mato galimybes, kaip atstovauti kiekvieno Lietuvos Respublikos asmens interesams Konstitucinio Teismo lygmeniu.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Aš irgi norėčiau pasisakyti už. Manau, kad žmogaus orumas ir žmogaus teisės Lietuvoje nėra pakankamai gerbiamos, todėl siūlyčiau balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Na, tikrai, kolegos, labai raginu pritarti šiai iniciatyvai, nes praktiškai esame Europoje vos ne paskutinė valstybė, kuri neturi individualaus konstitucinio skundo. Manau, kad mums ši trūkumą reikėtų ištaisyti.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, klausimas tikrai nėra vienareikšmis, čia nėra vien tik žmogaus iniciatyvos teisė. Demokratinėje visuomenėje ji yra užtikrinama įvairiai: ir per atstovus, ir per Seimą, ir kitais būdais. Galima diskutuoti, bet šiuo atveju, man atrodo, aš matau daugiau tam tikrų pavojų.

Jeigu mes pažiūrėsime į Konstitucinio Teismo praktiką, kuri yra labai įvairi, tokiu būdu, jeigu ji būtų apribota tik aiškiai pasakant taip arba ne dėl kokio nors įstatymo konstitucingumo, būtų gal visiškai nieko šitas dalykas, bet jeigu pažiūrėsime į išaiškinimus, deja, Konstitucinis Teismas per kurį laiką, patys puikiai žinote, mėgina paaiškinti ir politinius klausimus, kaip jie turėtų būti sprendžiami, o tokiu atveju tai reiškia padidintą bylų ir sprendimų skaičių Konstituciniame Teisme. Tada klausimas: ar reikia kitos institucijos, atstovaujamosios institucijos, tai yra Seimo? Todėl aš tikrai nesu įsitikinęs tokios konstitucinės prievolės tam tikro kelio įteisinimu, nes, kai žiūriu į realybę, kurią mes turime, ir tą tokį neapibrėžtumą, aš matau čia gana daug pavojų.

PIRMININKAS. Balsuojame, motyvai išsakyti. Pritariantieji individualiam skundui balsuoja už.

Užsiregistravo 115 Seimo narių. Balsavo 113: už – 104, prieš – 2, susilaikė 7 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, pirmas balsavimas įvyko. Po trijų mėnesių balsuosime dar kartą.

N. Puteikis, prašau. Replika po balsavimo.

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Atsiprašau, aš suklydau. Aš balsavau už individualų skundą.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – N. Puteikis balsavo už.

10.46 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2410(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Notariato įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2410. Priėmimas. Pranešėjos A. Širinskienės į tribūną nekviečiu, nes nėra pasiūlymų. Priimame pastraipsniui. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Viena iš priežasčių – mes visi bendraujame su piliečiais ir matome, kokie nepatenkinti yra piliečiai notarų veikla. Viena iš pagrindinių priežasčių yra minimalūs įkainiai, kuriuos gyventojai turi mokėti už įvairias, kartais ir elementarias paslaugas, suteikiamas notarų. Paradoksas, kad nustatydamas tuos įkainius valstybė turi juos suderinti su pačiais notariais. Negavusi notarų pritarimo, tų įkainių sumažinti valstybė negali. Vis dėlto priėmus šį įstatymą, būtų sudarytos realios prielaidos sumažinti tuos įkainius ir remtis objektyvia informacija, kiek viena ar kita paslauga turėtų kainuoti žinant, jog įvairios paslaugos notarų yra monopolinės. Taigi gyventojai privalo jomis naudotis ir neturi

kito pasirinkimo. Taigi reikėtų priimti šį įstatymą ir užtikrinti, kad notarų įkainiai būtų pagrįsti, o ne išpūsti ir pačių notarų nustatyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys G. Steponavičius.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Čia ką tik girdėjome populistiską pasisakymą, kaip yra populistiškas ir pats šis įstatymo projektas.

Keletas argumentų, kodėl nėra tikslinga išbraukti nuostatą minimalių įkainių derinimo su Notarų rūmais.

Pirma. Per visą nepriklausomybės gyvavimo laikotarpį nebuvo nė vieno karto, kad Notarų rūmai ir teisingumo ministras nesusitartų dėl įkainių. Visada buvo pritariama tam, ką siūlo Teisingumo ministerija. Jeigu yra ieškoma realių svertų, tai čia yra labiau linijos ir kietos Teisingumo ministerijos pozicijos turėjimas nei notarų noras pinigautis.

Antras argumentas, kodėl šis projektas yra tiesiog ydingas. Gali atsitikti taip, kad užlenkiant į vieną pusę su minimalių įkainių mažinimu, tiesiog notaro paslaugos kaimiškose vietovėse nutols nuo žmonių. Užtuot galėjus ja naudotis Varėnoje, jiems gali tekti važiuoti... teks po šito projekto ir jo pasekmių važiuoti į Alytų.

Trečias argumentas. Šiuo projektu elementariai paminamos tokio pobūdžio organizacijų kaip notarai savivaldumo galimybės.

Dar kartą akcentuoju – nėra buvę nė vieno karto, kad notarai nesusitartų su Teisingumo ministerija dėl įkainių. Taigi aš manau, kad šitas projektas yra tiesiog noras atrodyti geriems prieš rinkėjus, bet iš tiesų rezultato mes nepasieksime. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Tikrai nesiruošiau kalbėti, bet kolega išprovokavo. Tikrai nematau baimių, kad žmonėms notaro paslaugos bus nepasiekiamos. Mes turėjome lygiai tokį pat pavyzdį, panašų, priimdami įstatymą dėl neteisėto praturtėjimo. Aš manau, kad ne politikai šiuo atveju, ne kas nors turi nurodinėti, kiek kainuoja paslaugos.

Aš manau, kaip ir neteisėto praturtėjimo atveju, turi įrodyti pats paslaugos teikėjas, kiek jo paslaugos vertos, ir tada pagrįsti tų paslaugų vertę. Manau, kad šiuo atveju tikrai einama ne populizmo keliu, o vadovaujantis teisingos konkurencijos ir teisingos kainos nustatymo principais. Tikrai kviečiu palaikyti ir neklausyti tų populistinių kalbų.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, mūsų notariato sistema po nepriklausomybės atgavimo 1990 metais – pradėjo vystytis lotyniškasis notariatas, tai yra mes atsisakėte valstybinių notarų. Kas dabar daroma, mano manymu, tai yra žingsnis link valstybinių notarų, kai visiškai bus nepaisoma notarų savivaldos nuomonės. Didesnė problema yra ta, kad ir šiandien teisingumo ministras gali nustatyti įkainius, tik turi pasitarti su notariatu, bet jo valioje priimti sprendimą tokį, kokį jis mano esant reikalingą.

Kitas dalykas, kad šiandien tų kasdieninių paslaugų, kurias teikia notarai, įkainiai ir taip yra nedideli, netgi, sakyčiau, maži, o kai kurios paslaugos yra brangesnės, nes jos turi kompensuoti kaštus tų kitų kasdieninių paslaugų, kurių kasdien žmonėms reikia. Šiandien gali būti taip, kad gali išsikraipyti visa sistema, todėl nepaisyti savivaldos notariato nuomonės, manau, tai yra ne tas kelias, kurio reikėtų. Kelias yra kitas. Pačiam teisingumo ministrui reikėtų ryžtis, kad būtų konkretni įkainiai, nebūtų pernelyg didelių žirklių ir panašiai. Taigi šis projektas neužtikrins notariato paslaugų mažesnių kainų, tiktai iškraipys visą sistemą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Mielieji kolegos, valstiečiai prieš rinkimus savo programoje daug rašė ir po to daug kalbėjo apie dialogo būtinybę – apie dialogą su interesų grupėmis, apie bandymą rasti sprendimus Trišalėje taryboje, kitose institucijose, kitaip sakant, buvo tarsi išipareigojimas bendrauti su visais, kurių klausimus sprendžia. Čiagi bandoma padaryti tokį eksperimentą, kad valdantieji gali priimti sprendimus tiek be notarų savivaldos, tiek be Lietuvos antstolių rūmų, antstolių savivaldos. Dialogą jūs nutraukiate ir norite, kad mes padėtume jums įstatymiškai įteisinti jūsų vienvaldiškus sprendimus, valdžios galią, nederinant su interesų grupėmis.

Žiūrėkite, jeigu mes pritarime šitiems dalykams šiandien, kiti žingsniai gali būti tokie, kad nebus derinama su Advokatų taryba, nebus derinama su Lietuvos savivaldybių asociacija savivaldybėms aktualūs klausimai, su Žemės ūkio rūmais kam ten konsultuotis, su Prekybos, pramonės ir amatų rūmais, kitomis verslo organizacijomis. Mano supratimu, jums trukdo tas nevyriausybinis sektorius, kuris šiandien yra asocijuotas, įtakingas, turintis savo nuomonę ir ginantis tą nuomonę. Tai jūs nubraukiate visa tai. Šiandien jūs pradate išpuolį prieš interesų grupes, nušalindami nuo dalyvavimo priimant sprendimus ir nušalindami nuo konsultacijų Notarų rūmus ir Antstolių rūmus. Akivaizdu, kad jums to nepakaks, jūs norite žengti dar toliau. Štai kodėl aš balsuosiu prieš tokį necivilizuotą būdą, kai valdžia pati viena nusprendžia.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tikrai nevienareikšmiškai žiūrėjau į šitą projektą, bet dabar, kai išgirdau gerbiamojo kolegos pasakymą apie dialogą ir Trišalę tarybą, – tai yra visiškai kitas principas. Čia yra Notarų rūmai ir jie atstovauja aiškiam interesui. Notarai, kaip ir visi žmonės, nori uždirbti daugiau. O kas atstovauja kitai pusei? Ar yra notarų naudotojų kitoje pusėje? Trišalėje taryboje šitoje pusėje jokio dialogo nėra. Čia šiuo atveju yra kalbėjimasis tarp interesų grupių (jos asocijuotos, tai yra gerai) ir Vyriausybės. Tarpininko faktiškai nėra, kitai pusei atstovaujamo naudotojo nėra. Gal tuo nereikėtų spekuliuoti. Mes turime spręsti pagal tai, ką siūlo šitas projektas, jis duos naudos ar ne. Deja, kita pusė yra neatstovaujama – ta, kuri naudojasi notaro paslaugomis.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, susilaikysiu balsuodamas, nes manau, kad šiuo atveju vykdomoji valdžia, teisingumo ministras, perkelia atsakomybę parlamentui. Pats bijodamas imtis atsakomybės priimti sprendimus, perkelia atsakomybę parlamentui. Šiandieninis teisinis reguliavimas leidžia jam spręsti įkainių klausimą, tačiau yra įdėtas saugiklis – „suderinti“. Tai suderinimo procedūra nėra labai sudėtinga.

Norėčiau visiems priminti, kad šiuo įstatymo projektu mes nesprenđžiame įkainių klausimo, mes sprenđžiame ministro atsakomybės klausimą. Leiskime ministrams imtis atsakomybės ir spręsti savo kompetencijos klausimus.

PIRMININKAS. Daugiau dėl nuomonių Seimo narių neužsirašė. Kviečiu balsuoti dėl Notariato įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115 Seimo narių. Balsavo 112 Seimo narių: už – 91, prieš – 5, susilaikė 16 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2410) priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2411(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10.2 klausimas – Antstolių įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2411. Priėmimas. Pasiūlymų taip pat nėra. Pranešėjo nekviečiu į tribūną. Priimame pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė.

Kviečiu balsuoti dėl Antstolių įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto priėmimo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo ir balsavo 115 Seimo narių: už – 93, prieš – 4, susilaikė 18 Seimo narių. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2411) priimtas. (*Gongas*)

Darbotvarkės 1-11 klausimas. Liko dar penkios minutės, kol praeis pusvalandis: dėl vieno projekto – keturios minutės, kito – penkios minutės.

10.59 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2569(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2569. Priėmimas. Pranešėjas – A. Nekrošius. Kviečiu į tribūną.

Priimame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra pasiūlymas Seimo narių S. Jakeliūno ir A. Gumuliausko. Ar galime manyti, kad yra 29 pritariantys, kad būtų svarstomi bendru sutarimu pasiūlymai dėl visų?

Kviečiu pristatyti. S. Jakeliūnas ar A. Gumuliauskas? A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Kadangi dar svarstymo metu kilo oponentų abejonių, kad naujai sujungta komisija tikrai paliks likimo valiai laisvės kovų problemą, todėl mes nutarėme pateikti pataisą – pačios komisijos pavadinimo pakeitimą. Atsiranda „Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties“ pavadinimas. Jeigu logiškai žiūrėtume, iš tikrųjų laisvės kovų problematika yra šiek tiek siauresnė negu valstybės istorinės atminties, bet vis dėlto mes žengiamo tą žingsnį tam, kad išsklaidytume abejones.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto nuomonė.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – pritarti.

PIRMININKAS. Pritarti. Nuomonių dėl pasiūlymo nėra. Kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl šio pasiūlymo.

Užsiregistravo 105 Seimo nariai, balsavo 104: už – 96, prieš – 3, susilaikė 5. Pasiūlymui pritar-ta. Reikia balsuoti dėl viso 1 straipsnio. Kviečiu balsuoti dėl viso straipsnio su priimtu pasiūlymu.

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 82, prieš – 10, susilaikė 10. 1 straipsniui pritar-ta. Prime-nu, kolegos, kad Statutui pakeisti reikia 71 balso.

2 straipsnis. Dėl 2 straipsnio yra pasiūlymas, kuris yra susijęs su pirmuoju pasiūlymu, tai yra pavadinime „laisvės kovų“ iškėlimu į priekį. Siūlau neteikti balsuoti, nes jam pritarėme pri-tardami 1 straipsniui. Tai už visą 2 straipsnį. Ar galime pritarti 2 straipsniui?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Galime.

PIRMININKAS. (*Balsai salėje*) Turime balsuoti. Kviečiu balsuoti dėl 2 straipsnio.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai, balsavo 108: už – 87, prieš – 12, susilaikė 9 Seimo nariai. 2 straipsniui pritar-ta.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys A. Gumuliauskas. Dėkoju pranešėjui.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Aš manau, kad tie ginčai, kurie kilo dėl nežinojimo, turėtų baigtis, nes iš tikrųjų priimamas racionalus sprendimas, kai į vienas pajėgas sujungiamos dvi komisijos, juolab kad Valstybės istorinės atminties komisija, kuri sprendė istorinius klausimus, taip pat dažnai sprendė ir laisvės kovų problemas. Šiuo atveju tai bus vienoje vietoje, bus racionalesnis darbas, aš remiu šitą sujungimą ir kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš pirmo žvilgsnio atrodytu, kad Seimas čia padaro svarbų gestą dėl laisvės kovotojų, dėl istorinės atminties, nes tas komisijos pavadinimas pirmą kartą įforminamas Statuto lygiu. Bet mes turime matyti, kas iš tikrųjų yra padaroma.

Nors ir nebuvo Statute įforminta, bet Laisvės kovų komisija (anksčiau kitu pavadinimu) jau daugelį kadencijų egzistavo kaip atskira komisija ir mūsų Lietuvos išskirtinė bendruomenė, kurią sudaro politiniai kaliniai, tremtiniai, turėjo kaip ir tokį savo atstovavimą toje komisijoje, kurioje nebuvo painiojami jokie kiti klausimai. Dabar šitie laisvės kovų klausimai yra sudedami į bendrą katilą su visa mūsų istorine atmintimi. Galima sakyti, kad, ko gero, dėmesio laisvės kovoms liks tiek, kokį laiko intervalą sudaro šis laikotarpis, palyginti su mūsų visa ilga valstybės istorija.

Manau, neatsitiktinai iniciatoriai nedrįso šio projekto teikti priimti Seime tol, kol nebuvo įvykęs Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos įkūrimo 30-mečio minėjimas. Ten turbūt nuvyko kas nors iš Seimo vadovų ir iškilmingas kalbas pasakė. Po to ciniškai padarys šiandieninį sprendimą panaikindami Laisvės kovų komisiją kaip atskirą. Aš suprantu, taip tenkinami pono

A. Gumuliausko, galbūt jis yra svarbus asmuo valdančiojoje koalicijoje, interesai, ambicijos valdyti platesnį lauką, bet aš siūlau nepritari žinant, kad politinių kalinių ir tremtinių...

PIRMININKAS. Laikas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). ...bendruomenė tokiam sprendimui nepritaria.

PIRMININKAS. Nuomonė už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamieji Seimo nariai, aš noriu kalbėti ne tik kaip Seimo narys, bet ir kaip buvęs paskutinis Sovietų Sąjungos politinis kalinys.

Aš manau, kadangi nebuvo Istorinės atminties komisijos, visiškai logiška, kad buvo Laisvės kovų komisija. Atsiradus Istorinės atminties komisijai, manau, labai logiška sujungti šias dvi komisijas į vieną. Tikrai, kad nukentėtų Laisvės kovų komisija, kad būtų mažiau rūpinimosi politiniais kaliniais, paveldu, politinių kalinių istorija, Lietuvos istorija – nemanau, kad taip bus. Tai bus platesnis požiūris į šią komisiją.

Konservatoriai dažnai sako, kad mes kuriame daug biurokratijos, kuriame komitetus, komisijas be pagrindo. Tokią logiką galima suprasti ir nepritari, kam naujų komisijų prašai. Bet kai sujungiamos dvi paraleliai darbu susijusios komisijos, yra labai logiška. Reikia sveikinti šią idėją, aš nematau jokio loginio pagrindo, kad tam nebūtų pritaria. Aš manau, kad tokių komisijų sujungimui ir efektyviam darbui turi pritari visi Seimo nariai.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, čia būsimasis didesnės komisijos pirmininkas pasakė, kad mes nežinome, kas čia vyksta, nesuprantame reiškinių. Pakankamai gerai suprantame. Tie reiškiniai vyksta jau seniai, nuo pat pradžios, kai už tam tikrus prasižengimus arba negegerus pasisakymus kai kurie Seimo nariai yra baudžiami.

Tas prasidėjo nuo M. Majausko, kai jūs sujungėte komisijas, nes jis per daug aštriai pasisakė, neseniai J. Džiugelį nuskriaudėte, atėmėte komisiją, nes jis jau ne jūsų frakcijos narys, dabar tas pats vyksta ir čia. Paprasčiausiai reikia patraukti gerbiamą J. Oleką, nes jis jūsų daugumai jau nepriklauso. Vėlgi, siekiant tai kultūringai padaryti, reikia sujungti komisijas ir panaikinti labai svarbią komisiją, kuri daugelį metų dirba su politiniais kaliniais ir tremtiniais, kuri atstovavo jų tam tikriems interesams, kuri vykdė tam tikrus renginius, kuri iš tikrųjų buvo tam tikras, galima sakyti, atstovavimo elementas visoje valstybėje. Jūs dabar ją norite panaikinti vien todėl, kad kažkam reikia atkeršyti. Negerai, gerbiami kolegos valstiečiai, kerštauti, keršto savybės yra tokios, kad paskui, po kiek laiko, atsisuka ta pati lazda tik kitu galu. Iš tikrųjų čia jau buvo paminėta, kad kažkaip bandote parodyti dėmesį susirinkimuose, susitikimuose, tačiau elgtis taip, kai naikinama komisija, atstovaujanti politiniams kaliniams, tikrai negarbinga. Manau, kad apsigalvokite ir dar nepritarkite šitam sprendimui, o palikime vis dėlto dvi komisijas.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, čia iš tikrųjų daug yra pasakyta tokiu politiniu aspektu. Koks jis yra, kiekvieno kalbančiojo reikalas, bet vis dėlto kažkaip keista girdėti, kai kalbama apie valstybės istorinę atmintį kaip kažkokį tyrimo institutą, kuriame mes nagrinėsime visas valstybės atminties datas nuo pradžios iki pabaigos. Taigi darbas yra labai aiškus – visi sprendžiame problemas, kai jos kyla arba kai numatome, kad jos gali atsirasti. Todėl laiko laisvės kovų kovotojams bus tiek, kiek jiems reikės, nes niekas nesirengia pastumti į šalį laisvės kovų dalyvių ir jų problemų sprendimo. Taigi siūlyčiau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų mes svarstome tokį gana jautrų klausimą, nes komisija yra sudaryta tam tikros grupės žmonių problemoms nagrinėti. Žmonių, kurie iš tikrųjų atidavė savo gyvenimą, aukojosi dėl Lietuvos arba nukentėjo nuo okupanto dėl Lietuvos laisvės išsaugojimo. Šiuo atveju neatsižvelgti į jų nuomonę – galbūt ir gerai norais čia grįstas kelias į tą pragarą? – į tų žmonių, kurie yra nukentėję, nė vienos organizacijos negavome palaikymo, ar tai būtų politiniai kaliniai, ar černobyliciai, ar Sausio 13-osios brolių atstovai, kurie prašytų ką nors keisti ir sujungti komisijas. Ar to, gerbiami valdantieji, negirdite? Žmonės norėtų, kad būtų dvi atskiros komisijos arba nesvarbu, kiek tų komisijų ir kokių būtų, bet kad būtų ta komisija, kuri iki šiol egzistavo. Čia yra požiūris į tuos žmones.

Dabar kalbama, kad šios dvi komisijos turi labai daug bendro ir persidengiančių problemų svarstymo. Aš jums pasakysiu – per dvejus metus mes tik vieną kartą kartu posėdžiavome. Jeigu pažiūrėtumėte į kitas komisijas, daug daugiau bendrų posėdžių yra surengusios. Net kai kurie komitetai yra surengę daugiau bendrų posėdžių, kai reikėjo apsvarstyti ir išreikšti poziciją keleto komitetų. Galbūt ten reikėtų sujungti, o ne sujungti ir panaikinti šitą komisiją? Todėl aš nepritariu, kad komisiją naikintume, ir kviečiu nepritarti pateiktam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Dėkui. Niekada nenaudojau tremtinio statuso ką nors deklaruodamas, važiuodamas į renginius, politiniais tikslais, reklamos tikslais, demagoginiais tikslais, tačiau žinau, kas tai yra, iš savo gyvenimo patirties, iš savo tėvų patirties, iš savo motinos, kuri gyva ir žino, kas tai yra, iš skaudžios savo patirties ir savo gyvenimo, iš savo kančių. Žinau, kad reikia sustiprinti ir vieną, ir kitą komisiją ir kad sujungimas yra efektyviausias būdas. Tada bus galima kalbėti ir apie istorinės atminties, taip pat laisvės kovų atminties reikalų finansavimą. Jeigu nebūtų laisvės kovų, nebūtų ir ką prisiminti iš mūsų istorijos, todėl pasisakau už ir siūlau kitiems balsuoti atitinkamai.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji, tikrai negalėčiau kvestionuoti pono A. Gumuliausko intencijų, nors kartais balsuoju ne taip, kaip jis, bet tikrai niekada neabejoju, kad jis yra kompetentingas ir siekia gero. Bet šiuo atveju kodėl negaliu tam pritarti, nes aš nelabai suprantu pačią logiką. Jeigu egzistuoja Laisvės kovų komisija, išrenkame, sakysim, ir Seime mes pasakome, ne, jos neužtenka, reikia kurti naują komisiją, nes ji neapima visko, tada mes įkuriame Istorinės atminties komisiją ir paskui staiga sakome – ne, jos yra labai panašios. Jeigu jos labai panašios, tada būtų daug logiškiau Istorinės atminties komisiją gražinti į Laisvės komisiją, kad egzistuotų ši, nes būtent antrą mes sukūrėme tam, kad atsirastų lyg ir kas nors plačiau. Nors šiaip, man atrodo, tikrai ne tas klausimas, na, ne tas, kad turėtų mus suskaldyti, tikrai kartu turėtume ieškoti istorinės atminties.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, susikaupkite, balsavimas. Kviečiu balsuoti dėl Seimo statuto pakeitimo ir papildymo. (*Šurmulyš salėje*)

Šio statuto priėmimas

Užsiregistravo 117 Seimo narių, balsavo 116: už – 82, prieš – 26, susilaikė 8 Seimo nariai. Statutas (projektas Nr. XIIIIP-2569(2) yra priimtas. (*Gongas*)

11.17 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2266GR (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Grižtame prie darbotvarkės 1-6 klausimo – Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2266GR. A. Širinskienę kviečiu į tribūną. Svarstymas ir priėmimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas lapkričio 7 dieną svarstė gražintą įstatymo projektą. Įvertinome ir pritarėme Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaboms ir pasiūlymams ir nepritarėme Lietuvos Respublikos Prezidentės pasiūlymui. Už komiteto išvadą balsavome taip: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 7 komiteto nariai.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, jau daug kadencijų mes čia, Seime, ir plačiau imant kaip politinė bendruomenė gyvename sutardami dėl, mano manymu, teisingai ir objektyviai nustatytų politinių partijų finansavimo principų. Žinome, esminis momentas, kiek kuri partija gauna, yra rinkėjų balsai, kiek kuri partija gauna atitinkamai Seimo, savivaldybių tarybų, Europos Parlamento rinkimuose, pagal tai ir priklauso, kiek gauna ir pinigų, tai yra rinkėjai, balsuodami už vieną ar kitą partiją rinkimuose, tarsi ir pasako, kad kartu ir paremiame tą partiją. Bet dabar

štai šioje kadencijoje staiga pasiūlyta keisti tuos principus. Man atrodo, priežastis visi puikiai prisimename. Kai Socialdemokratų partijoje ėmė ryškėti nusiteikimas pereiti į opoziciją, štai tada grupelė tos partijos atstovų Seime pagrindinių valdančiųjų Seimo narių buvo sugundyta kurti atskirą partiją. Kurdami atskirą partiją jie, be abejo, puikiai žinojo, kokia yra teisinė aplinka. Puikiai žinojo, kad naujai atsiradusi partija jokių valstybės dotacijų negali tikėtis, ir vis tiek tą partiją kūrė. Aš nežinau, ar tuo metu, jau skatinant daryti tą veiksmą, buvo pažadėta, kad jūs nebijokite, kurkite, palaikykite mus, valstiečius, ir už tai bus dosniai atlyginta, atitinkamai pakoregavus partijų biudžetinį finansavimą.

Bet kad ir kaip ten būtų su tais pažadais, gal jie ir vėliau atsirado, tokius veiksmus mes netrukus pamatėme, kai atsirado tas projektas, kurį vetavo Prezidentė, kai yra siūloma iš esmės keisti politinių partijų finansavimo principus, siūloma Seimo rinkimų vertę padidinti iki trijų penktadalių ir numatyti biudžetinių lėšų skyrimą ne pagal balsų skaičių rinkimuose, o pagal mandatų skaičių. Na, dar gerai, kad šis radikalus siūlymas nukeliamas nuo naujos kadencijos. Bet vis tiek tai yra blogai ir, aš manau, nepriimtina. Vis dėlto rinkėjas turi pasakyti, kiek kuriai partijai skiriama pinigų, o ne mandatai, kurie yra nevienodos vertės, ypač savivaldos rinkimuose. Tai štai vienas momentas.

Bet kitas momentas, kai vis dėlto nenorint keisi dabartinių finansų paskirstymo buvo konjunktūriškai apsispręsta nedelsiant, jau tuoj pat iš Vyriausybės papildomų pinigų skirti dotaciją naujai įsikūrusiam politiniam dariniui, valdančiųjų svarbiam rėmėjui. Aš manau, kad tą reiškinį galima vadinti specifine politinės korupcijos atmaina, kai už tą politinę paramą yra bandoma atlyginti dosniais mokesčių mokėtojų pinigais.

Tai yra tikrai nepriimtina, ir aš tikiuosi, kad Seimo nariai, kurie vis dėlto gina svarbius dabar nustatytus ir pasiteisinusius politinių partijų finansavimo principus, tam nepritaris. Žinome, kad tą pasiekti galime pirmiausia, aišku, nebalsuodami už projektą be Prezidentės pataisų. Bet aš manau, kad nereikėtų balsuoti ir su Prezidentės pataisomis, nes Prezidentė vis dėlto... Nors, aišku, ji apgina tuos pagrindinius partijų finansavimo principus pagal rinkėjų balsą, bet vis dėlto pasiūlo jau kitais metais pono J. Bernatonio ir G. Kirkilo partijai skirti dotaciją proporcingai jų Seimo narių skaičiui, lyginant su mažiausia Seime frakcija ir atitinkamai jos turimu finansavimu.

Aišku, tai būtų geresnis sprendimas, negu priimti tą įstatymą iš viso be Prezidentės pataisų. Bet vis dėlto aš manau, kad nereikia ir to daryti, nes neturėtume skatinti tokio partijų skaidymosi, kai partija, jos atstovai Seime gauna rinkėjų mandatą kaip konkrečios partijos atstovai, kai rinkėjams gal yra ganėtinai reikšmingas šiuo atveju faktorius, kad tai yra būtent europinės Socialdemokratų partijos atstovai. Nežinia, ar kaip asmenybės tie, kurie atsiskyrė, nors kiek dar būtų pridėję balsų, to mes, aišku, niekaip negalime nustatyti. Gerbdami tokią rinkėjų valią ir neskatindami tokio skaidymosi mes, manau, turėtume nebūtinai palaikyti ir Prezidentės pataisas.

Tikiuosi, kad mes bendromis jėgomis tiems, kuriems svarbūs skaidrūs demokratiški partijų finansavimo principai, sugebėsime šiandien juos apginti.

PIRMININKAS. Daugiau diskutuoti Seimo narių neužsirašė.

Po svarstymo tame pačiame Seimo posėdyje rengiamas pakartotinai Seimo svarstyto įstatymo priėmimas. Dabar vyks priėmimas.

Motyvai. Motyvai už – Seimo narys K. Masiulis. Balsuosime dėl gražinto įstatymo priėmimo. Pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Jūs pasisakote už, kad būtų priimtas visas įstatymas be pakeitimų. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerai, negudrausiu. Šiaip, kolegos, norėjau pasakyti, kad einame link Seimo nario krepšelio sukūrimo. Dabar sukuriamas krepšelis, jeigu įsteigiama frakcija, tai krepšelis sukuriamas. (*Balsai salėje*) Tai aš sakau, labai gerai – P. Gražulis galės lakstyti tarp visų frakcijų, kur tik norės. Ir atsineša krepšelį. Oi, kaip čia yra šaunu. Kaip skanu! Dieve mano, sveikinu. Dabar *krepšelizuota* bus frakcija. Šiaip labiau prieš.

PIRMININKAS. Jūs pasisakėte prieš.

Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš atvirkščiai manau, kad kodėl mokyklose krepšelis įvestas ir kodėl balsavote už moksleivio, studento krepšelį? Juk Liberalų partija, ir G. Steponavičius buvo ministras, kai aukštojo mokslo sistemoje įvesti krepšeliai. Tai gal tikrai ir čia įveskime krepšelį?

O jeigu norės frakcija išsaugoti Seimo narius, tai katras gerbs Seimo narį, nelaužys rankų, leis laisvai balsuoti, ir tada išsaugos vienybę. Aš manau, kad tikrai šiam įstatymui reikia pritarti ir ne tik dėl šitų argumentų, bet svarbiausia dėl to, kad konservatoriai pasisako prieš, tai reikia balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas. Ir dar du bus motyvuojantys prieš, nes vienas jau buvo prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, čia yra paprastas ir elementarus klausimas – teisės viršenybė ar valdančiosios daugumos viršenybė. *Rule of law* ar *rule by law* – tai ar vadovaujamės teise, ar naudojames teise, ją pritaikydami savo poreikiams. Ir čia, man atrodo, valdančioji dauguma pritaiko įstatymus savo poreikiams. Ir ne paslaptis, kam pritaiko. Pritaiko finansuoti *socialdarbiečių* rinkimų kampaniją.

Dabar *socialdarbiečiai* lygiai taip pat kaip ir konservatoriai, ir valstiečiai nėra blogi savaime, bet tiesiog sakoma, ir ką Prezidentė siūlo, sako: pirma dalyvaukite rinkimuose, gaukite rinkėjų pasitikėjimą ir gausite finansavimą. Aš pritariu tokiam siūlymui ir kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano nuomone, reikėtų atmesti įstatymą, kuris buvo priimtas prieš tai, ir labai rimtai įsiklausyti į Prezidentės išsakomus argumentus, kurie galų gale padaro ir tam tikrų nuolaidų buvusiai sistemai.

Mano nuomone, šis įstatymas silpnina mūsų demokratinę sistemą, skatina partijų silpnėjimą, mažėjimą, smulkėjimą. Tiems, kurie buvo savivaldybėse, turbūt tai labai akivaizdu, jie prisimena, kaip sunku susitarti, kai vienoje organizacijoje yra daugybė partijų ir reikia sudaryti koalicijas tarp šešių, septynių, o kartais aštuonių skirtingų politinių jėgų, reikia susitarti su labai mažais partneriais. Iš tikrųjų 3 % kartelės panaikinimas padaro tai, kad partijos dar labiau smulkės, bus dar labiau fragmentuotos ir bus dar sunkiau tarpusavyje susitarti. Postai vienų kitiems bus pardavinėjami dar labiau, negu tai yra šiandien.

Galų gale finansavimo pririšimas ne prie rinkėjų pasitikėjimo ir to, kiek partija surenka balsų, o prie to, kiek mandatų ji iškovoja, visiškai neskaitina to rinkėjų ištraukimo. Nes šiandien finansavimas yra skiriamas pagal tai, kiek žmonės pasitiki būtent ta politine jėga, o ne tuo konkrečiu žmogumi, kuris toje partijoje yra. Nes, kaip ir pasakėte, tas pats Seimo narys gali keliauti ir keliauja kartais per vieną, per kitą frakciją, o žmogus, balsuodamas už partijos sąrašą, atiduoda balsą už partiją. Jis neatiduoda balso už tam tikrą konkretų keliaujančią politiką. Mano nuomone, reikėtų labai rimtai įsiklausyti į tai, ką sako Prezidentė, ir tikrai pakoreguoti tą įstatymą, kuris buvo priimtas.

PIRMININKAS. Ir motyvai prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, turime pažvelgti tiesai į akis. Iš tiesų mes kalbame beveik ne apie įstatymą, o apie sandorį, pirkimo ir pardavimo sandorį, kai viena partija, kuri jaučia, kad neturi daugumos, už valstybės pinigų perka kitą partiją, kuri susikūrė laikinai tam, kad palaikytų daugumą. Čia yra ir politinės korupcijos elementų, ir manau, kad tik šiuo atveju reikia daryti komisijas ir tirti, tirti tokį sandorį, kuris faktiškai yra pirkimo ir pardavimo, o ne kažkoks politinis aktas. Taip pat manau, čia jau buvo pasakyta, kad vaikščiojimas per partijas dar labiau bus skatinamas negu iki šiol, nes kiekvienas Seimo narys turės savo įkainį, turės savo sumą, kurią galės atsinešti į partiją po kitų metų. Ką jūs darote, apsigalvokite. Manau, kad šiandien turėtume pritarti Prezidentės veto, nes įteisinsime tokį korupcinį elementą politikoje.

Taip pat manyčiau, kad vėlgi neturėtume daryti nuolaidų, kuomet mes nuleidžiame kartelę iki 2 %. Prisiminkite patys, kuomet susitikinėjote su rinkėjais, jūs sakėte, kad iš tikrųjų politinių partijų, politinių grupių yra per daug, patys rinkėjai jau nesusigauja, kas, kur yra, kas kam atstovauja, nes tie patys žmonės vaikšto per partijas, kuria naujas partijas ir žmonės nesusigauja. Teko dalyvauti susitikimuose, kai jūs sakėte – taip, turi būti stipresnės partijos, turi būti pastovios partijos, turi būti sąžiningos partijos, nepaperkamos partijos. Ką jūs šiandien darote? Siūlau pritarti Prezidentės veto ir baigti tuos *šposus* šiame parlamente.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Klausau aš tų kalbų ir stebiu viešąją erdvę, stebiu LRT, kitas žiniasklaidos priemones po susitikimų su R. Kurlianskio „MG Baltic“ ir matau labai aiškia tendenciją,

kaip mokesčių mokėtojų pinigais finansuojama vienos partijos idėja, propaganda ir pozicija. Aš manau, šitas įstatymas, kuris yra pasiūlytas, gal neidealus, situacija, taip, neeilinė, bet, lyginant su tuo, kas vyksta – šešėlinis finansavimas, propagandos finansavimas visuomeniniame nacionaliniame transliuotojyje, yra šimtą kartų blogiau ir būtent tai reikia tirti. Aš tikiuosi, kad ateisime iki to. Čia nėra kišimasis į turinį, čia yra propagandos stabdymas. Todėl, lyginant su ta situacija, kuri yra susiklosčiusi, šitas įstatymas yra tikrai geras, ir siūlau priimti jį tokį, koks yra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti. Balsuojame, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų. Tie, kurie pritaria, kad būtų priimtas toks, koks buvo ir anksčiau priimtas, balsuoja už, kiti – kitaip.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 68, prieš – 47, susilaikė 2. Be pakeitimų įstatymas nepriimtas.

Tada skaitau 167 straipsnio 3 dalį – „Gražinto įstatymo priėmimas“: „Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiama pastabomis ir papildymais“. Kviečiu balsuoti.

Užsiregistravo 70 Seimo narių. Balsavimas atidedamas. (*Balsai salėje*)

11.34 val.

2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-868 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470GR (svarstymo tęsinys ir priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės 1-7 klausimo – 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2470. Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dar kartą sveiki. Diskusijos vyksta. Mano vertinimai yra visiškai aiškūs, ypač po rugsėjo mėnesio įvykių, susijusių su G. Landsbergiu, ir situacija yra visiškai kita, negu buvo dar prieš kelis mėnesius.

Biudžeto ir finansų komitetas vakar svarstė, buvo prezidentūros atstovai, du patarėjai, ir sprendimas yra toks: siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui priimti Lietuvos Respublikos 2018 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymą be pakeitimų. Balsavimo rezultatai: už – 6, niekas nesusilaikė, prieš balsavo 4. Taigi sprendimas – įstatymas be pakeitimų.

PIRMININKAS. Diskusijoje kalbėti užsirašė Seimo narys V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, keletas žodžių dėl šio tiek aistrų keliančio įstatymo. Iš tiesų mums Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete teko tirti pasekmes, kurias sukelia neskaidrus partijų finansavimas, pasekmes, kurias sukelia politikų ir partijų priklausomybė nuo finansavimo arba nuo tam tikrų paslaugų.

Savo išvadoje mes pateikėme ir pasiūlymų. Ne tik atskleidėme bėdas ir pasekmes, kurias vėliau pamatėme, bet ir pasiūlymus, kaip mes galėtume stiprinti mūsų politinę sistemą. Aišku, kad šiandien ir dešinėje yra, perfrazuojant profesorių R. Lazutką, griovys, ir kairėje yra, jeigu ne griovys, tai du grioviai. Niekas negali džiaugtis, kad mūsų partinė sistema, mūsų politinė sistema šiandien yra silpna. Bet mes ją dar labiau silpninsime, jeigu darysime proginius sprendimus, jeigu mes, teigdami, kad stiprinsime partijas, iš tikrųjų pirsime balsus, nes jokio skirtumo tarp to, ką tyrė komitetas, kai buvo perkami politikai mainais į paketus ir mainais į įtaką po stalu, ir tarp šio sprendimo, kai pirkimas yra legalizuojamas, nėra.

Mano pasiūlymas. Komitetas pateikė 36 pasiūlymus, ką turėtų padaryti Seimas ir Vyriausybė. Šiandien nėra vienas pasiūlymas, praėjus pusei metų, nerealizuotas. Aš kviečiu visus kartu tikrai susitarti, kad mums reikia stiprinti politines partijas, Seimo valdybai ir Seimo vadovybei inicijuoti darbo grupę iš visų frakcijų, įtraukti Vyriausiąją rinkimų komisiją ir per porą mėnesių, išanalizavus tą pačią EBPO, į kurią mes įstojome, praktiką, parengti sprendimus, kurie tikrai sustiprintų mūsų politinę sistemą. Mes tai galėtume padaryti dar iki savivaldos rinkimų. Todėl aš kviečiu ne

diskredituoti idėją, kad mes turime stiprinti partijas, o sėsti, pasiūlyti kokybiškus sprendimus, pristatyti juos visuomenei ir iš esmės spręsti politinės sistemos trūkumus.

Dabar leidžiūosi į apačią. 200 tūkst. eurų, kuriuos reikia... kairiajai, mūsų partneriams. Tai neišgelbės politinės sistemos. Kolegos, jūs turėsite gerokai daugiau investuoti į savo reputaciją, taip pat ir mūsų frakcija, kad ją atkurtumėte, nei tie 200 tūkst. eurų.

Ką galima padaryti už 200 tūkst. eurų? Štai trečiadienį Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė biudžeto projektą. Valstybės saugumo departamentas, Specialiųjų tyrimų tarnyba, policija, ugniagesiai, kurie kelių neturi, keičiasi kelnėmis tam, kad važiuotų į gaisrus, – visi jų pasiūlymai, kuriuos jie pateikė, nesiekia 20 mln. Gerbiami mano kolegos, aš kreipiuosi į premjerą, gerai, paskirkime tuos 200 tūkst., padalinkime visiems komitetams, kurie pateiktų siūlymus, kurią pridėtinę vertę galėtų komitetai pasiūlyti sukurti už tuos 200 tūkst. eurų. Mes, NSGK, mūsų atveju galėtume už tuos pinigus visiškai aprūpinti žvalgybą, Specialiųjų tyrimų tarnybą geriausia šiuo metu esančia specialiaja technika, galėtume įsteigti analitinius padalinius, kurių taip reikia Lietuvai, pritraukti naujų specialistų, kurie galėtų analizuoti tas sritis, tas skyles, pro kurias išteka didžiausia mūsų biudžeto dalis, arba kurios sritys yra skaudžiausios šešėlinės ekonomikos prasme. Mes galėtume tikrai sukurti didesnę... Manau, ir daugiau yra sričių, kur galima būtų panaudoti tuos 200 tūkst. eurų ir pasakyti, kad mes sukūrėme vertę. Jeigu mes skirsime šiai partijai, mes nesukursime vertės...

PIRMININKAS. Laikas!

V. BAKAS (LVŽSF). ...mes padarysime dar didesnę žalą, todėl aš balsuosiu prieš tokią idėją.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Dėl vedimo tvarkos. Aš norėjau atkreipti dėmesį dėl prieš tai svarstyto įstatymo, nes šitie abu yra susiję. Nepriėmus tokio įstatymo, koks jisai buvo priimtas, realiai nebetenka prasmės svarstyti ir šio pakeitimo, nes nebėra pagrindo keisti 2018 metų biudžeto projektą dėl partijų finansavimo. Tiesiog nelaužykime iečių ir priimkime tokį siūlymą, kokį pasiūlė Lietuvos Respublikos Prezidentė.

PIRMININKAS. Motyvai. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš tik pratęsiu mintį. Gerbiami kolegos, kadangi prieš tai svarstėme įstatymo projektą ir jau nebegalime grįžti prie tos stadijos, kai yra skiriamas finansavimas partijoms dar 2018 metais, galime priimti tik tokį projektą, kokį pasiūlė Prezidentė, kai nesudaroma galimybė 2018 metais finansuoti, todėl nebetenka prasmės keisti ir 2018 metų biudžeto rodiklių projekto dėl nenumatyto partijų finansavimo. Tiesiog siūlau nebelaužyti iečių, nebediskredituoti gynybos finansavimo, nediskredituoti paties biudžeto finansavimo, nes žinome, kad partijoms finansuoti reikėtų numatyti skaidrų, aiškų finansavimą, asignavimus Vyriausiajai rinkimų komisiškai, VRK numatytų pagal aiškia sistemą finansavimą partijoms, visi aiškiai žinome, kiek, kaip ir kada. Taigi siūlau dar kartą nebelaužyti iečių, tiesiog palaikyti Prezidentės poziciją ir šiuo atveju tiesiog balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Siūlau balsuoti už, nežinau visų statytinių niuansų, bet yra ir vienos srities finansavimas, ir kitos srities finansavimas, galbūt bus galima perbalsuoti, nes neužteko balsų. Ir dėl jau mano išsakytų motyvų, kad geriau skaidriai išsiaiškinti tą išskirtinę aplinkybę ir priimti nestandartinį sprendimą, negu finansuoti šešėliškai kitas partijas arba konkrečiai vieną partiją mokesčių mokėtojų pinigais naudojant propagandinius kanalus.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Labai keistai atrodo, kai Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas, pristatydamas klausimą, kažkaip susieja nacionalinio transliuotojo finansavimą su partijų finansavimu. Man atrodo, bendro supratimo apie tai, kam skiriami vieni ir kiti pinigai, nelabai randasi arba norima susieti klausimus, kurie neturi nieko bendra. Ypač kai kalbama, kad buvo daroma LRT finansinių reikalų kontrolė ir tyrimas, tuo tarpu akivaizdu, kad yra kišamasi į turinį ir norima nustatyti, ką gali rodyti nacionalinis transliuotojas, kokius politikus turi palaikyti, o ko neturi palaikyti. Man atrodo, vien tos kalbos yra, na, labai keistai atrodantis dalykas.

Kalbant apie šitą įstatymą, tikrai buvo priimtas beveik visų partijų sutarimas, kad turi augti išlaidos gynybai ir krašto apsaugai, kad turime skirti ne mažiau kaip 2 % nuo bendrojo vidaus produkto šiemet. Toks noras sudarkyti tą bendrą sutarimą, kuris, atrodo, buvo tikrai rastas, ir atrodo ganėtinai keistai, ir labiau naudingas ne Lietuvai, o tam tikroms mūsų kaimynėms iš Rytų. Man atrodo, jeigu norima numatyti partijų finansavimą, tai tikrai nėra nenumatytos išlaidos ir jos turėtų atsirasti tarp numatytų išlaidų valstybės biudžete ir visai ne tarp skolinimosi limitų. Kalbant apie tai, ką jau ir Mykolas minėjo, mes jau prieš tai nepriėmėme įstatymo, kurio pagrindu būtų galima šiemet skirti pinigus *socialdarbiečių* partijai. Todėl pagrindo šiemet skolintis jokio nebėra ir jo nebus, nes jeigu priimsime įstatymą su Prezidentės pataisomis, tai bet koku atveju, net jeigu tai būtų priimta, tos lėšos būtų skirtos jau ne šiemet, o kitais, ateinančiais metais, o tai puikiai galima numatyti 2019 metų biudžete, nekišant nagų prie skolinimosi limitų šiemet.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ir vėl noriu šiek tiek reaguoti į gerbiamojo V. Bako pasakytą kalbą iš Seimo tribūnos. Vytautai, tu smulkmenas matai, ir gal 11 smulkmenų matai, bet tu nematai esmės, nors esi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas. Pasakyk, ar šiandien visuomeninis transliuotojas, kuriam skiriama 50 mln. eurų, 40 mln. eurų, ar vis dėlto jis yra visuomeninis transliuotojas, ar Konservatorių partijos ruporas? Aš suprantu, kodėl konservatoriai prieš. Jie užvaldė Lietuvos radiją ir televiziją, tai mato didelė dalis žmonių. Pažiūrėjau paskutinį reportažą su N. Pumprickaitė „Dienos temoje“. Tikrai gerbiamas V. Poderys nuoširdžiai, kukliai aiškina, kad norime išlaisvinti televiziją, padaryti laisvą nuo politinių jėgų. N. Pumprickaitė pati, pasikvietusi E. Gentvilą, dar porą pašnekovų prieš vieną žmogų, kaip sako, kaltina vieną žmogų. Jie negirdi jokių argumentų. Ir tu, Vytautai, nematai šitos situacijos ir tu negirdi argumentų. Juk šiandien teisėtvarka, televizija, žiniasklaida užvaldyta. Ir apie tai... Žiūrėkite, man labai keista, puolė Amerikos Prezidentą užvaldyta Lietuvos žiniasklaida ir tas nepralošė tų rinkimų. Viešpatie, mano Dieve, kaip jie galvoja, kad Lietuvos žiniasklaida padarys įtaką Prezidento rinkimams. Man keista. Kad Lietuvoje daro didelę įtaką, kad žmonėms smegenis plauna – tai akivaizdu, bet jie galvoja, kad net Amerikos Kongreso rinkimams ir Senatui padarys įtaką. Taip nebuvo. Gerbiamieji, aš konservatorius suprantu, jie turi šitiek pinigų, visą žiniasklaidą yra užvaldę ir jie nenori, kad kitas net lašo jūroje negautų. Jie pavydūs!

PIRMININKAS. Laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš sakau, kad mes turime tikrai grįžti prie esminių dalykų. Išlaisvinti užvaldytą žiniasklaidą ir tikrai...

PIRMININKAS. Laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...kad Lietuvoje būtų demokratija, o ne vienos partijos valstybinis transliuotojas, vienos partijos atstovas.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kad P. Gražulis taip kalba apie viską ir apie nieką, tai nieko nuostabaus. Bet kai valdantieji, tie, kurie žadėjo taupyti lėšas ir pradėjo Seime nuo taupymo, šiuo metu nori finansuoti sau parankią partiją valstybės lėšomis ir dar skolintomis lėšomis – tiesiog kažkoks nesusipratimas, reikia atsitokėti. Aš iš viso nesuprantu S. Jakeliūno, kuris komitete brauko visas eilutes. Neseniai buvo pateikęs įstatymo projektą, norėdamas sumažinti finansavimą visuomeninėms organizacijoms, asociacijoms, viešosioms įstaigoms. O šiuo metu teikia siūlymą skolintomis lėšomis finansuoti partijas. Kas čia atsitiko dabar? Ar kažkas neaiškias? Manysčiau, kad nereikėtų pritarti tokiems iššalvojimams, o pritarti Prezidentės veto, nes toliau jau mes neturime kur eiti. Kai mokytojų atlyginimams nerandame lėšų, kai mokslui mažinamas finansavimas arba didinamas nepakankamai, tai tiesiog tokiam įstatymo projektui negalime pritarti.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Iš tikrųjų, gerbiamas Pirmininke, vis dėlto kai kalbame apie įstatymų projektus, visada norisi girdėti argumentus. Dabar mes pasisakiusių už argumentų neišgirdome. Išgirdome apie radiją ir televiziją, visuomeninį transliuotoją, konservatorių sąmokslą,

bet kur argumentai už šią įstatymą? Iš tikrųjų, taip, reikalingas finansavimas krašto apsaugai, kuris užtikrintų mūsų 2 % ribos pasiekimą. Tačiau kur argumentai, kurie būtų skirti ir kalbant apie šį klausimą, ir kalbant apie tą partijų nelemtą finansavimą? Mes jų neišgirdome. Šiuo atveju aš galiu tik konstatuoti, kad pasisakiusių už šį projektą apskritai nėra.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – Seimo narys K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, jeigu kalbėtume apie partijų finansavimą, tai, matyt, visos partijos norėtų gauti finansavimą – ir smulkios, marginalinės, ką tik įsteigtos. Tačiau mes turime tokią įstatyminę tvarką, kad ne visos gauna tą finansavimą. Smulkios, marginalinės ar ką tik įsteigusios turi įrodyti savo gyvybingumą, kad jomis pasitiki rinkėjai, ir tik tada gauna valstybės dotacijas.

Dabartinė naujai įsteigta *socialdarbiečių* partija yra tokia pat – naujai įsteigta, smulki, galbūt marginalinė. Visiškai nesvarbu, kad joje yra buvę premjerai. Net jeigu būtų ir buvęs prezidentas toje partijoje, ji vis tiek būtų nauja, kitokia nėra, nauja. Ir ji tikrai rinkėjų pasitikėjimo nėra gavusi ir nėra pasitikrinusi rinkimuose. Visiškai galimas daiktas, kad rinkimuose ateityje ji bus visiškai nesėkminga.

Kažkaip avansu tai partijai duoti pinigų dėl to, kad joje yra Seimo narių, neišaina. Priešingu atveju mes turime sudaryti krepšelius, kad buvęs prezidentas nešasi vienokį krepšelį, buvęs premjeras – kitokį krepšelį, Seimo narys – dar kažkokį krepšelį turi ir nešiojasi paskui save tuos krepšelius, bėga iš partijos į partiją ir jis yra svarbesnis.

Ne! Partijos yra vertybė. Partijos yra politinės erdvės žaidėjai, ir jas mes turime remti, palaikyti, bet ne bet kokias partijas, o tas, kurios yra rimtos ir solidžios, o ne tas, kurios tik žada, kad bus tokios.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Buvo paminėta mano pavardė, bet pasisakau ne dėl to, kad ta pavardė paminėta, bet kad buvo paskleistas melas, kad neva mes mažiname finansavimą visuomeninėms organizacijoms. Finansavimas visuomeninėms organizacijoms iš gyventojų pajamų mokesčio šaltinio yra didinamas nuo kitų metų 12 %. Prašom nemeluoti ir neskleisti melo viešai visai valstybei.

PIRMININKAS. Jūsų pavardė nebuvo paminėta.

Skelbiu balsavimą. Balsuojame pagal Statuto nustatytą tvarką. Gražinto įstatymo priėmimo metu pirmiausia balsuojama, ar priimti visą įstatymą be pakeitimų.

Užsiregistravo 110 Seimo narių, balsavo 109: už – 67, prieš – 41, susilaikė 1 Seimo narys.

Kadangi be pakeitimų nepriimtas, reikia 71 balso, tai skaitau Statuto 167 straipsnio 3 dalį: „Jeigu įstatymas be pakeitimų nepriimtas, balsuojama, ar priimti įstatymą su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais.“ Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

(su visomis Respublikos Prezidento teikiamomis pataisomis ir papildymais)

Užsiregistravo 111, balsavo 110 Seimo narių: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Įstatymas priimtas su visomis Respublikos Prezidentės teikiamomis pataisomis ir papildymais. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Kolegos, sveikinu, tikrai teisingas sprendimas. Iš tikrųjų lėšos valstybės saugumui turi būti numatytos, bet norėčiau atkreipti S. Jakeliūno dėmesį. Tikrai nemelavau, tikrai S. Jakeliūnas buvo pateikęs mažinančią galimybę paremti viešąsias įstaigas ir visuomenines organizacijas, tačiau po to... Ačiū, kad buvo pritarta pasiūlymams. Buvo mano didesnis, bet kolegos V. Ažuolo buvo šiek tiek mažesnis, tai sutarimas pasiektas. Vėlgi noriu pakartoti, aš nemelavau, o iškraipyti žodžių nereikia.

PIRMININKAS. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš sveikinu valstiečius, kurie balsavo, kad atimtų tą galimybę iš *socialdarbiečių* gauti finansavimą, aš sveikinu. Jūs tikrai atsikvošėjote ir sugrįžote į teisingą poziciją.

PIRMININKAS. J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (*LSDDF*). Mieli kolegos, aš noriu pasidžiaugti, kad pagaliau ir konservatorių partijos nariai balsavo už 2 %. Tai pirmas gražus jų žingsnis, jie vykdo pasirašytą politinių partijų deklaraciją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys.

11.57 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1388(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Gerbiami kolegos, tęsiame įstatymų priėmimą. (*Balsai salėje*) Skelbiu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1388(2). Priėmimas. Pranešėjas – S. Jakeliūnas.

Pataisų nėra. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Nėra užsirašiusių. Bendru sutarimu galime? Ačiū. 2 straipsnis. Nėra. Bendru sutarimu galime? Ačiū. Dėl viso. Nėra užsirašiusių. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96 Seimo nariai: už – 93, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.58 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1255(3) (priėmimas)

Kitas klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1255(3). Pranešėjas – A. Salamakin.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas apsvairstė ir pritarė įstatymui bendru sutarimu. Siūlau priimti pastraipsniui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl 1 straipsnio pataisų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Galime, ačiū. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pataisa.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Išties yra esminė Teisės departamento pataisa, jai komitetas pritarė bendru sutarimu ir siūlo iš 2 straipsnio – bazinio 21 straipsnio išbraukti pasakutinį sakinį, kuris skamba taip: „Piliečiams, kuriems iki 2018 m. lapkričio 1 d. nuosavybės teisė nebuvo atkurta kaimo vietovėse ir jų buvusi žemė yra užimta kitiems asmenims priklausančiais pastatais, nuosavybės teisės į žemę, reikalingą šių pastatų eksploatacijai, yra atkuriamos kitais įstatyme nustatytais būdais.“ Teisės departamentas pasisako taip, kad šitas įstatymo projekto sakinyss iškreiptų nustatytą teisių atkūrimo visą esmę ir prasmę, ir siūlo tikrai nepritari tam, nes tai gali mai gali prieštarauti ir Konstitucijos suformuotai doktrinai dėl nuosavybės teisių atkūrimo. Komitetas šitai pataisai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar mes galime komiteto nuomonei pritari bendru sutarimu? Ačiū. Antra.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Antra čia yra dėl Vyriausybės išvados. Jai komitetas pritarė.

PIRMININKAS. Ar galime pritari bendru sutarimu? Ačiū. Visam 2 straipsniui galime pritari bendru sutarimu? Ačiū. 3 straipsnis. Gerbiamas pranešėju, yra Teisės departamento...

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Taip. Čia yra susiję su datomis, nes įstatymo priėmimas vis dėlto nebeįtelpa į tas datas, kurios buvo pradiniam variante. Komiteto pirmininkas ponas A. Stančikas siūlo tris pataisus, tai yra pataiso datas: įsigaliojimo ir iki kada Vyriausybė turi parengti poįstatyminius aktus. Komitetas šioms pataisoms pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar mes galime pritari irgi bendru sutarimu? Ačiū. Gerbiamo A. Stančiko... Čia 29 parašai, bet irgi pritari. Taip? Ačiū.

Už visą 3 straipsnį... nėra. Bendru sutarimu galime priimti? Ačiū.

Dėl viso yra K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Aš atsisakau žodžio. Tiesiog atsižvelgiant į Teisės departamento, jeigu pritari, tai siūlau pritari.

PIRMININKAS. Gerai. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84. Balsavo 83: už – 81, prieš – 1, 1 susilaikė. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1255(3) priimtas. (*Gongas*)

12.03 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1279(3) (priėmimas)

Kitas klausimas – Veterinarijos įstatymo 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1279(3). Pranešėjas – A. Gaidžiūnas. Pataisų nėra. Ar mes galime pastraipsniui? Galime. Ačiū.

1 straipsnis. Bendru sutarimu? Vėl K. Mažeika. Čia dėl 1 straipsnio užsirašęs? Dėl viso. Atsiprašau. Galime bendru sutarimu 1 straipsniui?.. Ačiū. 2 straipsnis. Irgi galime bendru sutarimu? Ačiū. 3 straipsnis. Bendru sutarimu galime? Galime. Ačiū. Dėl 4 straipsnio yra redakcinė pataisa, kuriai komitetas pritarė. Ir mes galime pritari bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl viso – K. Mažeika. Atsisako žodžio.

Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 83. Balsavo 83: už – 83, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1279(3) priimtas. (*Gongas*)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisiekiimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2483(2). Pranešėjas – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, Užsienio reikalų komitetas...

PIRMININKAS. Per mikrofoną, gerbiamas, nori girdėti žmonės.

J. BERNATONIS (LSDDF). Čia labai aukštiesiems žmonėms buvo sureguliuota. Užsienio reikalų komitetas apsvastė šį projektą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Atsiprašome, gerbiamasis Juozai Bernatoni, jūsų pranešėjas turėtų būti V. Kernagis. Jūsų klausimas bus kitas ir mes jau būsime išklausę jūsų informaciją.

12.05 val.

Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20¹, 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2415(3)ES (priėmimas)

Ar yra gerbiamasis V. Kernagis? Prašau. (*Balsai salėje*) Pastraipsniui. (*Balsai salėje*)

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Bendrą išvadą?

PIRMININKAS. Taip.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komitetas svarstė Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė jam.

PIRMININKAS. Pastraipsniui dabar būtų tada. Pabūkite, gerbiamasis, tribūnoje. Dėl 1 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba ir komitetas nusprendė pritari iš dalies. Taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, ten šiek tiek keitėsi formuluotė. Pritarti iš dalies.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Mes galime pritari bendru sutarimu? Ačiū.

Antra pataisa irgi yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento. Komiteto nuomonė buvo pritari, taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, pritarti.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Dėl viso 1 straipsnio galime sutarti bendru sutarimu? Ačiū. 2 straipsnis. Teisės departamento pastabai komitetas pritarė, taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, pritarė.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu mes pritarti? Ačiū. Dėl 3 straipsnio nėra pataisų. Dėl 4 straipsnio yra pataisa ir komitetas pritarė, taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, pritarė.

PIRMININKAS. Mes galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū. Dėl 5 straipsnio yra V. Kernagio pataisa.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė vienbalsiai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Atsiprašau. Mes galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Nėra pataisų. Dėl 6 straipsnio yra V. Kernagio pataisa. Komitetas pritarė, taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Pritarė vienbalsiai, taip.

PIRMININKAS. Ar galime mes bendru sutarimu pritarti 6 straipsniui? Ačiū.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Komitetas pritarė iš dalies. Ar taip?

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Taip, pritarė iš dalies, buvo perkelta iš vieno straipsnio į kitą.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl kitos pataisos mes jau balsavome balsuodami dėl 1 straipsnio. Pritarėme, todėl nesiūlau balsuoti antrą kartą.

Ačiū pranešėjui. Dėl viso užsirašiusių nėra. Prieš – S. Gentvilas. Nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84 Seimo nariai. Balsavo 83 Seimo nariai: už – 66, prieš – 4, susilaikė 13. Įstatymas (projektas Nr. XIII P-2415) priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Įstatymo „Dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisieki mo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-2483(2) (svarstymas ir priėmimas)

Projektas Nr. XIII P-2483. Kadangi mes girdėjome gerbiamojo J. Bernatonio pranešimą... Papildomas komitetas – gerbiamasis B. Markauskas. Kas gali iš Ekonomikos komiteto? Nėra. Ekonomikos komitetas: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

Svarstymas. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Du straipsniai, pastraipsniui. 1 straipsnį galime bendru sutarimu? Užsirašiusių nėra. Ačiū. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra, užsirašiusių nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Užsirašiusių kalbėti nėra, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 78 Seimo nariai. Balsavo 78 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIII P-2483) priimtas. (*Gongas*)

12.12 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės papildomo susitarimo dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisieki mo susitarimo taikymo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-2484(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės papildomo susitarimo dėl Jungtinių Amerikos Valstijų, Europos Sąjungos bei

jos valstybių narių, Islandijos ir Norvegijos Karalystės oro susisiekimo susitarimo taikymo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2484(2). Pranešėjas – gerbiamas J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mieli kolegos, Užsienio reikalų komitetas apsvarstė šį sutarties ratifikavimo projektą ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pranešėjui. Papildomo komiteto nuomonę – B. Markauskas. Prašom.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerbiama kolegose, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, rugsėjo 26 dieną apsvarstė teikiamą projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Ačiū. Abu komitetai pritaria po svarstymo. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Ačiū. 2 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Priėmimas. Nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 82 Seimo nariai. Balsavo 82 Seimo nariai: už – 82, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-2484) priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Įstatymo „Dėl Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos pakeitimų protokolų ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2472(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – įstatymo „Dėl Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos pakeitimų protokolų ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2472(2). Teikėjas – ministras, pranešėjas – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Mielieji kolegos, Užsienio reikalų komitetas apsvarstė šį projektą ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Svarstymas. Nėra. Bendru sutarimu galime priimti? Dėkui.

Ypatingą skubą siūlo Pirmininkas. Pastraipsniui. Ar pritariame Pirmininko ypatingai skubai? Pritariame, ačiū.

Pastraipsniui. 1 straipsnis. Siūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 86, balsavo 85: už – 84, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.16 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2397(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl sienos dokumentacijos, kurioje apibrėžiama Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos valstybės sienos linijos padėtis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2397(2). Pranešėjas – J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiama kolegose Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas apsvarstė šį projektą ir pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Po svarstymo pritariame bendru sutarimu? Ačiū.

Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Siūlymų nėra, kalbančių nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 83, balsavo 81: už – 81, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.18 val.

Įstatymo „Dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl bendro karinio vieneto įsteigimo pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2514(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas – įstatymo „Dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl Lenkijos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Ukrainos Ministrų Kabineto susitarimo dėl bendro karinio vieneto įsteigimo pakeitimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-2514(2). Pranešėjas – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (LVŽSF). Pakeitimo ratifikavimo projektas svarstytas Užsienio reikalų komitete ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Papildomas komitetas – gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas rugsėjo 26 dieną svarstė projektą. Bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKAS. Ačiū. Abu komitetai pritarė, galime mes pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū.

Gerbiamas Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti? Ačiū.

Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Balsuojame. Motyvai. K. Masiulis, atsiprašau, nepastebėjau. (*Balsas salėje*) Atsisako žodžio. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 82 Seimo nariai, balsavo 82: už – 82, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.21 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21, 42 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2653, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 16, 22, 67, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2654 (pateikimas)

Kitas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 1, 2, 3, 5, 11, 13, 14, 17, 20, 20¹, 21, 42 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 63¹ straipsniu ir 15 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2653. Pranešėjas – gerbiamas ministras Ž. Vaičiūnas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Laba diena. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, teikiame Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektus, kuriuos priėmus bus pradedamas iš esmės naujas atsinaujinančių energijos išteklių plėtros etapas. Sąlygas tam sudarė šių metų birželio mėnesį jūsų patvirtinta Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija. Ten atsirado teisinis pagrindas naujiems aukcionams. Šiais įstatymų projektais ir bus nustatoma konkreti tvarka.

Kalbant apie naująjį etapą, svarbu pabrėžti, kokia yra dabartinė situacija. Ekranuose matote dabartinę gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, tai yra šiuo metu iš atsinaujinančios ener-

getikos pagaminama 2,4 teravatvalandės, Lietuvos suvartojimas yra apie 11 teravatvalandžių. Iš esmės pagal instaliuotą galią turime 854 megavatus, kalbant apie suminę visų atsinaujinančių išteklių rūšių dalį.

Kalbant apie šio įstatymo tikslus, 2020–2025 metais šie įstatymo pakeitimai leistų padidinti elektros gamybą iš atsinaujinančių išteklių dvigubai, tai yra iki 5 teravatvalandžių, ir iš esmės faktiškai tiek pat galėtų padidėti ir instaliuota galia.

Kokie keliami šių įstatymų projektų tikslai? Jų yra keletas. Tai yra, kaip minėjau, pirmiausia padvigubinti gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių, taip pat užtikrinti mažiausią finansinę naštą elektros energijos vartotojams, nes parama būtų skiriama kaip priedas prie rinkos kainos, nustatant lubas, kurias pasiekus priedas nebemokamas. Trečia, būtų skatinami gamintojai dalyvauti rinkoje, gamintojai paramą gautų tik dalyvaujant technologiskai neutraliuose aukcionuose, gamintojai prisiimtų balansavimo atsakomybę ir dengtų 100 % prisijungimo sąnaudų. Ketvirta, paramos paskirstymą numatyti Vyriausybės patvirtintame trejų metų tvarkaraštyje. Tai yra svarbu investuotojams ir leidžia tiksliau planuoti lėšas iš VIAP'o, leidžia užtikrinti tikslų pasiekimą. Penkta, užtikrinti, kad gamintojai įgyvendintų savo įsipareigojimus. Šešta, sudaryti sąlygas kitoms valstybėms narėms dalyvauti aukcionuose abipusiškumo principu.

Kokia nauda? Yra trys pagrindinės naudos: padvigubėjusi atsinaujinančių išteklių gamyba reikštų ir sumažėjusį elektros energijos importą maždaug 30 % ir, be abejo, sumažintų CO₂ emisijas, 34 tūkst. tonų mažiau išmetimo. Tai atitiktų maždaug 20 tūkst. automobilių išmetimo dalį, tai tikrai gana reikšmingi skaičiai.

Klausimas, kokia yra to kaina ir kokios reikės paramos? Ekrane kaip tik matote, kokie pagrindiniai etapai. Kaip minėjau, šiandien turime faktiškai 2,5 teravatvalandės, šių įstatymų priėmimas leistų padidinti gamybą dar 2,5 teravatvalandės ir galiausiai 2030 metais galėtume pasiekti 7 teravatvalandžių gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių.

Iš esmės parama, kuri skiriama iš VIAP'o, yra mūsų preliminarūs skaičiavimai, bet šiuo metu dėl didėjančios rinkos kainos ir dėl mažėjančio poreikio remti atsinaujinančią energetiką vidutinė parama metams galėtų sudaryti maždaug 30 mln. eurų. Šiuo metu už atsinaujinančią energetiką yra mokama beveik 115 mln. eurų. Palyginti šie skaičiai yra pakankamai svarbūs, nes tai reiškia, kad ateityje atsilaisvinus paramai, jau 2021 metais, tai yra tuomet, kai bus pastatytos naujos elektrinės, naujos papildomos paramos nereikės, vadinasi, tarifas gyventojams dėl atsinaujinančių energetikos išteklių plėtros nedidės. Tokie pagrindiniai siūlymai. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Gerbiamas ministras pristatė ir lydimąjį įstatymą Nr. XIII-2654. Seimo nariai užsirašė jūsų paklausti, tad suteikiama klausiti gerbiama V. Poderiui.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Ačiū, ministre, už tikrai seniai lauktą ir labai reikalingą įstatymo projektą, kuris suteiks pradžią naujai didžiajai atsinaujinančių energetikos išteklių plėtrai, kurią jau seniai bematėme. Tai dėkui už tai.

Bet mano klausimas susijęs su tuo, kad kitas iš didžiųjų projektų yra sinchronizavimo projektas, kurį planuojame baigti iki 2025 metų. Ar imsitės kokių priemonių ir kokios tai priemonės galėtų būti, kad šituos atsinaujinančius (nebūtinai patikimai kontroliuojamus) įrenginius diegtume taip, kad jie netrukdytų sinchronizacijai ir kad padėtų, o ne trukdytų tinklo ir sistemos stabilumui? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kalbant apie seniai lauktus įstatymų projektus, tikrai reikia pripažinti, kad atsinaujinančių išteklių plėtra yra sustojusi prieš trejetą–penketą metų, ir būtent po strategijos priėmimo buvo sudarytos sąlygos teikti šiuos projektus.

Dėl jūsų klausimo, būtent dėl atsinaujinančiųjų suderinamumo su sinchronizacijos projektu. Pirmas dalykas yra tai, kad būtent apie tai ir galvojame. Ir aukcionai, kurie bus siūlomi... Pirmas aukcionas būtų planuojamas 2019 metų liepos mėnesį, jo apimtis, dydis būtų maždaug iki 100 megavatų, skaičiuojant sąlyginai pagal instaliuotą galią. Tai reikštų, kad mes turime dar pakankamai daug erdvės, nes skaičiuojame, kad mūsų sistema pagal dabartinę galią esant sinchronizacijos sąlygoms išsistektų esant apie 300–400 megavatų papildomai atsinaujinančiai energetikai. Kitaip tariant, šitas plėtros etapas faktiškai yra suderinamas.

Kalbant apie papildomas priemones, be abejo, su perdavimo sistemos operatoriumi taip pat kalbame, kokių dar būdų reikia, kad atsinaujinančių plėtra ne tik skatintų vietinę gamybą, bet taip pat netrukdytų sinchronizacijos projektui, o galbūt ir padėtų.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Išties sveikinu ministrą su ilgai lauktu įstatymu. Po tam tikro laiko – bemaž aštuonerių metų – atveriamą atsinaujinančių energijos išteklių plėtros galimybė. Tačiau man, gerbiamas ministre, nerimą kelia 14 straipsnio nuostatos, kad mes turime ribotus išteklius, negalime remti net saulės elektrinių gamintojų, o jūs siūlote, kad į tuos ribotus išteklius, į paramą gali pretenduoti... aukcione gali dalyvauti kitos valstybės narės, valstybių narių fiziniai ir juridiniai asmenys ar kitos organizacijos ir jų padaliniai. Mes norime tuo ribotu išteklių rėmimu pasidalinti su kitomis valstybėmis? Kaip jūs galėtumėte, ministre, paaiškinti tokį dosnumą, kai savi yra skriaudžiami? Net pasaugojimo mokesčio mes negalime gauti mūsų vartotojams.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmas dalykas, tikrai noriu nuraminti, kad reikės daug papildomų sąlygų, kurias reikėtų įgyvendinti, kad kitos valstybės galėtų pasinaudoti. Pirma, jos turės turėti susitarimą su Lietuva. Antra, turės turėti fizines jungtis su Lietuva. Trečia, taip pat būtų įpareigotos atverti savo sektorių, būtent savo paramos schemą Lietuvos gamintojams. Kitaip tariant, tai bus daroma abipusiškumo principu. Tiek, kiek Lietuva atvertų savo paramą kitoms šalims, tiek pat turėtų atverti paramą tos šalys. Ir tai būtų įtvirtinta dvišaliu susitarimu.

Kodėl to reikia? To reikia iš esmės dėl to, kad, skirtingai, nei buvo daroma iki šiol, ši paramos schema yra derinama ir baigiama suderinti su Europos Komisija, tai yra esminis dalykas. Todėl, siekdami atitikti Europos Sąjungos 2014–2020 metų paramos gaires, šios nuostatos mes taip pat privalėjome laikytis ir ją turėjome įtraukti, bet yra pakankami saugikliai tam, kad užtikrintume abipusiškumą, kaip minėjau, susitarimo būdu.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti K. Bartkevičius.

K. BARTKEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, ar gamintojai, kurie šiuo metu turi išsiemę leidimus ir statosi elektrines, galės dalyvauti aukcionuose? Ir sakykite, kiek gali lėšų pareikalauti siūloma skatinimo schema ir kaip į tai atsilieps elektros energijos kaina vartotojams?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Dėl pirmo klausimo. Tie, kurie turi išsiemę leidimus ir šiandien statosi elektrines, norėdami dalyvauti, privalės laikytis šio leidimo, taip pat ir rezervuotų tinklų, nes siekiama sudaryti vienodas sąlygas visiems potencialiems gamintojams, kad tie, kurie turi leidimus, neturėtų santykinio privalumo ar pranašumo.

Dėl suminės paramos. Per 12 metų, be abejo, daug kas priklauso nuo rinkos kainos ir nuo aukciono rezultatų, bet prognozuojame, kad per 12 metų būtent tokio galingumo papildoma atsinaujinanti energetika kainuotų nuo 150 iki 590 mln. eurų, tai yra esant skirtingoms prielaidoms, maksimaliai ir minimaliai rinkos kainai. Bet, kaip minėjau, svarbiausias klausimas yra kaina vartotojams, tai kaina vartotojams nedidės. Apskritai orientuojamės taip, kad jinais turėtų mažėti, tai yra VIAP'o suma, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų parama, turėtų mažėti ir, kaip minėjau, mes skaičiuojame ir prognozuojame, kad paramos intensyvumas turėtų būti mažesnis maždaug 3,5 karto, lyginant su dabartine parama. Kitaip tariant, šita atsinaujinančių išteklių plėtra taip pat turėtų mažinti VIAP'o poreikį atsinaujinančiai energetikai.

PIRMININKAS. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, nors jūsų pristatyme biomasės energetika užima tikrai nedidelę dalį, tačiau toks praktinis klausimas ir galbūt pasiūlymus kartu. Susitinkant su ūkininkais, ypač pieno gamintojais... Jie turi, žinome, rezervuarus ir ten lyg ir energetikos požiūriu yra galimybė gaminti biodujas ir iš to gauti energiją. Bet yra vienas niuansas, kad daugelis ūkininkų tokia galimybe beveik pasinaudoti negali, nes, kiek bent iš jų išgirdau, buvo kvotos, kurias nusipirko visiškai su tuo ištekliu nesusiję asmenys, tai yra žmonės, kurie neturi nieko bendro su resursais, kuriuos galėtų panaudoti. Jiems primetamos tam tikros sąlygos, kurių šiandien faktiškai mažai kur arba niekur tokių nėra. Galbūt numatėte poįstatyminiais teisės ak-

tais išspręsti kartu ir su Aplinkos ministerija, ir su Centrine projektų valdymo agentūra šiuos niuansus, kad galėtų žmonės, kurie turi išteklius, ir gaminti tą atsinaujinančią energiją?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą ir tikrai svarbų pastebėjimą. Vienas dalykas, dėl esamų sprendimų dėl tų, kurie jau turi tokias elektrines, kad plėtoja ne tie, kurie pačius išteklius turi, tai viena problemos dalis. Tačiau, be abejo, su Aplinkos ministerija įvertinsime.

Antra problemos dalis yra tai, kad šita paramos schema realiai galėtų būti taikoma... Tai būtų technologiškai neutralūs aukcionai, tai yra visos technologijos: tiek vėjas, tiek saulė, tiek biomasė, galėtų lygiavertiškai dalyvauti. Be abejo, kita vertus, suprantame, kad pagal rinkos kainą tai būtų nepakankama paskata, matyt, santykinio pranašumo nebūtų jiems, todėl tikrai svarstome sukurti priemonę, atskirą priemonę biomasės sektoriui, kad taip pat būtų galima šią sritį išnaudoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir jūsų paskutinis nori paklausti gerbiamas V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, panaši situacija, gal netiesiogiai susijusi, dėl elektros tinklų operatorių. Kaip žinote, žemės savininkų laukuose yra daug elektros stulpų linijų ir buvo priimtas sprendimas kompensuoti tuos praradimus ar netekimus, tačiau tokiais vergiškais sąlygomis ir tokios yra mažos tos kompensacijos, neadekvačios situacijai, kad dauguma nesinaudoja ir nesinaudos, tiesiog primestos tokios vergiškos sąlygos jiems. Ar ruošiatės ką nors daryti, ar taip ir bus ateityje su šiuo dalyku?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Pirmas dalykas, be abejo, šios kompensacijos – apskritai tokia sistema ir metodologija pirmą kartą, iki šiol niekada nebuvo kompensuojama. Tai irgi svarbus dalykas. Antras dalykas – dėl kompensacijos sumų ir apimčių turėjome suderinti interesą tarp visų Lietuvos elektros vartotojų, tai yra maždaug 1,7 mln. vartotojų. Tarp tų, kurie turėtų ir galėtų gauti kompensaciją, maždaug 1 mln. žemės savininkų. Trečias dalykas – išmokėjimo laikotarpis, tai yra būtent tų kompensacijų išmokėjimo laikotarpis. Be abejo, lūkestis buvo kaip įmanoma trumpesnis variantas. Tarp šitų trijų dedamųjų ieškojome sveikiausio subalansuoto sprendimo ir šiandien turime tokią tvarką, kokią turime. Be abejo, toliau diskutuojame, ieškome variantų, kurie galbūt labiau atlieptų savininkų lūkesčius.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama ministrai už pranešimą ir atsakymus į klausimus.

Gerbiamieji, nėra užsirašiusių nei už, nei prieš. Galime įstatymų projektams pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritariama bendru sutarimu.

Dabar skelbiu komitetus. (*Balsai salėje*) Paskelbsiu komitetus, tada. Gerai? Prašom.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš pastebėjau, kad dėl pagrindinio įstatymo projekto kaip pagrindinis yra Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomas numatytas Ekonomikos komitetas, o dėl lydimojo Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis. Mano supratimu, reikia vienam komitetui pavesti tiek pagrindinį, tiek ir jį lydintį teisės aktą svarstyti kaip pagrindiniame komitete. Manychiau, kad abiem atvejais pagrindinis komitetas turėtų būti Ekonomikos komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Matyt, pas jus spausdinimo klaida. Abu komitetai, dėl abiejų klausimų kaip pagrindinis yra Aplinkos apsaugos komitetas, kaip papildomi yra Ekonomikos komitetas ir Energetikos komisija. Tinka taip? Tinka. Ačiū. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. (*Balsai salėje*) Taip, vienodai.

12.37 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 5, 7, 9, 20, 21, 25, 31, 37, 38, 39, 45, 46, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2655 (pateikimas)

Kitas klausimas – Gamtinių dujų įstatymo 2, 5, 7, 9, 20, 21, 25, 31, 37, 38, 39, 45, 46, 47 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2655. Pranešėjas – gerbiamas ministras Ž. Vaičiūnas.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo nariai, teikiame Gamtinių dujų įstatymo pakeitimo ir papildymo projektą. Šio įstatymo projekto tikslas – nustatyti regioninės

rinkos suformavimo principus ir sudaryti teisinį pagrindą toliau formuoti regioninės rinkos zoną, taip pat perkelti Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas, kuriomis stiprinama pažeidžiamų gamtinių dujų vartotojų grupių apsauga, o nebuitiniams dujų vartotojams suteikiama daugiau lankstumo dėl atsargų kaupimo.

Atskirų nacionalinių dujų rinkų sujungimas, turiu omenyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos dujų rinkų sujungimas, ateityje ir Suomijos, į regioninę rinkos zoną leistų sukurti palankesnes dujų prekybos ir konkurencijos regione sąlygas, didintų tarpvalstybinius dujų srautus ir dujų rinkos likvidumą, regiono šalių dujų rinkos taptų patrauklesnės tarptautiniams dujų tiekėjams.

Baltijos šalių sutartame regioninės dujų rinkos kūrimo veiksmų plane, kuris buvo pasirašytas 2016 metų pabaigoje, numatyta iki 2019 metų priimti įstatyminio lygmens teisės aktų pakeitimus, sudarančius teisinį pagrindą tolesniems regioninės rinkos formavimo darbams. Teisės aktų pakeitimai reglamentuos regioninės rinkos zonos suformavimo, veikimo ir kainodaros nustatymo principus, kontrolės ir priežiūros mechanizmus.

Kita įstatymo projekto siūlomų pakeitimų grupė yra susijusi su 2017 metais priimto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių įgyvendinimu. Siūlomais pakeitimais sukurtume nacionalinius teisinius pagrindus regioninei dujų rinkai sukurti. Ją sukūrus, tai būtų pirmasis toks atvejis, nacionalinių dujų rinkų integravimo atvejis, Europoje. Regioninės dujų rinkos zonos sukūrimas leistų mažinti dujų transportavimo kaštus, suvienodintos Tarpvalstybinio dujų tiekimo taisyklės sukurtų patrauklesnę aplinką naujiems dujų tiekėjams, o tai sudarytų sąlygas vartotojams išigyti dujas už konkurencingą kainą. Prašome svarstyti šį įstatymą šių metų Seimo rudens sesijoje ir pritari ti po pateikimo.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui. Jūsų norėtų paklausti penki Seimo nariai. Gerbiamas V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Ačiū, ministre, už reikiamą įstatymo projektą. Jeigu turime regioninę elektros rinką, tai galų gale turėsime ir dujų rinką, kuri veiktų turbūt panašiais principais, kaip ir elektros. Bet mano klausimas yra dėl mūsų LNG terminalo. Ar, sujungus rinkas ir sutvarkius šios rinkos struktūrą ir dizainą, galime tikėtis, kad LNG terminalo išlaikymo kaštai Lietuvos vartotojams galėtų sumažėti arba LNG terminalas taptų konkurencingesnis? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Taip, būtent visos infrastruktūros tiek kaštų, tiek pajamų, gaunamų pajamų, pasidalinimo principai yra, dėl jų deramasi. Jie yra aptariami tiek perdavimo sistemos operatorių, tiek reguliuotojų, tiek ministerijų. Šiandien turiu pripažinti, kad nėra pasiektas susitarimas dėl regioninių operatorių kompensavimo mechanizmo, būtent kaštų kompensavimo mechanizmo, bet tai yra vienas iš logiškų šios rinkos kūrimo elementų. Kaip žinome, buvo pasirašytas ir memorandumas tarp kitų šalių. Lietuva kol kas nedalyvavo tame procese, nes negalime sutikti su tokiais principais, kurie yra pasiūlyti, bet tai leidžia toliau mums taip pat dalyvauti kuriant visus kitus šios rinkos elementus. Tai siekiame šiuos kaštus įtraukti ir kad jie būtų pasidalinami visame regione po lygiai.

PIRMININKAS. Jūsų klausia K. Bartkevičius.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Gerbiamas ministre, sakykite, kokia konkreti nauda būtų iš regioninės dujų rinkos sukūrimo „Lietuvos dujų“ vartotojams? Ar tai mažins, ar tai didins dujų kainas?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Iš esmės yra tiesioginė šių pakeitimų nauda, šiais pakeitimais sudaromas teisinis pagrindas dujų rinkai sukurti. Tokia dujų rinka paskatintų aktyvesnę dujų prekybą tarp Baltijos šalių, mūsų preliminariumi vertinimu, ta prekyba galėtų išaugti maždaug dvigubai. Tai reikštų, kad perdavimo sistemos operatoriai gautų papildomas pajamas, maždaug apie 3–5 mln. eurų kasmet, ir ta pajamų dalimi galėtų mažinti perdavimo tarifą gyventojams. Konkretūs skaičiai bus matomi pagal pačios regioninės dujų rinkos apimtį, bet tai tikrai nedidins kainos, o kaip tik mažins kainą mūsų dujų vartotojams.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Kaip jūs galvojate apie atsinaujinančius gamtinius išteklius, būtent biodujų plėtrą, nes estai, latviai šioje srityje šiek tiek toliau nuėję? Gal čia ne visai su šiuo klausimu, bet ar bus kokių projektų?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Kaip ir minėjau, kai pristačiau ankstesnį įstatymo projektą tiek dėl biomasės, tiek dėl biodujų, ypač matome galimybes, kad jos būtų efektyviau naudojamos transporto sektoriuje, bet, kaip ir minėjau, tam reikalinga papildoma parama. Ieškome būdų ir priemonių, kaip ateityje galėtų būti papildoma priemonė tam, kad jos būtų efektyviau panaudojamos.

PIRMININKAS. Jūsų klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs paminėjote, kad ne visi susitarimai pasirašyti su kaimyninėmis valstybėmis ir ten yra nesutarimų. Ar mes neužlipsime ant grėblio pakartotinai, kai nesusitarę padarome savo sprendimus ir paskui turime labai sunkių derybų? Ar nebūtų įmanoma, kad mes vis dėlto su kaimynais susitarę padarytume šituos sprendimus? Ačiū už atsakymą.

Ž. VAIČIŪNAS. Jeigu teisingai suprantu, jūsų klausimas dėl terminalo išpirkimo. Tai konkrečiai baigiame rengti įstatymų projektus ir jie greitai bus teikiami Vyriausybei, po to bus teikiami Seimui.

Trumpai atsakau į jūsų klausimą. Bandėme dar paskutines galimybes praeitais metais, 2017 metais, buvo aukščiausio lygio susitikimai, penki ar šeši premjerų lygio susitikimai, patikrinant visus variantus, ar dėl terminalo negalime turėti regioninio sprendimo, kad išnaudotume ir Europos Sąjungos paramos galimybes. Tą klausimą taip pat įvertinome.

Jeigu kalbėtume apie šį konkretų paketą ir regioninės dujų rinkos turimą paketą, kalbame apie tam tikrus etapus, kurie leidžia tam tikrą dalį terminalo kaštų, turiu omeny jų išlaikymo kaštų, taip pat įtraukti į regioninės dujų rinkos kūrimo planą, jo įgyvendinimo planą. Kaip minėjau, dėl visko dar nėra sutarta, bet mūsų išipareigojimai pirmiausia yra sukurti teisinės sąlygas dujų rinkai egzistuoti. Tą ir darome šiais įstatymų projektais.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, išties regioninė rinka turėjo būti sukurta prieš tokius projektus kaip LNG terminalo, paties laivo nuomą, sudarant dešimties metų sutartį su „Statoilu“ ir visa kita. Šiandien jau yra *post factum*. Mums tai kainuoja, kadangi terminalas niekaip neišsilaiko, mes mokame apie 100 mln. bendrą sumą, kiekvienas Lietuvos gyventojas per šilumą, per elektrą turime kompensuoti ir tą darysime iki 2024 metų. Gal galėtumėte pasakyti, kaip prisidės regiono partneriai, kiek jie sumažins našta konkrečiai tais milijonais nuo to 100 mln. apytiksliai, našta šiandien yra saugumo dedamoji, kiek ji sumažės kitais metais, dar kitais metais ir kaip yra deramasi su regiono partneriais? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų regioninės dujų rinkos kūrimo klausimas nėra paprastas. Tai reikia pripažinti. Ją sukūrę, kaip ir minėjau, būtume pirmieji Europoje tai padarę. Galbūt kaip viziją turėti dujų rinką visada gerai, bet yra daug neišspręstų klausimų. Galbūt, jeigu turėtume vieną dujų perdavimo sistemos operatorių, tai vyktų efektyviau, apie tai galima pafilosofuoti, bet, kalbant apie konkrečią naudą, tai pirmiausia šiais įstatymų projektais, kaip ir minėjau, yra sukuriamas teisinis pagrindas.

Dėl konkrečių kaštų pasidalinimo, tai tiek dėl kaštų, tiek dėl pajamų pasidalinimo yra lygia-grečiai kalbamasi ir tie klausimai... Be abejo, nebus didelis efektas sumažinant, kaip ir minėjote, 86 mln. šiais metais. Dalis yra tiek terminalo išlaikymo, tiek būtino dujų kiekio tiekimo, tai ta apimtimi dirbame atskirai mažindami kaštus visais būdais. Pirmiausia tai dėl būtino kiekio tiekimo teiksime siūlymus dėl liberalesnės prekybos šiomis dujomis. Antras dalykas yra dėl terminalo išlaikymo, pasiūlymai irgi orientuoti į terminalo kaštų sumažinimą mūsų vartotojams. Deja, šis terminalas nebuvo kaip regioninės rinkos kūrimo dalis. Kita vertus, aiškiai matome praeitais metais pasitikrinę, kad šiandien neturėtume tokio sutarimo, kad tai turėtų būti regioninis terminalas.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama pranešėjui už pranešimą ir atsakymus į klausimus. Pateikimas. Už norėtų kalbėti V. Poderys. Ar Virgilijus nenori kalbėti? (*Balsai salėje*) Atsisako. Galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta.

Kitas klausimas bus paskelbtas po to, kai pasakysiu, kad pagrindinis komitetas yra Ekonomikos komitetas. Pritariame? Taip, ačiū. Svarstymo data – gruodžio 4 diena.

12.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2693 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 m. programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-2693. Pranešėjas – ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien norėčiau jums pristatyti Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programos projektą. Norėčiau akcentuoti, jog tikriausiai pirmą kartą mes numatome, jog tiek alkoholio, tabako, tiek narkotikų kontrolės politika turėtų būti vykdoma kompleksiskai. Anksčiau mes turėdavome skirtingas strategijas. Šita programa taip pat yra skirta tam, kad tai turėtų būti subalansuota, nuoseklu ir turėtume aiškią viziją, ką norėtume pasiekti per artimiausią dešimtmetį.

Taip pat šitoje programoje yra akcentuojama, kad Lietuva, kaip novatoriška valstybė, besivadovaujanti mokslu, akcentuoja ekonomiškai efektyvius ir įrodymais grįstus būdus, kaip būtų galima kontroliuoti įvairias priklausomybes. Šita programa yra parengta vadovaujantis tiek Jungtinių Tautų, tiek Europos Sąjungos, tiek Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros bei kitų organizacijų rekomendacijomis. Kaip ir minėjau, šita programa atliepia opiausias problemas, tai yra tabako, alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimo prevenciją, taip pat azartinių lošimų prevenciją skirtingose amžiaus grupėse ir skirtingose socialinėse grupėse. Programa apima paklausos, pasiūlos, žalos mažinimą bei stebėseną.

Keletas dalykų apie pagrindinius siekius ir prioritetus, kurie yra įvardijami programoje. Pirmiausia yra atkreipiamas dėmesys į kokybišką prevenciją, kuri yra svarbi ne tik kalbant apie vaikus, bet ir apie jų tėvus, mokytojus, bendruomenę, visą visuomenę, akcentuojant ir pozityvios tėvystės mokymą, taip pat nuo trumpalaikių, gąsdinančių prevencinių veiklų pereinant prie ilgėjančių, nuostatas keičiančių ilgalaikių programų, kurios būtų įgyvendinamos ne tik atgymimo įstaigose.

Kontrolės politikoje turėtų būti išlaikomas nuoseklumas ir tęstinumas ir priemonės turėtų būti grindžiamos mokslu. Tai reiškia, mes, kaip valstybė, neturėtume blaškytis ir atsisakyti tų priemonių, kurias jau turime priėmę, kad neatsitiktų taip, kad netgi nesulaukusi rezultatų tam tikrų priimtų priemonių valstybė vėl gręžiosis atgal, kaip yra ne kartą atsitikę. Svarbu, kad tiems žmonėms, kurie susiduria su problemomis, jos būtų laiku nustatomos, tai yra tuo metu, kada žmonės dar neturi priklausomybės arba ją galima išspręsti paprastomis priemonėmis. Kalbama apie ankstyvą identifikavimą, apie minimalias intervencijas. Jeigu jau tai tampa liga, tai kalbame apie gydymą, reabilitaciją, apie tokias priemones, kurios yra grįstos įrodymais, grįstos mokslu.

Svarbu akcentuoti, kad turėtume žiūrėti į tuos žmones, kurie turi priklausomybės ligas, vis dėlto per sveikatos prizmę, ne per baudžiamąją prizmę, nes mes šiandien turime daug diskusijų, kad norime neretai tuos žmones traukti atsakomybėn, bet suprasdami, kad tai yra priklausomybė, turėtume pirmiausia akcentuoti pagalbą žmogui. Svarbu yra kalbėti ir apie žalos mažinimo priemones, nes priklausomybės yra susijusios ir su žmogaus imunodeficito viruso plitimu. Greičiausiai esate girdėję apie ketinimus teikti pagalbą žmonėms, kurie yra kalnimo įstaigose, tam, kad mes galėtume šitas infekcijas ten suvaldyti, nes jos dažniausiai yra susijusios su narkotinių medžiagų vartojimu. Kaip ir minėjau, akcentas vis dėlto turėtų būti sveikata kaip pagrindinis elementas. Asmenys, kurie turi priklausomybės ligų, neturėtų būti diskriminuojami visuomenėje.

Ką dar svarbu būtų paminėti? Tai, kad šita programa yra suformuluota ne kurios nors ministerijos ar keleto institucijų. Tai yra bendras kūrinys daugelio institucijų, taip pat ir visuomenės, ir nevyriausybinų organizacijų. Viešosios nuomonės apklausos metu, kai buvo konsultuojamasi su visuomene, buvo gauta apie 2 tūkst. pasiūlymų dėl narkotikų, tabako, alkoholio ir kitų žalingų įpročių prevencijos krypties ateityje. Darbo grupėse dirbo daugiau kaip 30 valstybės, savivaldybių įstaigų ar kitų institucijų bei universiteto atstovų. Pasitelkti įvairūs ekspertai, taip pat atliktas išorinis esamos narkotikų kontrolės politikos vertinimas.

Ko norėtume pasiekti? Kad iki 2028 metų bent du kartus sumažėtų vartojamo alkoholio kiekis, rūkančių gyventojų dalis, kad būtų išlaikytas neaugantis narkotinių ir psichotropinių, nelegalių medžiagų vartojimas, nes daugelyje šalių, deja, šita tendencija yra labai neigiama. Lietuvoje situacija dar nėra labai bloga, bet norėtume, net ir matydami tas neigiamas tendencijas pasaulyje, kurios yra labai susijusios netgi su naujų narkotinių medžiagų legalizavimu, kad nelegalių medžiagų vartojimo nebūtų, tiksliau, jis neišaugtų.

Taip pat norėtume, kad nebūtų nė vienos mirties nuo narkotikų perdozavimo Lietuvoje iki tol, kol programa baigs veikti, ir tikimės, kad iš tikrųjų visuomenė, įgyvendinus šią programą, tikrai taps sveikesnė ir saugesnė. Kviečiu palaikyti ir pritarti šiai programai.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiamajam pranešėjui. Jūsų nori klausti Seimo nariai. A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, suprantu, kad programos yra tam tikras kelrodis kelias, kuriuo reikia eiti, kad mirtį sukeliantys dalykai kuo mažiau paliestų mūsų Lietuvos piliečius. Jūs paminėjote apie mirtį nuo narkotikų. Šiuo atveju mes turime pakankamai didelį židinį – vien šiais metais šalia Kirtimų miškelio turbūt buvo ne viena mirtis, bent jau pagal tą informaciją, kurią aš matydavau penktame puslapyje kokio nors laikraščio apie mirtis. Ką šiame kontekste mes galime ir ką gali padaryti Sveikatos apsaugos ministerija, būtent čia pat, prie Vilniaus, kaip nors reguliuojant šio taško veiklą? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Tikrai ačiū už klausimą. Aišku, labai tiesiogiai Sveikatos apsaugos ministerija, matyt, paties taboro tikrai nesutvarkys. Tai pirmiausia savivaldos klausimas, nes kaip organizuoti pagalbą gyventojams, pirmiausia priklauso nuo savivaldybės, bet tai nereiškia, kad mes nusišaliname. Kaip aš ir minėjau, mes norėtume išvengti mirties nuo perdozavimo, nes ten būtent tokia mirtis dažniausiai ir būna: opiatai, kurie atkeliauja, dabar jau kitokie, nei buvo, o, matyt, narkotikus vartojantys asmenys įpratę juos vartoti ir dėl to perdozuoja. Mes ir šiuo metu labai aktyviai diskutuojame, kaip padėti tiek priklausomiems žmonėms, tiek tarnyboms turėti medžiagų, kurios gali išgelbėti nuo perdozavimo, tai yra vadinamųjų antidotų. Jie leidžia net ir pavartojus išvengti mirties. Mes tikrai tikimės, kad galėsime tokias priemones priimti, nes tie preparatai yra receptiniai. Čia yra ta sudėtingoji klausimo dalis, ir mes negalime pažeisti įstatymų, bet tikrai ieškome sprendimų, kaip padėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų norėtų klausti gerbiamasis J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, sveikinu parengus programą. Aš manau, kad tai yra geras dokumentas, kad turėtume labai aiškų siekius apibendrinantį tikslą, bet mano klausimas yra apie duomenis ir etapų vykdymą. Jūs minite, kad reikia du kartus sumažinti alkoholio vartojimą ir kitus dalykus, ar nebūtų gerai prie programos turėti priedą su dabartiniais rodikliais ir tam tikrais etapų žingsniais, kad mes dešimt metų nelauktume, kaip sakoma, nesidairytume, gal jau keisti, gal per mažai, bet kokių nors prognozuojamų dalykų, kad, sakykime, per pirmus trejus ketverius metus mažiau pavyks, bet jau po penkerių šešerių metų mes jau matytume, kur esame, ir kad laiku pasiektume galutinius tikslus. Ačiū už atsakymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Duomenys yra pateikti aprašant situacijas, kokie šiandien yra ir kaip jie keičiasi, kai kur net pakomentuota, kur yra didėjimo, mažėjimo tendencijos.

Kur yra problema? Yra labai sudėtinga išdėlioti taip į kalendorių, kaip jūs sakote, tiksliai procentus. Aišku, galime ambicingai susidėlioti, kuriais – trečiais ar ketvirtais metais kažką padarysime, bet supraskime, kad dalis tų rezultatų bus jau kaip pasekmė to, ką šiandien esame priėmę, tai yra išgalioję dalykai. Jie jau yra suprognuozuoti, tas yra numatyta ir Vyriausybės programoje yra tam tikri labai konkretūs tarpiniai etapai. Gal ir galima svarstyti, kaip jūs sakote, prie programos priedo kažkokius tarpinius žingsniukus išdėlioti dešimtčiai metų, tik klausimas būtų, kaip mes prognozuosime, ar mes kažkokį procentą dalinsime iš dešimties ir išdėliosime kiekvienais metais konkretų skaičių, ar tai bus labai tikslu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami Seimo nariai, kadangi dabar yra 13 valanda, o mes nesugebėjome įveikti rytinės darbotvarkės, būtų toks pasiūlymas: ar mes galėtume kalbėti apie Vyriaus-

sybės pusvalandį ir klaustų tik opozicija? Įveiktume tuos likusius tris klausimus, kurie yra labai svarbūs. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Labai ačiū.

Gerbiami Vyriausybės nariai, jums leidus, pusvalandis susikaupti atsakymams, o mes toliau tęsiame klausimus.

Dabar klausimas gerbiamajam ministrui A. Verygai. J. Baublys.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs kaip priemonę turintiems priklausomybę nuo alkoholio uždraudėte kodavimą, bet aš pats esu ne vieną vežęs dėl šitos pagalbos ir visą tą laikotarpį jie sėkmingai nevartodavo alkoholio. Baigiantis laikotarpiui vėl prašė, kad aš nuvežčiau, tačiau aš to negalėjau suteikti, jie nelegaliai toliau kodavosi ir jau tas kodavimas toliau nebuvo toks veiksmingas, matyt, gavo ne tokią paslaugą, kokią anksčiau, kvalifikuotą, tinkamą. Nors jūs ne kartą pareiškėte, kad tai yra neveiksminga, bet žmonės tuo tikėjo, tuo tiki ir toliau nori naudotis. Ką galėtumėte pasakyti tuo atveju? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Jeigu atkreipėte dėmesį, aš pristatydamas programą akcentavau, kad mes vis dėlto esame moderni valstybė ir gyvename XXI amžiuje, kur visa medicina yra mokslu grįsta, arba mes jau bent siekiame, kad taip būtų. Niekas neneigia žmonių įsitikinimų, neneigia placebo efektų, bet sutikime, kad jeigu mes jau tų metodų nenaudojame gydydami kraujospūdį, nes irgi būtų galima koduoti, žmonės, žinote, gal nusiramintų, gal kraujospūdis nukristų. Tai aš manau, kad mūsų pacientai, kurie turi priklausomybę, tikrai yra ne blogesni už kardiologinėmis ligomis sergančius pacientus ir jų negalima apgaudinėti, nes tai buvo didelė erdvė tiesiog apgaudinėti ir manipuliuoti. Ir ten, kur specialistas, kaip jūs sakote, kvalifikuotas, kas sugėbėdavo geriau padaryti tam tikrą psichoitaigą, tai kažkur gal kažkas suveikdavo.

Bet kaip aš ir sakiau, jeigu mes galvojame, kad negalima pacientų apgaudinėti, turime taikyti tokius metodus, kurie yra grįsti mokslu, tai yra laikas atsisakyti jų. Specialistai žino kitus būdus, kaip padėti. Žmonėms reikėtų paaiškinti. Man pačiam, kaip specialistui, yra tekę dirbti tokį darbą ir visiems pacientams, kurie ateidavo ir pašydavo užkoduoti, aš gebėdavau paaiškinti, kad yra kita pagalba, paaiškinti, kuo žmogus serga, ir tikrai nekildavo nei problemų, nei konfliktų. Galima padėti ir neturint tokių mistinių metodų.

PIRMININKAS. Labai prašyčiau glaustai klausti ir glaustai atsakinėti, nes esmė yra ta, kad mes dar turime pabaigti rytinę darbotvarkę. Klausia J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, dėkoju jums už tokios gražios ir seniai lauktos programos, kompleksinės programos, pristatymą. Čia, plenarinių posėdžių salėje, matyt, prasidės svarstymai. Noriu padėkoti taip pat jums už priklausomybės ligų centrų pertvarkas, kurios vyksta, ir, beje, už priklausomybių konsultantų rengimą pagal lenkiškąjį modelį, apie kurį buvome seniai kalbėję. Norėčiau tiesiog paklausti. Buvo pateikimas dėl stipraus alaus didelio tūrio, liaudiškai vadinamų bambalių, išėmimo iš prekybos tinklų.

Antras klausimas apie Minesotos programos finansavimą iš Ligoninių kasų. Kaip numatote tuos sprendimus artimiausiu metu? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Dėl stipraus alaus reikia Seimui apsispręsti, nes tai nėra ministerijos klausimas. Jeigu Seimas apsispręs, kad tokiu būdu spręs, – gerai. Yra ir kitų būdų: mokesčiai, akcizai, galima taip suvaldyti. Kaip apsispręsite, kolegos, taip bus.

Dabar dėl to, ką mes, kaip ministerija, galime padaryti dėl Minesotos. Tikrai kalbamės su Ligoninių kasomis. Aš tikiuosi, kad mes rasime būdą. Aš važiuoju dabar, susitinku su priklausomybių ligų centrais. Tikslas yra pasiekti, kad kaip galima daugiau paslaugų būtų finansuojama iš PSDF biudžeto, nes dabar jiems sudėtinga ir atlyginimus konkurencingus turėti, ir paslaugas išlaikyti. Žodžiu, tikrai dirbame. Aš tikiuosi, kad mes tą padarysime.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, pratęsiu klausimą. Ar galite įvardinti konkrečius terminus, kada bus prieinama Minesotos programa visiems, norintiems gydytis nuo alkoholio? Kaip žinome, buvo alternatyvos įvairaus kodavimo, jos buvo uždraustos, ir aš manau, kad pagrįstai, mes turime taikyti įrodymais grįstus gydymo metodus. Bet, deja, daugelyje regionų nėra prieinama. Ar galite pasakyti, kada bus prieinamos visiems, norintiems gydytis nuo alkoholio, įrodymais grįstos programos, konkrečiai Minesotos programa?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Ji yra prieinama, tik problema yra ta, kad reikia laukti, žmonės turi palaukti. Ji yra pasiekama. Aišku, norime padaryti, kad žmonėms reikėtų laukti trumpiau ir kad visuose regionuose būtų. Aš tikiuosi, kad kitais metais jau visi priklausomybės ligų centrų filialai tą programą turės, ir tikiuosi, kad iki kitų metų mes tikrai parengsime tvarkas, kaip apmokėti. Tai nėra įprastinis gydymo būdas, kas medicinoje naudojama, ir kyla problema tiesiog pačią procedūrą aprašant, kaip ją apmokėti. Bet aš tikiuosi, kad kitais metais mes jau turėsime tą mechanizmą.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymus. Laikas klausti ir atsakyti baigėsi. Dabar, gerbiamieji, ar mes galime?.. Motyvai už – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiamas ministre, sveikintina, kad parengta ilgalaikio laikotarpio programa – iki 2028 metų. Formuojama ilgalaikė šių žalingų veiksnių ir procesų valdymo strateginė politika. Jeigu siūloma programa bus patvirtinta Seimo lygmeniu, nėra abejonių, kad ji bus daug veiksmingesnė nei anksčiau taikytos priemonės, kurios buvo įteisintos Vyriausybės teisės aktų lygmeniu.

Žavi dokumento kompleksiskumas, programos nuostatos orientuojamos į subalansuotos politikos modelį visose srityse: prevenciją, gydymą, reabilitaciją, socialinę integraciją, produkcijos pasiūlos ir žalos mažinimą.

Tiesa, reikia pasakyti, kad šiandien turime 2018 metų lapkritį ir vargu ar bespėsime iki metų pabaigos ne tik pradėti įgyvendinti, bet net ir patvirtinti šią programą, todėl gal būtų tikslingiau nustatyti ne 2018–2028 metų, o 2019–2028 metų datą.

Žinoma, didele apimtimi šios programos įgyvendinimo sėkmę lems labai atsakingas ir kompetentingas konkrečių programos priemonių sąrašo sudarymas ir jų realizavimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – V. Gailius

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Nesu aš labai prieš, ministre. Gerbiamas ministre, gerbiamas ministre! Gerbiamas ministre, nesu labai prieš, tačiau programos 88 punkte kalbama apie baudžiamąją atsakomybę kaip kraštutinę priemonę, ir jūs labai teisingai sakote, kad žmonės, nuteisti už narkotikų vartojimą, įkalinimo įstaigose ne tik praranda socialinius ryšius, galimybę integruotis, gydytis neturi tinkamos galimybės, bet aš jums galiu patvirtinti, kad daugelis jų ten yra pripratinti prie sunkių narkotikų.

PIRMININKAS. Ačiū, kadangi nuomonės išsiskyrė, balsuojame. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, dar jūsų laikas.

V. GAILIUS (LSF). Jūs programoje kalbate apie teisingus dalykus, iš tikrųjų nereikia tų ligonių siųsti į pataisos namus...

PIRMININKAS. Prašyčiau tylos, gerbiami kolegos!

V. GAILIUS (LSF). ...kad jie taptų dar didesniais ligoniais, bet mes 2017 metais kriminalizavome daug administracinės teisės pažeidimų prieštaraudami šiam punktui. Balsuosiu už, bet atkreipiu dėmesį, kad bendromis pastangomis galėtume dekriminalizuoti prieš keletą mėnesių kriminalizuotas veikas, apie ką jūs čia ir kalbate. Ačiū, ministre.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi nuomonės išsiskyrė, balsuojame. Kolegos, prašyčiau tylos ir susikaupimo!

Užsiregistravo 68 Seimo nariai, balsavo 68: už – 66, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, svarstysime lapkričio 22 dieną.

13.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Romerio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu pradžios“ projektas Nr. XIII P-2545 (pateikimas)

Kitas klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Romerio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu pradžios“ projektas Nr. XIII P-2545. Pranešėja – gerbiama ministrė J. Petrauskienė. Pateikimas.

J. PETRAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau pristatyti klausimą dėl universitetų jungimo. Vyriausybė pateikė Seimui siūlymą pradėti Mykolo Romerio universiteto reorganizavimą prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu. Seimo nutarimo

projekte siūloma universitetams iki 2018 m. lapkričio 15 d. pateikti Vyriausybei Mykolo Romerio universiteto reorganizavimo prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto būdu sąlygų, reorganizavimo plano ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto projektus.

Vyriausybės teikimas parengtas vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 38 straipsnio 1 dalmi, atsižvelgus į Seimo patvirtintą Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo planą, Vyriausybės patvirtintas Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plano įgyvendinimo priemonės, senatų ir tarybų nutarimus dėl reorganizavimo ir universitetų pertvarkos 2018–2021 metais projekto santrauką, tai pat įvertinus Konstitucinio Teismo 2018 m. birželio 29 d. nutarimą „Dėl LSU reorganizavimo prijungimo prie LSMU būdu“.

Vilniaus Gedimino technikos universitetas yra vienas stipriausių technologinio profilio Lietuvos universitetų, kylantis tarptautiniuose universitetų reitinguose ir išsiskiriantis glaudžiu bendradarbiavimu su verslu. Mykolo Romerio universitetas – didžiausias Lietuvoje profilinių socialinių mokslų universitetas, kurio ryškiausi studijų ir mokslo komponentai yra teisė, visuomenės saugumas ir viešasis valdymas. Prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto prijungus Mykolo Romerio universitetą, Vilniuje veiktų technologinis universitetas su stipriu socialinių mokslų branduoliu, jis būtų orientuotas į naujas darbo rinkos tendencijas, tam tikrų technologinių studijų programų vystymą, lyderystę technologinių mokslų bei inovacijų srityje, glaudų ryšį su verslu, valdžios institucijomis ir visuomene.

Po pertvarkos šalia jau egzistuojančių stiprių ir perspektyvių krypčių Vilniaus Gedimino technikos universitetas numato vystyti dvi naujas kryptis, tai yra ateities visuomenės technologijų bei valstybės ir visuomenės saugumo kryptis, šiuo požiūriu jis taptų išskirtinis tarp Lietuvos aukštųjų mokyklų. Siūlyčiau pritarti po pateikimo nutarimo dėl Mykolo Romerio universiteto prijungimo prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto projektui.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiausiai ministrei už pristatymą. Jūsų nori klausti S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, mes nuo pavasario turime universitetų reorganizavimo įvairių patirčių – nuo rektorių atsistatydinimo iki Konstitucinio Teismo sprendimo. Žinome, kaip išgyvena akademinės bendruomenės, studentai.

Norėčiau pasitikslinti, ar šitų abiejų reorganizuojamų universitetų tarybų, senatų visi pritariamai, sutikimai jau yra ar ne?

Antra. Ar Mykolo Romerio universitetas geranoriškai sutiko su žodžiu „prijungimo“, o ne „sujungimo“, nes tas priešdėlis ar *su-*, ar *pri-* sukelia daug įvairiausių konotacijų. Norėčiau tai išgirsti.

Trečia. Čia yra numatyta 2 straipsnyje, kad iki šio mėnesio 15 dienos jau turi pateikti visus savo siūlymus. Ar tai ne per greitai? Ar įmanoma iki 15 dienos?

PIRMININKAS. Laikas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Abiejų universitetų tiek senatų, tiek tarybų sprendimai yra būtent dėl tokios formuluotės, kokia yra pateikta ir Vyriausybės teikime. Taip pat universitetų bendruomenės nuo Vyriausybės plano dėl universitetų pertvarkos pateikimo jau yra atlikusios didelį darbą ir prie pridedamų dokumentų yra parengta abiejų universitetų pateikta pertvarkos studija, todėl iki 15 dienos universitetai yra pasirengę pateikti visus reikiamus dokumentus.

PIRMININKAS. Ačiū. Nori klausti G. Steponavičius. Nematau. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, kaip suprantu iš jūsų pranešimo ir atsakymų į klausimus, prijungimo procedūra yra prasidėjusi. Tokiu atveju šio nutarimo 1 straipsnis nėra reikalingas, nes jame yra numatyta ar įpareigota pradėti procedūras. Gal galėtume apsieiti tik su vienu straipsniu, įpareigojančiu iki kitos savaitės ketvirtadienio pateikti tuos dokumentus, nes kitaip atrodys, kad jūs nusižengėte šitam nutarimui, nes leidimas pradėti prijungimą būtų pagal šito nutarimo dvasią tik po to, kai jis bus priimtas. Ačiū už atsakymą.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju. Vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo nuostatomis ir vadovaujantis Konstitucinio Teismo išaiškinimu, universitetų jungimas vyksta dviem pakopomis. Kadangi steigėjas yra Lietuvos Respublikos Seimas, pirma, yra reikalingas pritarimas jungimuisi, po to priimamas galutinis sprendimas dėl jungimosi. Tokia yra teisinė procedūra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Kolegų J. Oleko ir S. Tumėno klausimai buvo labai tikslūs, beveik to paties norėjau paklausti. Jūs turbūt žinote, aš pasinaudosiu proga ir neklausiu per Vyriausybės valandą dėl vakar dienos Jaunimo ir sporto komisijos bendru sutarimu priimto nutarimo, kad Sporto universitetas nebūtų prijungiamas prie Sveikatos mokslų universiteto, ar ne. Kokius jūs kelius dabar matysite toliau būtent šituo mano minėtu pastaruoju klausimu?

O dėl pradžios ir pabaigos, tai jūs patvirtinkite, ar turės būti dar atskiras pabaigos nutarimas. Taip? Bet mane labiau domintų dėl Sporto universiteto likimo. Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Sporto universiteto klausimas čia nėra susijęs su šiuo numatytu pateikimu. Yra organizuojami susitikimai su mokslo bendruomenėmis, taip pat yra parengti dokumentai, reorganizavimo projektai, todėl tik pirma apsvarsčius Vyriausybėje galėčiau atsakyti į šį klausimą.

O dėl pačių procedūrų, ko klausėte, tai, pirma, Seimui šiandien pritarus universitetų statutai, reorganizavimo dokumentai turės būti apsvarstyti ir parengti, visiškai suderinti Seime ir tada Seimas kaip steigėjas atskiru sprendimu turės patvirtinti ir priimti galutinius sprendimus.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Aš vis apie tas pačias procedūras. Išties krenta į akis tos datos ir labai trumpas laikas, nes jūs sakote, kad procedūros negali prasidėti be formalaus nutarimo priėmimo, bet turbūt jau tie statutai yra parengti. Tai kokių pagrindų universitetai pradėjo ruošti, jeigu nebuvo iš Seimo, kuris yra steigėjas, bent jau parodyta iniciatyva? Formaliai dar ji nebuvo parodyta. Ir po savaitės atnešti dokumentai, na, aš nežinau, jeigu jie tik šiandien bus pradėti dalyti, bet čia nėra esmė.

Aš tik noriu paklausti, ar neatsitiks ta pati istorija, kaip mes vakar komitete aiškinomės apie Vytauto Didžiojo universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto prijungimą, kuomet drastiškai trūksta lėšų ir nevykdomi Vyriausybės išsipareigojimai? Ar tikrai bus pasiruošta? Kaip jūs realiai galvojate, kada tie universitetai susijungs? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą. Kaip ir numato Mokslo ir studijų įstatymas, pirma buvo Vyriausybės patvirtintas universitetų reorganizavimo planas. Tada universitetai, universitetų bendruomenė, senatai, tarybos priėmė atitinkamus sprendimus, rengė dokumentų projektus, kuriuos pirmiausia tvirtino Vyriausybė. Tai yra Vyriausybės teikimas Seimui pritarti jungimuisi. Dokumentų projektai jau yra šiandien, todėl svarstyti tikrai galima.

Dėl universitetų jungimosi, investavimo į universitetų jungimąsi yra patvirtintas atskiras Vyriausybės nutarimas – 160 mln. Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos. Taip pat yra priimti sprendimai dėl reinvestavimo turtu į besijungiančius universitetus, tam dar papildomai yra skirtos ir valstybės biudžeto lėšos. Dėl tų kaštų, poreikių jungiantis tikrai turės svarstyti ir priimti sprendimus pirmiausia Seimas kaip universitetų steigėjas. Bus ir universitetų jungimosi, ir reorganizavimo dokumentų dalis, o kaip numatoma šiame nutarime, universitetų, VGTU ir MRU, jungimasis yra planuojamas iki 2021 metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia gerbiamasis E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamoji ministre, vis dėlto aš norėčiau grįžti prie paskutinio gerbiamojo V. Juozapaičio klausimo dėl išsipareigojimų vykdymo. Mes klausėmės Vytauto Didžiojo universiteto rektoriaus. Po susijungimo su Aleksandro Stulginskio universitetu ir Edukologijos universitetu buvo pasirašytas tam tikras kaip ir susitarimas, kad bus finansuojamas susijungimas. Pagal rektorių, tai jūs nevykdome savo išsipareigojimų. Manau, kad ateityje susijungimai daug priklausys nuo to, ar jūs vykdysite savo išsipareigojimus, ar jūs pasiruošę vykdyti tuos išsipareigojimus ir lygiai taip pat numatyti finansus susitarimu kitam universitetui, ar šito nevykdysite ir ateityje nenumatysite savo išsipareigojimų Vyriausybės nutarimais?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Noriu patikslinti, visi išsipareigojimai yra vykdomi, tik-tai universitetai... Kadangi išsipareigojimai yra realizuojami projektais ir atskirais nutarimais, aš manau, kad skiriant universitetų jungimuisi valstybės mokesčių mokėtojų pinigų yra labai svarbu pateikti ir pagrįstumą, ir visus įrodančius dokumentus.

PIRMININKAS. Ačiū gerbijamajai pranešėjai, taip pat klausiusiems. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

Kaip pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatoma svarstyti šių metų lapkričio 20 dieną.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū.

13.23 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-2579 (pateikimas)

PIRMININKAS. Kitas klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-2579. Pranešėja – gerbiama ministrė J. Petrauskienė. Prašau.

J. PETRAUSKIENĖ. Gerbiami kolegos, gerbiamieji Seimo nariai, Švietimo ir mokslo ministerija teikia Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje ratifikavimo“ projektą. Projekto paskirtis – ratifikuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir JAV Vyriausybės susitarimą dėl bendradarbiavimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje, kuris buvo pasirašytas 2018 m. birželio 25 d. Vilniuje. Susitarimą pasirašė švietimo ir mokslo ministrė J. Petrauskienė ir JAV ambasadorė Lietuvos Respublikoje A. Hol.

Teisės aktų projektai buvo suderinti su Lietuvos Respublikos institucijomis. Susitarimas pri skirtinas prie ratifikuotinių Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio 2 dalį ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 8 punktą. Susitarimas pakeis 2009 m. birželio 22 d. Vilniuje pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir JAV Vyriausybės susitarimą dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje, jis nustojo galioti 2015 metais. Dėl užsitęsusių susitarimo pratęsimo procedūrų JAV ir Lietuvoje buvo nutarta nutraukti pratęsimo derinimo procedūras ir rengti naujos redakcijos susitarimą, jį papildžius ir inovacijų sritimi.

Ratifikavus susitarimą, bus sudarytas teisinis pagrindas Lietuvos ir JAV tyrėjams efektyviau dalyvauti bendruose Lietuvos ir JAV mokslinių tyrimų projektuose, kitose mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklose, skatinti Lietuvos ir JAV mokslininkų bendradarbiavimą mokslo, technologijų ir inovacijų srityse bei jų mobilumą. Susitarimu bus sudarytos palankios sąlygos tyrėjams atvykti ir išvykti, išvežti ir įvežti mokslinę įrangą, gauti informaciją, duomenų. Bus siekiama sumažinti maito mokesčius įvežamoms ir išvežamoms moksliniams tyrimams skirtoms medžiagoms ir įrangai.

Susitarimo pirmajame priede išdėstytos intelektinės nuosavybės apsaugos nuostatos. Ratifikavimo įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Įsigaliojus susitarimui, Lietuvos mokslo taryba ir Lietuvos mokslo technologijų ir inovacijų agentūra turės galimybę atnaujinti bendrų mokslinių tyrimo projektų ir kitų bendrų mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklų finansavimą. Prašyčiau pritarti ratifikavimo įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Gerbiamas S. Tumėnas. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, akivaizdu, kad šitą įstatymo projektą reikėjo priimti maždaug prieš 20 metų. Juolab kad vyko derybos, bet sakėte... Kokios priežastys, kad buvo nutrauktos tos derybos 2015 metais?

Antra, kas pasikeis, priėmus šį įstatymą, nes ir dabar faktiškai tai, kas čia surašyta, viskas veikia: universitetai bendrauja, vyksta studentų mainai. Koks Šiaulių universitetas su Kento valstybiniu universitetu bendrauja, su Omahos universitetu ir taip toliau, ir taip toliau. Ar čia svarbiausia, kad atsiras mažesni maito mokesčiai įrangai įvežti, ar dar kas nors daugiau? Faktiškai tai, kas čia yra numatyta, viskas ir dabar vyksta. Tai kur čia yra esmė?

J. PETRAUSKIENĖ. Dėkoju už klausimą.

PIRMININKAS. Labai trumpai.

J. PETRAUSKIENĖ. Bendradarbiavimas mokslo srityje tikrai yra globalus. Šis susitarimas sudaro teisinę prielaidą skatinti ir daug lengviau vykdyti bendradarbiavimo procedūras dėl jūsų

minėtų teisinių klausimų, tokių kaip muitai, intelektinės nuosavybės teisės. JAV akademinė institucijų struktūra yra visai kitokia nei Europos institucijų. Siekiant pasikviesti mokslininkus atvykti į ilgalaikes stažuotes arba dalyvauti bendruose mokslinių tyrimų projektuose, sudaroma galimybė jiems remtis šiuo susitarimu kaip teisiniu pagrindu.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, ačiū už pristatymą. Aš noriu pasitikslinti du dalykus. Ar mokesčių lengvatos (jūs teigėte, kad čia vienas iš svarbių dalykų yra) skiriasi nuo tų, kurios buvo 2009 metais pasirašytame susitarime. Ir antras klausimas, ar Jungtinėse Amerikos Valstijose taip pat pradėta ratifikavimo procedūra? Ačiū.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū. Taip, ratifikavimas vyksta abiejose šalyse, ir tik tada galės visiškai įsigaliooti. Dėl teisinių lengvatų, muitų ir taip toliau: atskiruose prieduose yra numatyti susitarimai, peržiūrėti 2009 metų susitarimai, įtraukiamos papildomos veiklos, kaip minėjau, viena iš jų yra bendradarbiavimas inovacijų srityje, intelektinės nuosavybės klausimai, o tai yra be galo svarbu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Nesudėtingas klausimas. Gal aš neišgirdau ar labai neįsigilinau. Ar inovacijos, technologijos ir mokslas yra daugiau tokio taikomojo pobūdžio, kuris turi kokią nors materialinę pridėtinę vertę, ar taip pat čia įeina ir humanitariniai mokslai, įskaitant muzikologiją, dailėtyrą ir taip toliau?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Atsakysiu trumpai – taip.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjai, ačiū klausiantiems. Dėl motyvų nėra. Ar mes galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 59, balsavo 59: už – 59, prieš, susilaikiusių nėra. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Ar yra kitų pasiūlymų? Galime bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Svarstymas – šių metų gruodžio 6 dieną.

Gerbiamieji, liko vienas klausimas, bet kadangi mes nespėjome, o dabar yra Vyriausybės pusvalandis, tai skelbiu Vyriausybės pusvalandį ir klausinėja tik opozicija.

13.30 val.

Vyriausybės valanda

Pirmas klausia gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministras Pirmininke, kaip skelbia žiniasklaida, šiandien vidaus reikalų ministras, kuris atstovauja Valstiečių ir žaliųjų sąjungai, dalyvaudamas Konstituciniame Teisme, išsakė, kad Lietuva galėtų pripažinti gėjų santuokas. Ministras paprastai išsako Vyriausybės poziciją. Šiuo atveju aš norėčiau teirautis, ar buvo kur nors fiksuota tokia Vyriausybės pozicija? Jeigu ji yra kitokia, gal jūs galite pasakyti, kokia ji yra, ir gal plačiau galėtumėte pasakyti, ar Vyriausybė planuoja imtis kokių nors teisinių iniciatyvų sprendama homoseksualių asmenų santykių klausimus?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai Vyriausybė nesvarstė tokių klausimų. Vyriausybės pozicija nėra suformuota. Jeigu bus teikiami įstatymų projektai, tai bus suformuota. Ministras, be to, kad yra Vyriausybės narys, yra ir politikas, turintis ir savo nuomonę, kurią gerbiame, ir ministras galėtų savo nuomonę dar kartą išsakyti atsakydamas į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Gerai. Jūsų nori paklausti gerbiamas S. Gentvilas.

E. MISIŪNAS. Galėčiau papildyti truputėlį.

PIRMININKAS. Prašom papildyti.

E. MISIŪNAS. Šiandien, kaip jūs puikiai žinote, Konstitucinis Teismas nagrinėjo gėjų santuokos pripažinimą ir buvo klausimas užduotas taip: ką jūs darysite ir kaip vertinsite situaciją? Aš pasakiau, kad jeigu Konstitucinis Teismas pasakys, kad santuokas reikia pripažinti, Migracijos departamentas turės atitinkamai priimti sprendimus ir reikės keisti teisės aktus. Tai toks ir buvo atsakymas. Čia niekas nekalba apie šeimos politiką ar kokias nors principines nuostatas. Tikrai labai gaila, kad aš šiandien pristaciau naują įstatymą Lietuvoje, jo visi laukėme, labai aktualų, o ši žinia buvo pati įdomiausia, nors iš esmės nieko nelemianti.

PIRMININKAS. Ačiū atsakantiems. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Olekas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju. Aš klausimą turėčiau gerbiamajam premjerui. Pristatėte kainų mažinimo politikos paketą, bet aš pasigedau vienos priemonės, kurią aptarėme vakar neeiliniame Aplinkos apsaugos komiteto posėdyje. Kalbu apie „Metrail“ skandalą. Vakar tiek STT, tiek FNNT vadovai patvirtino, kad krizė plečiasi, ir jau dabar yra 2 tūkst. įmonių, tai yra bet koks gamintojas Lietuvoje ir bet koks importuotojas nubausti kolektyviai. Krizė plečiasi toliau. 13 tūkst. įmonių rizikuoja šiais metais sumokėti papildomus 90 mln. eurų, jeigu iš esmės per tris savaites niekas nepasikeis. Ši kaina bus įskaičiuota į kiekvieną puodelį, skardinę, jogurto pakelį, importuotą dėžutę. Ir tam liko trys savaitės, kad būtų išspręstas iš esmės kiekvieno importuotojo, kiekvieno Lietuvos gamintojo galvos skausmas, kas dalį įmonių gali privesti net prie bankroto.

Kalbėdami apie konkurencinius dalykus, matome, kad iš esmės neišspręsta ši krizė.

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Aš nereikalauju nieko iš aplinkos ministro, nes jis ir taip nieko man neatsako. Aš, gerbiamas premjere, jūsų laikiu atsakymo. Dėkui.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tai yra Aplinkos ministerijos atsakomybės sritis ir Aplinkos ministerija bei pavaldžios agentūros turi priimti sprendimą, kuris atitinka mūsų įstatymus pirmiausiai, ar tai taikos sutarčių paieška, kuri tikrai vyko ir buvo ieškoma sprendimų. Bet kol kas, bent jau kiek mane ministras informavo, yra laikomasi pozicijos, kad viskas turi atitikti įstatymo raidę ir nėra jokių kitokių sprendimo būdų. Gal ministras galėtų dar patikslinti?

PIRMININKAS. Ar nori ministras patikslinti?

K. NAVICKAS. Taip, norėčiau. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų svarbu pabrėžti atsakant į jūsų klausimą ir ypač komentuojant jūsų vakar dienos veiksmus tai, kad iš tikrųjų mes turime vieną kartą pasiekti, kad mokesčiai, kuriuos surenka gamintojas importuotojas per dedamąją dalį pakuotės, turi nugulti ten ir atliekos turi būti ne slepiamos, o sutvarkomos tinkamai. Esminis principas yra šis. Instrumentai yra kuriami ir tas sabotavimas, kuris dabar vyksta, kad tai nevyktų, kalbu apie (...), iš tikrųjų garbės nedaro niekam. Tam, kas palaiko kitą pusę, kad nevyktų skaidriai atliekų apskaita, iš tikrųjų negalima pritarti.

Dabar dėl taikos sutarties ir kitų dalykų. Vakar Finansinių nusikaltimų tarnyba sakė, tai atsiveja, ilgus metus buvusios netvarkos rezultatai pereina į tyrimus. Jie atsiranda vien dėl to, kad stiprėja mūsų kontrolė, stiprėja Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos, ir reikia tą problemą spręsti.

Dėl taikos sutarties vakar gavome pasiūlymą iš gamintojų importuotojų. Teisininkų įvertinimu, mano subjektyviu požiūriu, gana racionalų ir konkretų, nes iki šiol buvo žaidžiami nevisiškai sąžiningi žaidimai iš kitos pusės, tai yra kai mes paprašydavome konkrečių pasiūlymų arba atėdavome su kokiais nors pasiūlymais, tai net protokolai būdavo kitokie, negu buvo susitarta. Jeigu kita pusė, turiu omeny – gamintojų importuotojų atstovai, norės taikos sutarties, aš manau, ji bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausia J. Olekas. Ruošiasi M. Majauskas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš taip pat noriu paklausti aplinkos ministrą. Mes dėl šitos situacijos buvome perspėję dar prieš penkis mėnesius, atsimenate, dar interpellacijos metu. Tada jūs irgi piešėte gana *ružavai* visą situaciją, bet praėjo penki mėnesiai ir situacija ne gerėja, o blogėja.

Bet mano klausimas konkretesnis, jį aš uždaviau praeitą antradienį. Valstybinė miškų urėdija, jos pavadootojas siunčia raštą į „Baltpoolą“, yra nutrauktos ilgalaikės medienos pardavimo sutartys, tiksliau, jos nesudaromos 2019 metams. Jūs man pažadėjote parašyti atsakymą, kol kas to raštiško atsakymo negavau, todėl gal galite bent žodžiu pasakyti, kokia dabar situacija ir kaip jūs į tai reaguojate, nes Vyriausybės nutarimas įpareigoja tokias sutartis pasirašyti? Ačiū.

K. NAVICKAS. Galiu tik pakartoti, kad atsakysime raštu. Aš žinau, kad turite ir (...) atsakymą, aš neturiu šito.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia gerbiamas M. Majauskas. Ruošiasi J. Baublys.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas finansų ministre, gal galite patikslinti, ar tiesa, kad įgyvendinus jau priimtus teisės aktus, priimtą mokesčių reformą, valdybos narių gaunamų pajamų, tai yra tantjėmų, apmokestinimas ne tik mažėtų, bet ir būtų reikšmingai mažesnis negu darbo santykių apmokestinimas? Iki šiol buvo apie 50 %, priėmus – apie 35 %. Mes čia turime „Sodros“

pateiktus duomenis, kad gaunantys 50 tūkst. sumokėtų beveik 9 tūkst. mažiau mokesčių. Pavyzdžiui, gaunantys 150 tūkst. sumokėtų 28 tūkst. mažiau mokesčių. Čia yra tokie „Sodros“ pateikti duomenys. Norėjau paklausti, ar čia klaida, kurią planuojate taisyti, ar čia buvo toks sumanymas mažinti mokesčius didžiausias pajamas gaunantiems asmenims?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Išties šis klausimas vakar buvo svarstytas komitete, yra ižvelgta tam tikra kolizija. Tikrai intencijų šioje srityje keisti nebuvo, kaip tik šiuo metu vyksta susitikimas, kuriame yra svarstoma, kaip tą koliziją išspręsti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia J. Baublys. Ruošiasi A. Sysas.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, pirmininke. Noriu kreiptis į žemės ūkio ministrą. Gerbiamas ministras, vakar Kaimo reikalų komitete buvo pristatytas vadinamasis Baltosios knygos projektas. Juo numatoma didinti ūkininkavimo patrauklumą, skatinti ūkininkus naujakurius kurti mažus ir vidutinius ūkius, tačiau laikotarpiu nuo 2012 iki 2018 metų 20 % ūkininkų paliko savo verslą.

Prašom pasakyti, kodėl šiuo metu nedidinate ūkininkavimo patrauklumo? Kai lankotės regionuose, daug ūkininkų asocijuotų struktūrų jums sako, kad taisyklės dėl valdų atnaujinimo, ekologinio ūkininkavimo yra per griežtos, jūs regione pažadate, kad tą darysite, bet grįžtate į ministeriją ir vėl lieka tas pats. Sakykite, ar nereikėtų pradėti dabar, o ne žiūrėti į ateitį? Ačiū.

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą, pone Juozai. Iš tiesų girdime tokių nuogastavimų ir tai, ką rašome Baltojoje knygoje, jau darome. Tikrai trumpinamos, supaprastinamos yra Europos Sąjungos paramos taisyklės. Dėl valdų atnaujinimo kitą savaitę turbūt turėsime sprendimą, palengviniantį ūkininkams šį procesą.

Taip pat galvojame apie modernizavimą tikrąja to žodžio prasme, kad ar ūkis didelis, ar ūkis mažas, tai nebūtų kriterijus jam išlikti. Išlikimo kriterijus būtų vienas, kad jis būtų pelningas, kad jis galėtų šiuolaikinėje atviroje rinkoje išlikti gamindamas tai, kas yra patrauklu vartotojui. Kartu taip pat dirbame aktyviai plėsdami tą vartotojų ratą tiek viduje trumposiomis maisto grandinėmis, ekologiškomis, tą išbandome dabar Ukmergėje, kitais instrumentais, tiek išorėje, kur tikrai aktyviai ieškome naujų rinkų. Taigi tikrai tie darbai, kuriuos mes konstruojame kaip viziją, jau dabar po truputėlį daromi.

Kodėl tai yra daug ar mažai? Nežinau, aš esu ministras penkis mėnesius, tai vėlgi greitai, per dieną tie dalykai nepadaromi, bet tikrai tas postūmis, noriu tikėti, egzistuoja. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi E. Pupinis.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Galbūt klausimas būtų užsienio reikalų ministrui ar Ministrui Pirmininkui. Šiandien pasirodžiusi informacija apie trąšų importą į Lietuvą iš... toms įstai-goms, kurioms Europos Sąjunga taiko sankcijas. Mano klausimas būtų: ar yra kokia institucija Lietuvoje, kuri prižiūri tuos dalykus ir skiria tas sankcijas, kokia apskritai praktika, ką daro Europos Sąjungoje kitos šalys tokiu atveju, jeigu tie faktai pasitvirtina?

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų Užsienio reikalų ministerija yra viena iš tų institucijų, kuri koordinuoja ir prižiūri sankcijų vykdymą, keičiasi informacija arba domisi tais klausimais. Pavyzdžiui, dėl šio konkretaus atvejo galiu pasakyti, kad įmonės, iš kurių perkamos, sakysim, kažkokios prekės, jeigu jos yra sankcionuotų įmonių sąrašė, tai automatiškai, žinoma, yra ir sankcijos prieš tuos, kurie jas pažeidžia. Savininkams, kurie sankcionuoti, tiesiog draudžiama atvykti į Europos Sąjungos teritoriją ir išaldomos jų lėšos. Galiu taip atsakyti.

Šiuo atveju, jeigu kalbate apie tą konkretų atvejį, kuris čia dabar viešumoje, tai įmonė, iš kurios perkamos trąšos, nėra sankcionuotų įmonių sąrašė. Tai tiek galiu pasakyti. Bet mes paprastai rekomenduojame įmonėms įvertinti su minėtomis sankcijomis prieš savininką susijusią riziką. Čia yra tokia rekomendacija. Tačiau atsakant konkrečiai, tos įmonės nėra sąrašė.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi R. Budbergytė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Ministras Pirmininke, praėjusiais metais buvo pakeistas Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas ir iš esmės sumažintos įplaukos į biudžetą, nes buvo priimami jūsų įstatymai dėl kažkokių mokestinių pakeitimų, vienas iš tų, pavyzdžiui, neapmokestinamo pajamų dydžio, ir savivaldybės negauna lėšų, kurias gaudavo iki 2018 metų, kadangi solidariai turi dalyvauti jūsų politiniuose sprendimuose su savo 50 % lėšų. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų grįžti ir keisti Biudžeto sandaros įstatymą,

pakeitimus daryti, kad vis dėlto savivaldybės ne taip skausmingai nuo politinių centrinių institucijų sprendimo nukentėtų? Tuo labiau kad artėja turbūt ir nauji finansavimo Europos Sąjungos lėšomis periodai, kai keisis sąlygos, ir šiuo metu turime daug problemų, pavyzdžiui, dėl švietimo sistemos pagalbos specialistų apmokėjimo. Iš tikrųjų pačios savivaldybės negali išspręsti tų...

PIRMININKAS. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...problemų. Galbūt reiktų vis dėlto grįžti ir pakeisti? Ar nesiruošiate to daryti? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų nesiruošiamo to daryti. Noriu priminti, kad pernai gerokai per 200, turbūt 260 mln., jeigu neklystu, gavo daugiau įplaukų. Savivaldybės šiais metais... Kalbant apie kitus metus, irgi bus gerokai per 160 mln. Kalbant apie naują... Kažkam juokinga pasirodė. Aš galvoju, gal dėl skaičių jūs išsigandote, nes juokas būna dviejų dalių: jis būna, kad juokinga, arba būna šoko juokas. Tai gal čia šoko juokas?

PIRMININKAS. Gal prašyčiau juokų nekomentuoti. Nereiktų komentuoti.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ką padarysi, žmonės, matyt, girdi, kas transliaciją žiūri. Iš tiesų mes norime pereiti ir pereiname prie kito modelio – skatinti savivaldybes palikti tas lėšas prisidėti prie ekonomikos ir verslo vystymo tame regione ir labai aiškiai susieti. Turime suvokti, kad pajamų pritraukimas ir gausinimas taip pat ir nacionaliniame biudžete, iš kurio po to gaunamos įvairios dotacijos, yra tiesiogiai susietos ir su savivalda. Mes matome įvairiausių pavyzdžių, kai nenorima, sakykim, įsileisti į verslą vien dėl to, kad vietos politikai turi analogišką arba konkuruojantį verslą. Tai susiejimas finansavimo modelio su verslo aplinkos gerinimu ir investicijų pritraukimu, manau, yra teisingas dalykas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti R. Budbergytė. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Labai ačiū. Norėčiau paklausti finansų ministro. Gerbiamasis ministre, vakar Biudžeto ir finansų komiteto, vykdančio parlamentinį tyrimą, posėdžio metu ekonomistas N. Mačiulis į klausimą apie tai, ar jūsų Vyriausybės įvykdyta mokesčių reforma tikrai atliepia tą prociklinę politiką, kuri šiuo metu turėtų būti vienokiu ar kitokiu būdu vykdoma, pastebėjo, kad iš tiesų mokesčių reforma, kurią jūs įvykdėte, tikrai turi teigiamų pusių, kurių tikrai negalima nematyti, tačiau jis taip pat pasidalijo išvalga, kad vis dėlto reiktų pagalvoti ir apie papildomus lėšų šaltinius, kaip pagausinti tas lėšas formuojant ekonomikos lėtėjimo atveju taip reikalingą valstybės rezervo fondą. Sakykite, ministre, ar turite artimiausiu metu kokių ketinimų ar planų ką nors daryti su nekilnojamojo turto mokesčiu ir su lengvatų ir išimčių peržiūra, dėl kurių biudžetas ir dabar pateiktame projekte negauna apie 1,5 mlrd. eurų? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Jeigu kalbėtume apie prociklinį poveikį, žinoma, kad sudarydami biudžetą ir atsižvelgdami į trimetį planą vertiname visus scenarijus ir visą poveikį. Kadangi mokesstinė pertvarka nebuvo vienintelė, įvertinome ir visų kitų reformų poveikį.

O kalbant apie ekonomikos šilimą, žinoma, kad yra įvairių nuomonių, bet matome iš tų pagrindinių makroekonominių rodiklių, kad esminių disbalansų Lietuvoje nėra, reiktų tuo ir pasidžiaugti. Tiek Tarptautinio valiutos fondo ekspertai vertino biudžeto projektą, tiek šiuo metu vertino Europos Komisija, tiek Valstybės kontrolė, tikrai galima sakyti, jog mūsų ekonomikos augimas tvarus, nors ateityje bus tikrai lėtesnis, kaip ir euro zonoje, tiek apskritai Europos Sąjungoje, tiek apskritai ir pasaulyje.

Dabar kalbant apie nekilnojamojo turto mokestį, tai Vyriausybė buvo pateikusi savo variantą. Jis šiuo metu yra Seimo rankose ir Seimas bus laisvas apsispręsti, ar duoti žalią šviesą toliau. Manau, čia tą klausimą galima Biudžeto ir finansų komitete tikrai iškelti. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų klausiti G. Vaičekauskas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Gerbiamasis aplinkos ministre, gal galėtumėte pakomentuoti apie iki šiol negirdėtus dalykus, apie arseną Lietuvos vandenvietėse? Iš kur jis, kaip jis galėjo atsirasti? Gal tai kokių nors nekokybiškų rusiškų trašų pėdsakas? Ačiū.

K. NAVICKAS. Iš tikrųjų geras klausimas, jis labiau skaudus klausimas, nes čia ir yra esmė – iš kur jis atsiranda? Pirmasis atvejis, kuris rezonavo ir nuskambėjo, buvo Raseinių rajone. Ten buvo išsamus tyrimas ir istorinio trašų sandėlio ieškant antropogeninės kilmės taršos, turima mintyje, kad buvo ieškoma ir žiūrima, ar negalėjo būti sąveika išgauto vandens su kokiomis nors buvu-

siomis prieš tai naudojamomis trašomis, kurių sudėtyje galėjo būti arseno. Tačiau tas tyrimas nepatvirtino arseno kilmės. Iš tikrųjų lieka prielaida, kad galėtų būti geologinės kilmės, bet tada jau yra labai rimtas klausimas. Kas man kelia didžiausią nerimą, kad geografija plečiasi, yra ir Marijampolės apskrityje, ir Jurbarko paskutiniai dalykai. Mes iš savo pusės, kas priklauso Aplinkos ministerijai, darysime išsamią geologinę studiją su gręžiniais, ieškodami gamtinės kilmės, nes čia yra labai rimtas signalas. Jeigu vis dėlto yra geologinės kilmės šitas arsenas, tada gali ribos plėstis ir mes turėsime labai rimtą problemą dėl geriamojo vandens.

Kitas dalykas, kuris yra truputėlį užleistas, čia yra jau labiau Maisto ir veterinarijos tarnybos atsakomybė. Įstatymai šiandien numato, kad bet kuris vandens tiekėjas, tiek viešasis, kurį kontroliuoja daug institucijų, taip pat ir privatus... Kalbu labiau apie buvusias kolūkinės gyvenvietes arba gali būti naujas kvartalas, ir vienas tiekėjas tiekia vandenį iš vieno gręžinio keliems namų ūkiams. Jiems yra privalu taip pat daryti periodiškai tyrimus ir apie tai informuoti vandens tiekėjus, bet tai nevyksta.

Turi prisiimti visą atsakomybę visos institucijos, pirmiausia kreipdamos dėmesį į tuos požeminius telkinius tuose regionuose, kur arseno koncentracijų viršijimas geriamajame vandenyje yra rastas. Turime visoje Lietuvoje padaryti tikrai nuodugnią inventorizaciją, nes šitie signalai yra labai svarbūs ir reikia veikti. Kas priklauso nuo mūsų, mes darome, tikiu, daro ir kitos institucijos, kurių atsakomybė tai yra.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašyčiau glausčiau kalbėti ir klausti, nes dar yra daugiau klausiančiųjų. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Šiandien mums, diplomatams, didelė diena, Diplomato diena, su tuo norėčiau pasveikinti ir užsienio reikalų ministrą, ir ambasadorių A. Vinkų. Mes tai dienai visi labai rimtai ruošmės, priėmėme diplomatinio įstatymo pataisas, kurios leistų diplomatams efektyviau dirbti, bet norėčiau, premjere, jūsų paklausti.

Žinant, kad artėja Kalėdos, ir žinant, kad įgyvendinant to diplomatinio įstatymo nuostatas diplomatų atlyginimams trūksta 2,6 mln. eurų, žinant, kad visiems kitiems statutiniams darbuotojams iš esmės yra atlyginimai padidinti, ar mes galėtume nudžiuginti diplomatus ne tik žodžiais, bet ir darbais, konkrečia parama? Jie iš tikrųjų yra priešakinė mūsų gynybos linija.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Prisijungiu prie sveikinimų visiems garbiems diplomatams, ambasadoriams, ministrui. Žinome problemą, ieškosime sprendimo būdų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimą turi J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiamas susisiekimu ministre, Lietuvoje ekonomika auga, tačiau keliai nuolat blogėja, pradedant automagistrale ir baigiant vietiniais keliais. Ta problema yra žinoma ir jums, labai puikiai ją esate išsinagrinęję. Žinoma, de date pastangas, kad nuolat gerėtų tie dalykai.

Buvo numatyta nuo 48 iki 50 % padidinti atskaitymus nuo akcizų ir skirti lėšų būtent KPP programai papildyti. Tačiau tai neįvyko, atvirkščiai, kiek žinoma, ruošiamasi išaldyti apie 26 mln. KPP lėšų, skirtų būtent kelių priežiūrai, kelių renovacijai ir rekonstrukcijai. Regionuose ypač bloga padėtis gyvenvietėse – žmonės gyvena antisanitarinėmis sąlygomis, dulkėse, ir soduose tas pats. Kaip numatote spręsti šias problemas? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Visi puikiai žinome, kad biudžeto galimybės nėra beribės. Kas liečia Kelių fondą, su tuo pačiu 48 % finansavimu ir net įvertinus 26 mln. užšaldymą kitiems metams Kelių fondas turėtų išaugti apie 30 mln. Tai dar yra ta sritis, kurios mažinimas nėra palietęs ir lėšų bus skiriama daugiau.

Atskira tema iš viso diskutuoti apie Lietuvos kelius, kiek jiems reikėtų pinigų, kad kelių būklė gerėtų, būtų daugiau kelių ir taip toliau, tai čia kur kas platesnė tema. Ir, be abejo, bendrasis biudžetas keliams, norint, kad jie gerėtų, turėtų didėti, bet gyvename realybėje. Net įvertinus dabartinę situaciją kelių finansavimas didėja.

Kalbant apie sodininkus, artimiausiu metu Vyriausybėje bus diskutuojama rezervo skyrimo lėšų panaudojimas, bus numatytas tam tikras procentas sodininkų reikmėms. Pirmą kartą istorijoje bus tas dalykas padarytas, kad valstybė duos sodininkų reikmėms, o tai yra daugiau savivaldybių atsakomybė. Mūsų tikslas – išjudinti iš mirties taško, nes soduose situacija tikrai yra bloga.

Bus pirmas toks bandymas, sakyčiau, išmėginsime, kaip veiks ši sistema. Prie jos 50 % prisidės savivaldybės. Bet tikrai garantuoju, kad savivaldybių, kurios domėsis šia programa, bus, ir po kelių metų galėsime įvertinti. Jeigu programa bus sėkminga, ją galėsime modifikuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti gerbiamas V. Juozapaitis, ar ne? Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Maža replika dėl gėjų santuokų. Vis dėlto Konstitucija numato tik vyro ir moters. Kaip benuspręstų Konstitucinis Teismas, ko gero, būtų problemiška tai įgyvendinti, juolab kad ponias A. Širinskienė taip pat nesutinka.

Bet aš noriu grįžti prie kultūros srities. Ponia ministre, gerbiama Liana Ruokytė-Jonsson, du klausimai, jeigu galima. Koks yra likimas ir kada mes džiaugsimės Lukiškių aikštės memorialo atidarymu? Kokia yra viso to konkurso teisinė padėtis, ar jis įvykęs, ar neįvykęs? Ir kokia padėtis yra su Tauro kalnu, tai yra su nacionaline koncertų sale? Kas yra padaryta ir kada mes eisime į pirmąjį koncertą? Ačiū.

L. RUOKYTĖ-JONSSON. Dėkoju už klausimus. Pirmas klausimas skirtas Vilniaus miesto savivaldybei, o antras klausimas dėl Tauro kalno... Kaip žinoma, savivaldybė jau perima pastatą, kitas žingsnis yra būtent pačios koncertų salės aptarimas, architektūrinio konkurso skelbimas ir panašiai. Tikimės, kad 2025 metais salė atvers duris ir galėsite apsilankyti pirmajame koncerte.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimai išseko. Atsakymai jau visiems pateikti. Dėkojame Vyriausybei, dėkojame klausiantiems.

Rytinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 229 STENOGRAMA

2018 m. lapkričio 8 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį 2018 m. lapkričio 8 d. plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registracija.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai.

15.03 val.

Seimo savaitės (2018-11-12–2018-11-16) – 2018 m. lapkričio 13 d. (antradienio) ir 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kviečiu į tribūną Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Savaitės, prasidedančios lapkričio 12 dieną, posėdžių darbotvarkės tvirtinimas.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, ačiū, kad galiu pateikti kitos savaitės darbotvarkę. Ji yra paskelbta, Seniūnų sueigoje buvo pristatyta. Kitos savaitės išskirtinumas bus tas, kad vyks trišalė asamblėja ir mūsų šioje tribūnoje po 10 minučių kalbės Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininkas ir Lenkijos Senato pirmininkas S. Karčevskis. Bus svarstoma labai daug įstatymų projektų, kurie jau yra pateikti, didelių naujovių nebus, po to, kai komitetai bus juos pasvarstę.

Toliau 14 valandą bus lygių galimybių kontrolierės A. Skardžiuvienės atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus ir daug pateikimų yra iš įvairių įstaigų.

Ketvirtadienio darbotvarkėje yra daug tų pačių... toliau bus tęsiami priėmimai tų, kuriuos šią savaitę svarstėme; toliau – LRT komisijos ir kitos komisijos dėl poveikio Lietuvos politikams du tokie aštresni klausimai; toliau – valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatymai su lydimaisiais. Daugiau išskirtinimų nepaminėsiu.

PIRMININKĖ. Dėkui, Pirmininke. Niekas jūsų klausiti nenori. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

15.05 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1388(2) (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, aš jau atsiklausiau opozicinių frakcijų vadovų. Truputį buvo techninė klaida padaryta priimant Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymą. 2 straipsnyje įsigaliojimas yra lapkričio 1 diena. Aš dabar noriu pasakyti, kad mes šį įstatymo projektą atšaukiame, tai yra laikome nepriimtu. Ar galime bendru sutarimu?

Tada jau yra registruota pataisa dėl 2 straipsnio 1 dalies, kad įsigaliojimas yra gruodžio 1 diena, todėl iš karto priėmimo stadija. Siūlau dėl tos pataisos ir viso įstatymo balsuoti, kad Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1382(2) būtų priimtas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1382(2)) priimtas. (*Gongas*)

15.07 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos ir Ekonomikos komiteto paskyrimo svarstyti įstatymų projektus Nr. XIIIIP-2617, Nr. XIIIIP-2618, Nr. XIIIIP-2619, Nr. XIIIIP-2620, Nr. XIIIIP-2621“ priėmimas

Gerbiami kolegos, kolega J. Džiugelis dabar prašė rezervinį trečią, tai yra Seimo protokolinio nutarimo projektą dėl įstatymų projektų, registracijos Nr. XIIIIP-2617 ir Nr. XIIIIP-2621, priėmimo.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Labai ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi...

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėmesio! Paklauskite.

J. DŽIUGELIS (MSNG). Kadangi pateikimo metu nebuvo paskirtas dėl Užimtumo įstatymo ir lydimųjų Ekonomikos komitetas ir Neįgaliųjų teisių komisija, o Neįgaliųjų teisių komisija labai nuosekliai dirbo tuo klausimu su visu paketu dar praeitų metų rudenį ir šių metų pavasarį, tai labai prašytume paskirti būtent Neįgaliųjų teisių komisiją ir Ekonomikos komitetą kaip papildomus, nes Socialinių reikalų ir darbo komitetas dėl tų įstatymų paketų yra pagrindinis. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galime bendru sutarimu pritarti Seimo protokoliniam nutarimui? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Prašau, balsuojame. (*Balsai salėje*) Gerai.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 74, prieš nėra, susilaikė 6. Seimo protokolinis nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Opozicinių Liberalų sąjūdžio frakcijos ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.09 val.

Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 2, 7, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-261 (pateikimas)

Dabar jau tikrai opozicinė darbotvarkė. Kviečiu į tribūną V. Gailių pateikti Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 2, 7, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu Suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 2, 7, 8 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo nuostatos pasikeitė 2016 m. balandžio 1 d. Jos, įgyvendinant įvairius europinių institucijų reikalavimus, pasikeitė kardinaliai. Jos keitėsi, manau, teisingai, dėl 15 parų termino, kuris buvo galimas pervežti žmogų iš bausmės atlikimo vietos į laikino sulaikymo areštines ar tardymo izoliatorius.

Keičiant įstatymo projektą, mano nuomone, buvo padaryta klaida. Aš manau, kad palikti klaidą yra ydinga, reikėtų tą klaidą ištaisyti. Tas klaidas parodė neseniai baigtas ir iš tikrųjų rezonansą sukėles tyrimas, kurio metu prokuratūra kartu su ikiteisminio tyrimo pareigūnais atliko aibę veiksmų pataisos namuose, kai sunkūs, labai sunkūs nusikaltimai buvo vykdomi ir planuojami pačiuose pataisos namuose nuteistų asmenų. Įsigaliojusio įstatymo nuostatos draudė asmenis pervežti į policijos areštines atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmus. Visi veiksmai turėjo būti atliekami pataisos namuose.

Ačiū Seimo nariams, prieš tris kadencijas priėmusiems nemažai Baudžiamojo proceso, Baudžiamojo kodekso, Liudytojų apsaugos, kitų įstatymų, kurie leido iš esmės sulaužyti organizuoto nusikalstamumo stuburą. Prie to teko ir man pačiam prisidėti.

Iš tikrųjų labai svarbus procesas, kai galima užtikrinti procesinių veiksmų efektyvumą ir slaptumą, kartu bendradarbiaujančių asmenų saugumą. O šiuo atveju, negalint žmogaus išvežti iš pataisos namų, aiškiai duodant kitiems, esantiems pataisos namuose, suprasti, kad jis apklausiamas dėl konkretaus nusikaltimo, keliama grėsmė ir jam. Iš esmės griauname procesus.

Jeigu būtų toks reglamentavimas, mes nebūtume turėję sėkmingų procesų Panevėžio nusikalstamų susivienijimų bylų, Klaipėdos, Kauno nusikalstamų susivienijimų bylų. Iš esmės būtų sugriauti šitie procesai, nes jie buvo vykdomi jau nuteisus nemažai asmenų. Jau nuteisus.

Teisės departamentas atkreipė dėmesį į terminus. Ne terminai yra esmė. Ne terminai yra esmė. Esmė – galimybė efektyviai vykdyti baudžiamojo proceso veiksmus.

Šį projektą kartu su manimi teikia D. Gaižauskas, P. Urbšys, į kuriuos turbūt taip pat kaip ir į mane kreipėsi buvę kolegos, prokurorai. Diskutavau su šimtmečio prokuroru, tūkstantmečio prokuroru A. Urbeliu, kuris dirbo su tomis rezonansinėmis bylomis. Jis dabar sako, kad mes nepadarytume tų grandiozinių darbų ir nebesulaužytume organizuoto nusikalstamumo stuburo, turėdami tokius suvaržymus.

Iš tikrųjų pastabos dėl terminų priimtinos. Aš joms pats pritarsiu Teisės ir teisėtvarkos komitete. Ne terminai yra esmė. Esmė – galimybė atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmus su bausmę atliekančiais asmenimis, tarp jų ir su nuteistais iki gyvos galvos.

Pasiruošęs atsakyti į jūsų gausius klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis pranešėjas, turbūt pritardamas jūsų pateiktiems siūlymams aš noriu iš kitos pusės paklausti. Jūs kalbate apie grupinius nusikaltimus ir visus kitus sunkius nusikaltimus, bet mes turime kitą bėdą. Kiek mes turime parodomųjų veiksmų pradžių, o tai paskui baigiasi visišku žmonių išteisinimu. Gal turėdamas tokią partitį galėtumėte ką nors pasiūlyti, kad ir anų bėdų nebūtų, kai į teismų pripažintų nekaltais žmonių namus įsiveržiama su antrankiais, televizijos kameromis, o po to, po dvejų trejų metų, pasirodo, kad nieko nebuvo? Ačiū už atsakymus.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, kolega, už iš tikrųjų labai prasmingą klausimą, nors jisai turbūt nesusijęs su tuo. Mes kalbame apie Konstituciją šiuo atveju. Jūs kalbate apie Konstituciją, apie nekaltumo prezumpciją, bet mes patys tą nekaltumo prezumpciją taikome savo kolegoms kitaip. Mes patys pripažįstame kaltumo prezumpciją, nors turėtume vadovautis Konstitucijos nuostata, kai niekas be galutinio neskundžiamo teismo sprendimo negali būti pripažintas kaltu. Tai ilgametė patirtis turbūt ir suformulavo tokią nuostatą, kad žmogus nuo sulaikymo yra nuteisiamas. Taip neturėtų būti, mes, kaip Konstitucijos garantas, turėtume patys tą įsisąmoninti. Prisipažinsiu, ir aš turbūt to nedarau. Šiuo atveju ir pareigūnų kvalifikacija, ir kompetencija, ir prokuroro atsakomybė už nepagrįstai pareikštus įtarimus... turėtų būti sprendžiamas klausimas, yra šita atsakomybė numatyta Prokurorų etikos kodekse, ir prokuroro vadovai turėtų spręsti, matydami akivaizdžius požymius, kai įtarimai buvo pareikšti nepagrįstai, nesant tam tikrų duomenų. Bet vėlgi, negalime perlenkti lazdos, kad prokurorai bijotų dirbti savo darbą, to irgi neturėtų būti, todėl sugrižtame prie pirmo – nekaltumo prezumpcija.

PIRMININKĖ. Klausia J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, kaip paskutinė frazė, nelabai kas esme girdėję, kad būtų kokios nors sankcijos už nepagrįstai pateiktus įtarimus ir taip toliau. Gal toks diletantiškas klausimas. Čia yra vienas iš pasiūlymų, kad galima sulaikyti penkioms darbo dienoms. Tai realiai tas sulaikymas gali tęstis septynias dienas. Kaip jūs galvojate, ar tai?... Vis tiek policija. Gal aš nesuprantu, labai atsiprašau, tiesiog... Bet kokiu atveju, jeigu savaitgalis, tai žmonės „sėdi“ dviem dienomis ilgiau.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Kalbama buvo apie drausminę atsakomybę – jeigu žmogus, prokuroras pareiškė, leido pareikšti įtarimus nepagrįstai ir akivaizdžiai nepagrįstai, piktnaudžiaudamas tarnyba, tada jau įsijungtų ir represinės normos. O šiuo atveju kalbama apie suimtų, apie nuteistų laisvės atėmimo bausmę asmenų parvežimą iš pataisos namų, ar jie nori bendradarbiauti su teisėsauga, papasakoti apie ankstesnius nusikaltimus. Jiems tai yra iš esmės gyvybės klausimas pataisos namuose, tai nėra kalba apie asmenų sulaikymą. Taip, mes turėjome paveldėtą iš sovietinių laikų Baudžiamojo proceso kodeksą, kuriame buvo sovietinis palikimas – sulaikymas trys paros. Šiandien mes turime europinę normą – be teismo žmogus gali būti sulaikytas 48 valandas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vinkus. Atsisakote?

A. VINKUS (*LSDDF*). Buvau beatsisakęs žodžio, kai kolegai J. Jaručiui atsakė teigiamai, bet aš noriu paklausti. Aš įsivaizdavau, kad čia yra nuteistas nusikaltęs ir laikomas policijos izoliatoriuje, tardymo izoliatoriuje, ar tai rajonuose, kuriuose to personalo trūksta, kurortiniuose miestuose, kur tokių sulaikytų daug. Čia ne tai yra, čia yra tie, kurie atvežami po nuteisimo iš teismo, ar kaip?

V. GAILIUS (*LSF*). Tai yra asmenys, kurie atlieka bausmę pataisos namuose, kurie atlieka bausmę iki gyvos galvos, kad su jais būtų galima atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmus, o ne tik bylos nagrinėjimo proceso metu juos parvežti į areštines. Tai žmonės, kuriems jau atliekant bausmę pataisos namuose iškeltos bylos, naujos bylos ir su jais reikia atlikti proceso veiksmus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū. Kolega J. Jarutis užklausė dėl septynių dienų, kur man kilo su atostogomis, išieginėmis... Bet jūs pasakykite dabar, sulaikytas, atliekantis bausmę, išvežamas penkioms dienoms atlikti kažkokį tyrimą. Ar bus tikrai garantuota ta sauga, ar nebus proga, kaip sakyti, pabėgti, pasišalinti? Pavyzdžiui, kai mūsų policijai saugant prieš kelias dienas Panevėžyje sugeba pabėgti su antrankiais, prieš kelerius metus ginkluotas su automatu, tai neužtikrinama visiška suimtojo apsauga. Ar čia nebus pretekstas penkias dienas laikomam kažkokioje uždarytoje kameroje nuteistam iki gyvos galvos žmogui, sakykime, švelniai tariant, pasišalinti iš tos įstaigos?

V. GAILIUS (*LSF*). Iki 2016 metų tuos veiksmus buvo galima atlikti 15 parų. Nėra istorijoje atvejų, kai asmuo, nuteistas iki gyvos galvos, pabėgtų. Lietuvos istorijoje.

Jeigu kalbama apie Panevėžio atvejį, aš matau, kad tai buvo asmuo, ką tik sulaikytas nusikaltimo vietoje. Čia profesionalumo klausimas. O mano kalba yra apie penkias darbo dienas. Šiandien yra penkios paros, aš kalbu apie penkias darbo dienas. Septynios – gal pailgėja. Bet apie terminą sakiau, čia ne esminis dalykas. Esminis, kad būtų galima atlikti proceso veiksmus. O turbūt dėl jūsų klausimo atsakymas vienas – mes turime ugdyti ir pareigūnų profesionalumą visais atvejais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso: vienas – už, vienas – prieš. D. Gaižauskas – už.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke.

Kolegos, ištis labai aiškiai kolega V. Gailius išaiškino, kodėl reikalinga ši pataisa. Pagrindinė esmė yra ta, tai dėl saugaus ir efektyvaus ikiteisminio tyrimo atlikimo su jau nuteistais asmenimis, kurie laikomi pataisos namuose. Kaip pavyzdį galiu pasakyti, jei asmuo yra sulaikytas arba suimtas, tiksliau, suimtas ir laikomas įkalinimo įstaigoje, ir paaiškėja, kad yra padaręs dar kažkokį nusikaltimą ir reikia su juo atlikti procesinius veiksmus – apklausas ir panašiai, kad tai būtų galima atlikti saugiai tiek išsaugojant ikiteisminių duomenų arba ikiteisminių tyrimų konfidencialumą arba kokią nors kombinaciją sugalvoti, reikia tą asmenį parsivežti iš įkalinimo įstaigos į areštinę. Visų veiksmų saugiai padaryti neįmanoma pataisos namuose. Pagrindinė esmė yra ta. Iki 2016 metų visą laiką tą buvo galima daryti.

Dėl terminų pateiktų pastabų iš tiesų bus galima kalbėtis, bet pagrindinė esmė – tai efektyvus ir saugus ikiteisminio tyrimo atlikimas arba tam tikrų procesinių veiksmų atlikimas su jau suimtais asmenimis. Čia pagrindinė esmė. Ir labai prašau palaikyti šią pataisą, nes ji labai svarbi visoms faktiškai ikiteisminio tyrimo institucijoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Balsuoti reikalauja kolegos, tai balsuojame. Kas po pateikimo pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 72, prieš – 2, susilaikė 13. Po pateikimo pritariama. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Ir numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

15.24 val.

Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo Nr. VIII-1202 9 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1126 (pateikimas)

Toliau – Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 9 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1126. Pateikimas. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, toks nišinis dokumentas, nišinis įstatymo pakeitimas, ginantis mažumos asociacijų teisę pilnavertiškai dalyvauti savivaldoje. Teikiamu Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu mes kartu su S. Jovaiša norime praplėsti

ir įteisinti įvairių asociacijų dalyvavimą turto vertinimo kvalifikacijos egzaminų komisijose ir Garbės teisme.

Kas konkrečiai keičiama ir kodėl to reikia? Tai šiuo metu yra susiformavusi praktika, kad yra aibė asociacijų, kurios dalyvavo turto vertinimo veikloje, bet į konkrečias egzaminavimo komisijas patenka tik didžiausios. Finansų ministerija, kuri yra visą sektorių prižiūrinti institucija, pagal įstatymą skiria atstovus irgi iš didžiausių organizacijų. Mažesnės asociacijos, kurios irgi turi ir kelti kvalifikaciją, ir yra svarstomos Garbės teisme, neturi teisės siūlyti savo atstovų. Todėl įstatymo pakeitimas yra iš esmės mažumos teises ginantis.

Siūloma, kad būtų įteisinta rotacija ir Finansų ministerija negalėtų skirti tų pačių atstovų iš eilės. Ir nebūtinai turi būti skiriami didžiausių asociacijų atstovai, bet tų asociacijų, kurios turi bent trejų metų veiklos praktiką ir atstovauja bent 30 juridinių arba fizinių asmenų, turinčių licencijas. Šitas įstatymas, manau, pasitarnautų tuo, kad būtų aiškesnis sutarimas, nes šiandien yra konfliktinė situacija, kai tik didžiosioms asociacijoms yra atstovaujama tiek Garbės teisme, tiek kvalifikacijos kėlimo komisijose. Mielai atsakyčiau į klausimus, jeigu tokių būtų.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti A. Strelčiūnas.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš pritariu jūsų projektui, bet ar jūs analizuote, kiek tų mažų organizacijų yra? Ar nebus taip, kad bus jų labai daug ir mes tiesiog teisiškai to negalėsime įvykdyti?

S. GENTVILAS (LSF). Tų asociacijų yra daugiau, negu šiuo metu yra kvalifikacijos kėlimo komisijoje narių arba Garbės teisme narių. Tiesiog nuolatos skiriami tų pačių didžiausių asociacijų nariai. Čia siūloma, kad esant daugiau asocijuotų narių būtų vykdoma rotacija, nes šiandien yra uždaras ratas, kad tie, kurie didžiausi, visada sėdi tiek Garbės teisme, tiek kaip komisijų atstovai, o čia siūloma įgyvendinti rotacijos principą, kad ir kitus būtų galima įtraukti.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Daugiau nėra norinčių jūsų klausti. Ar galime bendru sutarimu pritari? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 18 dieną.

Toliau projektai Nr. XIIIIP-2639 ir Nr. XIIIIP-2640. Prašau. Replika po balsavimo.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Norėčiau paprašyti, kad būtų kreipiamasi Vyriausybės išvados, kadangi tai yra jos dispozicija. Turi būti galbūt Teisingumo ministerija, Ūkio ministerija, nes čia yra bendrieji reglamentavimo dalykai. Jeigu galima, Vyriausybės išvados. Ačiū.

PIRMINKĖ. Ar galime pritari kreiptis į Vyriausybę dėl išvados? Dėkui.

15.28 val.

Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 II dalies II skyriaus papildymo penktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2639, Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2640 (pateikimas)

O dabar pabaigsiu informuoti. Administracinių bylų teisenos įstatymo II dalies II skyriaus papildymo penktuoju skirsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2639 ir Atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2640. Pateikimas. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu jūsų dėmesiui ir sprendimui administracinių teismų parengtą projektą. Jo esmė yra ta. Kaip jūs žinote, Civilinio proceso kodekse jau greitai du dešimtmečiai veikia tokia kreipimosi į teismą forma, kai teismas išduoda teismo įsakymą. Ten, kur nėra ginčo ir jeigu atsakovas neprieštarauja, byla labai greitai būdu išsprendžiama ir tai yra pigiau bylos šalims ir mokesčių mokėtojams, nes pigiau kainuoja teismo procesas.

Kadangi administraciniai teismai yra užversti tokiomis mažomis, smulkiomis įvairių rinkliavų, mokestinių reikalavimų bylomis (praėjusiais metais tokių buvo virš 4 tūkst.), tai administraciniai teismai prašo tokį pat modelį leisti taikyti ir administraciniame procese. Na, ir iš tiesų man keistoka, kad anksčiau administraciniai teismai neprašė tokio instrumento, nes tokiose bylose iš tų keturių su viršum tūkstančių buvo apskūsta tik 2 %.

Žodžiu, teismas visiškai tuščiai skiria posėdžius, sekretorės rašo protokolus, siunčia šaukimus, tai yra didžiulės išlaidos, nors būtų galima paprasčiausiai išsiųsti teismo įsakymą ir, jeigu

žmogus neprieštarauja, procesas vyksta toliau. Jeigu žmogus prieštarauja, žinoma, byla eina bendra tvarka. Štai tokia yra idėja. Aš manau, kad tai būtų iš tiesų efektyvu, ekonomiška, nes administraciniai teismai... vėlgi kažkada mes buvome pasiekę, kad abiejose instancijose procesas būtų iki metų, dabar procesas vėl trunka iki pusantrų metų, teismai užversti bylomis. Čia būtų irgi nors kokia nors priemonė, šiek tiek pavalanti tų tokių smulkių bylelių skaičių ir leidžianti teismams daugiau dėmesio skirti didelėms, rimtoms byloms. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkui. Niekas jūsų klausti nenori. Ar galime bendru sutarimu, ar balsuojame? Galime bendru sutarimu. Balsuojame. Nuomonės skirtingos. Prašom balsuoti dėl abiejų po pateikimo.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra, susilaikė 31. Po pateikimo projektams Nr. XIIIIP-2639 ir Nr. XIIIIP-2640 pritarta. Pirmuoju atveju pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatomas gruodžio 4 dieną. Antrojo pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymas numatomas gruodžio 4 dieną.

15.32 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2133 (pateikimas)

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo pateikimas, registracijos Nr. XIIIIP-2133. Pranešėjas – A. Gelūnas. Prašom į tribūną.

A. GELŪNAS (LSF). Sveiki, gerbiamieji, ačiū, pirmininke. Pristatau du savo prigimtimi labai skirtingus įstatymų pakeitimo projektus. Pirmasis būtų dėl importo PVM netaikymo dovanojamoms knygoms. Ne kartą yra susidūrusios mūsų bibliotekos dėl lituanistinių fondų ar kai kito kią vertingą literatūrą mūsų išeivijos šviesuoliai dovanoja, siunčia siuntas – bibliotekoms, užuot gavusioms tą paramą kaip dovana, jeigu suma tų knygų viršija 45 eurus, reikia ją išsipirkti. Tai yra problema, nes, kaip žinome, bibliotekų kaupimo fondai nėra labai turtingi Lietuvoje ir net tokios bibliotekos kaip Vilniaus universiteto biblioteka ar kitos susiduria su šia problema. Užtai aš siūlau netaikyti importo PVM dovanojamoms knygoms, gaunamoms kaip dovana, parama arba labdara.

Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad tai prieštarauja vienai iš Europos Sąjungos direktyvų, bet ten yra ilgas sąrašas prekių, kurioms yra taikoma tokia išimtis, kurios neapmokestinamos importo PVM. Aš vis dėlto siūlyčiau svarstyti, nes manau, kad labai logiška yra laikyti, jog knygos dovanojimas, ypač jeigu tai vertinga lituanistinė medžiaga, tikrai negali būti laikomos ekonominės veiklos objektu ir negalima įtarinėti tų bibliotekų, kad jos, gavusios tokią paramą, galėtų prekiauti tomis knygomis ar kitaip verstis. Tai yra tikrai švietimo ir kultūros reikmėms. Taigi, manau, Šimtmečio metais galėtume tikrai tokį įstatymo papildymą svarstyti.

Dabar mielai atsakyčiau į jūsų klausimus, jeigu turėtumėte.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Ačiū.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, iš principo pritariu jūsų teikiama iniciatyvai, aš tik noriu pasitikslinti. Kadangi jūs minėjote, kad direktyvoje yra ilgas sąrašas, kam taikomos išimtys, ar kaip dovana negalėtų papulti ir knygos į tą išimčių sąrašą? Ačiū už atsakymą.

A. GELŪNAS (LSF). Aš ir siūlau papildyti knygomis būtent tą sąrašą, nes, pavyzdžiui, importo PVM netaikomas turistinei informacinei literatūrai. Jeigu vienai literatūros rūšiai netaikomas, tai kodėl, sakykim, kokiai nors archyvinei, istorinei, lituanistinei literatūrai turėtų būti taikomas? Aš manau, kad čia... Kadangi pakankamai reta praktika, į teisės aktus nepatekusi, bet tikrai ne su viena biblioteka kalbėjau, joms tai reali problema.

PIRMININKĖ. Išsibraukė, nėra daugiau. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo, gerbiamas Juozai, jūs vienas.

J. OLEKAS (LSDPF). Pritariam, jeigu nėra prieštaraujančių...

PIRMININKĖ. Pritariame, gerai. Ar galime bendru sutarimu pritarti... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, jau atsirado norinčių balsuoti ir kalbėti prieš. S. Jakeliūnas – prieš. (*Balsas salėje: „Balsuokime.“*)

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Kolegos, pati idėja, be abejo, sveikintina, tik aš bijau, kad tai gali būti įvertinta kaip pažeidimas. Jeigu yra kokių nors abejonių, manau, reikėtų jas išgryninti, galbūt konsultuotis su Finansų ministerija preliminariai, kad nebūtų tų abejonių, ir tada jau patikslintą kokią nors variantą teikti, o šiuo atveju vis dėlto siūlyčiau susilaikyti ir pateikti pakoreguotą siūlymą.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 40, prieš – 1, susilaikė 36. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis yra Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas – gruodžio 18 dieną. Replika po balsavimo – gerbiamoji R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALĄŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mūsų frakcijos nuomone, gal būtų tikslinga Vyriausybės išvados paprašyti?

PIRMININKĖ. Čiagi pinigų nereikia? (*Balsai salėje*) Yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Ar pritariate tam? (*Balsai salėje*) Pritariate? Prašome Vyriausybės išvados.

15.38 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2162 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2134 (pateikimas)

A. Gelūnas pateiks dar vieną įstatymo projektą – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo...

A. GELŪNAS (*LSF*). Gerbiamieji, čia...

PIRMININKĖ. Palaukite, nebaigiau.

A. GELŪNAS (*LSF*). Atsiprašau.

PIRMININKĖ. ...Nr. XII-2162 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Prašau.

A. GELŪNAS (*LSF*). Gerbiamieji, praeitos kadencijos Seimas, manau, pritarė Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo pataisai, kuri tikrai pažeidžia teisėtus piliečių lūkesčius, nes reikalas liečia nekilnojamojo turto įsigijimo išlaikymą penkerius arba dešimt metų. Tie žmonės, kurie buvo išlaikę daugiau negu penkerius metus, įsigaliojus šiai įstatymo pataisai neteko galimybės parduoti neapmokestinant to nekilnojamojo turto, butų ar kitų objektų. Aš esu susidūręs su ne vienu atveju, kai žmogus devynerius metus išlaikęs nekilnojamąjį turtą po šios įstatymo pataisos įsigaliojimo atgaline tvarka, tai yra ne nuo 2016 m. sausio 1 d. ... Ta nuostata palietė ir žmones, kurie įsigijo nekilnojamąjį turtą, sakykime, 2009 metais ar net ankstesniais metais.

Taigi manau, kad savo prigimtimi tokia pataisa yra antikonstitucinė, nes ji pažeidžia teisėtus lūkesčius, ir labai siūlau pritari nuostatai taikyti dešimties metų nekilnojamojo turto išlaikymo terminą tik turtui, kuris įsigytas 2016 m. sausio 1 d. ar vėliau. Suprantu, kad gali painokai skambėti, bet kalbame apie tuos butus ar kai kuriais atvejais darbinės patalpas, menininkų studijas, kurias žmogus, išlaikęs penkerius metus, teisėtai tikėjosi parduoti neapmokestinamai, bet atgaline data įsigaliojus, net devynerius metus išlaikius tą turtą, jam buvo taikomas apmokestinimas, nes įstatymo pakeitimas įsigaliojo atgaline data. Tikrai susidūriau ir su teisininkais, kurie kraipė galvą, žiūrėdami į tokią pataisą.

Siūlau šią neteisę ištaisyti ir įtvirtinti nuostata, kad įstatymas galioja nuo tos dienos ir tiems įsigytiems objektams, kurie jau įsigyti po įstatymo įsigaliojimo. Jeigu būtų neaiškumų, mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš bandau įsivaizduoti. Jeigu mes priimtu me šitą įstatymo projektą, natūralu, ir pats pristatydamas pasakėte, kad buvo žmonių, kuriems buvo apmokestintas pardavimo metu gautų pajamų skirtumas. Kadangi faktiškai trejus metus įstatymo nuostatos galiojo – nuo 2016 m. sausio 1 d., ar tiems žmonėms, kurie vykdė nekilnojamojo turto pardavimo operacijas ir buvo apmokestinta, nesudarysime prielaidų kreiptis į teismą ir susigrąžinti sumokėtus mokesčius?

A. GELŪNAS (*LSF*). Tokių kreipimųsi ir dabar yra, nes, kaip sakiau, nuostata atvirai pažeidžia teisėtus lūkesčius. Žmogus išlaiko turtą penkerius metus ar ilgiau, įstatymas sako, kad po penkerių metų jau neapmokestins, ir staiga per kelias savaites įsigalioja nuostata ir jis netenka

galimybės. Manau, toks mokesčių permokos gražinimo mechanizmas turėtų būti lydintis neabejotinai, kaip ir visos kitos mokesstinės permokos, kurias Mokesčių inspekcija piliečiams atskiriomis žinutėmis pateikia ir kompensuoja tokią skriaudą.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėjau, aš taip pat norėjau paklausti, kokia jūsų nuomonė. Apskritai net ne dešimt metų taikyti, o taikyti tik penkerius metus, nes tiems, kurie vysto nekilnojamojo turto verslą, aš manau, penkeri metai tikrai yra labai didelis laiko tarpas ir jie nesinaudos šituo įstatymu. Bet penkerių metų tikrai, manau, užtektų, jeigu žmogus nusipirko. Vis tiek dabar visuomenė yra judresnė, mobilesni. Ar nepakaktų penkerių metų?

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiamas kolega, čia tikrai tas retas atvejis, kai aš šimtu procentų su jumis sutinku. Manau, kad įstatymas skirtas turto vertelgoms sustabdyti. Bet turto vertelgos tikrai nelaukia nei penkerių, nei septynerių, nei dešimties metų – jie jau po metų kitų įskaičiuoja tą skirtumą į kainą žmogui, dėl to turtas brangsta. Mano tikrai kuklia asmenine nuomone, penkeri metai yra maksimali riba. Tikrai maksimali riba ir galėtume galvoti apie pakeitimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. S. Jakeliūnas nori pasisakyti prieš.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Kiek mane konsultavo Finansų ministerija, tiems žmonės, kurie perka gyvenimo tikslais ir jeigu parduoda ir gyvena kur kitur, netaikomas atgaline data išlaikymo 10 metų reikalavimas. Todėl manau, kad gali kilti ir kitų teisėtų lūkesčių pažeidimų, apie tai užsiminė A. Palionis. Negirdėjau, kad kokių esminių problemų būtų iškilę, siūlau nepritari šitam projektui.

PIRMININKĖ. Balsuojame. P. Gražulis – už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Biudžeto ir finansų komiteto pirmininke, aš manau, kad po pateikimo pritarime ir jūsų komitetas bus pagrindinis. Panagrinėkite, giliau įsigilinkite, gal tikrai yra neblogas siūlymas. Po to komitetas pateiks išvadą ir tikrai apsispręsime svarstymo stadijoje. O dabar pačioje pateikimo stadijoje aš siūlyčiau pritari.

PIRMININKĖ. Dėkui. Balsuojame.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 40, prieš – 7, susilaikė 37. Nepritarta.

Taigi dabar alternatyvus balsavimas. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 58, prieš – 21. Gražinta iniciatoriui tobulinti.

15.46 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2815 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos... Gerbiami kolegos! Gerbiami kolegos! (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, į jus kreipiasi pranešėjas. Sako, kalbėkite, nes jie nežino.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip, žinote, aš įpratęs kalbėti, kai kas nors klausosi. Kai visi kalba ir niekas nesiklauso, yra jau trečia *baliaus* stadija.

Labai kreipiuosi į jus su labai labai rimta priežastimi ir labai prašau jūsų pritarimo ir supratimo. Tai nėra mano asmeninis reikalas, tai nėra mūsų partijos arba kokio nors kito reikalas. Tas įstatymo projektas, kuriuo norima papildyti darbų programą, liečia tikrai labai jautrią socialinę grupę žmonių. Tos grupės problemą aš pristatysiu, jeigu jūs sutiksite įrašyti tą įstatymo projektą į darbų programą. Iš anksto jums dėkoju.

PIRMININKĖ. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties mane stebina. Gerbiamas maestro, aš suprantu, jūs pripratęs, kai visa salė nuščiūva, mobilieji telefonai išjungti, bet kai mes išeiiname kalbėti į tribūną, aš siūlyčiau paauklėti jūsų tą dešiniąją pusę, žvelgiant į Seimo pirmininkę, tai kairioji šiaip pusė nuo jūsų. Tad, maestro, kaip jaunam parlamentarui aš patariu daryti taip.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Mielas Artūrai, aš jums pritariu, ačiū. Aš, kaip jaunas parlamentaras ir kaip jaunas senelis, tikrai įsidėmėsiu jūsų pamoką. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai. Gal grįžtame prie Seimo nutarimo? Aš siūlyčiau balsuoti, kadangi niekas nenori kalbėti. Ar po pateikimo pritariame? Pritariame.

Svarstymas. Ar pritariame? (*Balsai salėje*) Balsuojame svarstymo stadijoje. (*Balsai salėje*) Tai nereikia balsuoti? Gerai, po svarstymo pritariame ir balsuosime tik priėmimo metu.

Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 75, prieš – 1, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2815) priimtas. (*Gongas*)

15.50 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2812 (pateikimas)

O dabar kreipiuosi į V. Juozapaitį. Pateikite Profesionaliojo scenos meno įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Dabar jau kreipiuosi šiuo konkrečiu prašymu palaikyti tą projektą, kuris, matyt, išsprūdo tiesiog iš dėmesio centro, ir buvo pamiršta tokia, sakyčiau, nedidelė, bet labai svarbi menininkų, kultūros darbuotojų grupė, tai yra profesionaliojo scenos meno įstaigų darbuotojai, kūrėjai. Tai yra šokėjams, vokalo atstovams, styginių, pučiamųjų atlikėjams ir visiems kitiems žmonėms, kurie ne dėl savo kvalifikacijos pažemėjimo, o dėl objektyvių priežasčių išsieikvojus kūno sąnaudoms nebegali dirbti savo darbo kokybiškai, yra suteikta galimybė išeiti į išankstinę, nepavadinsiu, pensiją, nes jų laukia senatvės pensija kaip ir visų... Tai gi ties žmonės, ištarnavę teatruose, koncertinėse įstaigose 20–30 metų, dar nesulaukę pensijos, nebeturi galimybės padaryti kažkokios naujos karjeros arba kažkaip persikvalifikuoti ir jiems yra būtina socialinė išmoka. Iki šiol ta išmoka buvo, tačiau praėjusioje kadencijoje mes koregavome šitą įstatymą. Tos išmokos dydis yra aštuonios bazinės socialinės išmokos, tai yra apie 300 eurų, o iš to šiandien visiškai yra neįmanoma nei gyventi, nei kalbėti apie kokią nors dar kitą veiklą. Tai gi mano labai kuklus prašymas yra bent prisidėti prie tų žmonių šios tokios materialinės gerovės pridėdant bent du punktus tos minimalios bazinės išmokos, tiksliau, jos išraiška būtų plius 80 eurų kiekvienam asmeniui.

Iš anksto užbėgdamas už akių noriu pranešti, kad aš kreipiausi į Ministrą Pirmininką, jis savo ruožtu kreipėsi į kultūros ministrę, iš jos aš vakar gavau pasirašytą atsakymą, kuriame yra pripažįstama, kad šis įstatymo projektas yra tikrai tenkintinas. Jeigu reikės Vyriausybės išvados, aš manau, kad ta išvada yra faktiškai suformuluota, nes biudžeto svarstymas yra jau visiškai čia pat ir dar būtų ne per vėlu tą sumą įtraukti būtent į kitų metų biudžetą. Jeigu yra klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. O. Valiukevičiūtė klausia.

O. VALIUKEVIČIŪTĖ (TTF). Gerbiamasis Vytautai, aš manau, kad ne tik aš, bet ir daugelis kultūros žmonių stebi ir dėkos jums ne tik už šitą, bet ir už buvusius projektus, kurie taip pat yra sulaukę Seime pritarimo. Aš manau, kad ta skurdi dabartinė išmoka iš tikrųjų turėtų padidėti. Gal net reikėtų sulyginti su rentos išmoka? Gal čia būtų kitas siūlymas? Bet gal jūs galėtumėte pasakyti, kiek maždaug žmonių turėtų gauti šitą? Aš tiesiog kalbu, kad pritariu šitam jūsų siūlymui, bet kiek maždaug žmonių turėtų gauti tą išmoką?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Realiai tą išmoką gauna, skaičius šiek tiek laviruoja, keičiasi, nes žmonės miršta, šiek tiek daugiau negu šitoje salėje sėdi žmonių, galbūt pusantra karto tiek – kiek nors 250.

Ačiū jums už pasiūlymą padidinti ir jas pavadinti rentomis, nes renta tai yra išties išmoka už tam tikrus nuopelnus. Tie žmonės savo gyvenimu jau nusipelnė būti bent jau išlydėti į poilsį ne-

sulaukus pensinio amžiaus, kad ir apie baletą kalbant. Turbūt jūs visi puikiai žinote, kad realiai turbūt nė vienas nenorėtų žiūrėti į šokantį scenoje 65 metų baletu šokėją. Nebent su retom išimtim. Tačiau Lietuvos įstatymai numato tikrai senatvės pensiją. Taigi tos kompensacinės išmokos yra neišvengiamos.

Žinoma, nesinori lyginti arba kaip nors priekaištauti kitoms sritims. Aš noriu tik pasidžiaugti, kad mūsų sportininkai gauna tikrai solidžias išmokas. Mūsų statutiniai pareigūnai, kurie taip pat dėl amžiaus išeina į išankstinę pensiją, taip pat turbūt neblogiau už tuos menininkus gyvena. Visi mes norėtume geriau, bet tas dėmesys būtent tiems meno ir kultūros atstovams yra, švelniai tariant, nepakankamas, turint omeny mūsų valstybės kultūros teikimą kaip prioritetą.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš noriu paklausti, o kiek čia tokių žmonių galėtų būti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Taigi ką tik atsakė. (*Balsai salėje*) A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, gerbiamas kolega, už tikrai reikalingą įstatymo projektą. Aš jį pasirašiau su malonumu.

Šiek tiek apie praktinius dalykus. Ar jūs įsivaizduojate, kad ta suma... ir būtų įdomu, kokia maždaug suma galėtų būti suplanuota 2019 metų biudžete?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš turiu konkrečius skaičius, yra suskaičiuota Kultūros ministerijos specialistų. Tai yra 200 tūkst. eurų metams. Kažkas sako daug. Na, nežinau, padalinus kiekvienam tam žmogui, ta suma nelabai didelė atrodo. Jeigu rastųsi valstybėje valios rasti tą sumą, menininkai būtų tikrai dėkingi jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Dabar vienas už, vienas prieš.

S. Tumėnas – už.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pranešėjas taip nuosekliai ir detalai pristatė, kad agituoti, matyt, nereikia. Norėčiau kreiptis į visus, kad čia nereikia žiūrėti, kokios partijos atstovas pristato, nes tai yra Lietuvos menininkų likimai. Būtų daugiau socialinio teisingumo. Balerinos, šokėjai, pūtikai, deja, karjerą priversti baigti anksčiau. Ne visi yra tokie kaip M. Pliseckaja, kuri šoko iki garbaus amžiaus. Taigi kviečiu pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Balsuojame. O gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 70, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Kultūros reikalų komitetas, papildomi – Socialinių reikalų ir darbo ir Biudžeto ir finansų komitetai. Numatomas svarstymas gruodžio 6 dieną.

Replika po balsavimo – gerbiamas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjas gražiai pristatė ir gražiai paminėjo, kad jis pasikalbėjo kažkur su premjeru. Aš manau, tas pasikalbėjimas gali būti nepakankamas, nes yra ir finansiniai ištekliai, ir sisteminiai sprendimai dėl tokių išmokų. Todėl tam, kad mes nesikreiptume ir negaišintume laiko Biudžeto ir finansų komitetui, nes tikrai tą darytume, siūlau Seimo vardu kreiptis į Vyriausybę išvados.

PIRMININKĖ. Seimo vardu kreipiamės Vyriausybės išvados. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas komentuotojas ką tik per šoninį mikrofoną pasakė, kad aš kažkur pasikalbėjau su premjeru. Mielas komiteto pirmininke, aš nepasikalbėjau kažkur su premjeru, o kreipiausi į jį kaip Seimo narys raštu, oficialiu paklausimu. Jis oficialiai kreipėsi į kultūros ministrę, o kultūros ministrė oficialiai raštu kreipėsi į mane. Taigi yra raštiški dokumentai. O iš kur paimti? Tai šiandien mes kaip tik sutaupėme lygiai 200 tūkst. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, yra siūlymas kreiptis į Vyriausybę. Man atrodo, čia nebus jokių problemų. (*Balsai salėje*)

15.58 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2436 (pateikimas)

Toliau – Visuomenės informavimo įstatymo 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu G. Vaičekauską.

G. VAIČEKAUSKAS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Sveiki, mielieji. Teikiu Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kurio esmė yra ta, kad žurnalistai profesionaliomis sąlygomis galėtų ieškoti tiesos. Įstatymas Lietuvoje pagerintų demokratijos klimata, jis pastaruoju metu yra itin prastas. Visuomenės informavimo įstatymas, išiklausykite, apibrėžia tarnystę visuomenės labui, o dabar kartais tie žurnalistai susiduria su žeminančiais metodais ieškodami tiesos dėl mūsų visų pačių.

Įstatymo projekto rengimą paskatino Lietuvos žurnalistų sąjungos kreipimasis dėl valdžios ir žurnalistų santykių, kai Lietuvos žurnalistų sąjungos taryba pakvietė parlamentines partijas inicijuoti būtinus teisės aktų pakeitimus, kurie neleistų pažeisti pagrindinių visuomenės informavimo principų, užtikrintų žurnalistų nepriklausomybę nuo politikų ar valdžios spaudimo, ar neteisėto persekiojimo už kritiką. Parengtas projektas buvo nusiųstas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos žiniasklaidos laisvės ir teisių specialistams ir jie, vertindami patį projektą, pritarė, jog tokia įstatymo pataisa reikalinga, siekiant užtikrinti žurnalistų nepriklausomumą nuo politinio ar vyriausybinių spaudimo ir neteisėto persekiojimo dėl kritikos.

Šiuo metu Visuomenės informavimo įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, kitos biudžetinės įstaigos, atsisakiusios teikti viešą informaciją viešosios informacijos rengėjui, ne vėliau kaip kitą darbo dieną turi raštu pranešti rengėjui apie atsisakomos suteikti informacijos priežastis, tačiau praktikoje pasitaiko daug atvejų, kai taip nėra daroma.

Siekiant stiprinti visuomenės atvirumą ir demokratiją, būtina tobulinti 6 straipsnį ir numatyti, kad Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu ir kitais teisės aktais, kurie piktnaudžiauja savo teisėmis ir nepagrįstai persekioja žurnalistus už kritiką, prižiūri, ar asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, nepažeidžia šių įstatymų ir dėl privačių interesų nepažeidžia šio straipsnio 5 dalies reikalavimo.

Tai pat Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 9 straipsnis užtikrina, kad kiekvienas asmuo turi teisę viešai kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, taip pat pareigūnų veiklą. Lietuvoje draudžiama persekioti už kritiką, tačiau šiuo metu nėra numatytos aiškios atsakomybės tiems asmenims.

Taigi, kokie būtų pakeitimai ir pasiūlymai. 1 straipsnis – 6 straipsnio pakeitimas. Papildyti 6 straipsnį 8 dalimi, kuri skamba taip: „Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu ir kitais teisės aktais, prižiūri, ar asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, nepažeidžia šių įstatymų ir dėl privačių interesų nepažeidžia šio straipsnio 5 dalies reikalavimo.“

2 straipsnis – 9 straipsnio pakeitimas. Pakeisti 9 straipsnį ir išdėstyti jį taip: „Teisė viešai kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų ir pareigūnų veiklą. Kiekvienas asmuo turi teisę viešai kritikuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, taip pat pareigūnų veiklą. Lietuvoje draudžiama persekioti už kritiką. (Pildoma nuostata) Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu ir kitais teisės aktais, prižiūri, ar asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, nepažeidžia šių įstatymų ir dėl privačių interesų nepersekioja viešosios informacijos rengėjo, skleidėjo, jų dalyvių ar žurnalistų.“ Šis įstatymas įsigaliojotų nuo kitų metų sausio 1 dienos. Ačiū. Galiu atsigerti vandens?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. L. Staniuvienė. (*Balsai salėje*) Nėra. V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, vis dėlto visuomenės informavimo situacija labai sudėtinga, ar ši komisija turės kompetencijos, kad galėtų išspręsti, ar tai nesukels dar daugiau ginčų po to kreiptis į teismus ar kitas institucijas? Norint gerai išnagrinėti, čia yra tokių labai subtilių dalykų. Ar šitie mūsų norai pateisins lūkesčius?

G. VAIČEKAUSKAS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas Vytautai, už klausimą. Tik noriu pasakyti, kad mes prisikuriame taisyklių, įstatymų ir kažkaip nesugalvojame, kad jas galėtų kontroliuoti. Mes

sugalvojame, kad šuo amtelėti galėtų penkis kartus, o kas kontroliuotų, jeigu jis septynis kartus amtelėtų, arba, pavyzdžiui, kas vaikšto per pėsčiųjų perėją ir kalbasi telefonu, kas kontroliuos tokius dalykus? Šiuo atveju labai konkrečiai Vyriausioji tarnybinės etikos komisija gauna tiesiog dar papildomą prievolę, gal ne prievolę, bet tiesiog nagrinėtų skundus ar kažkas tokio būtų, būtų labai aiški atsakomybė.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, visų pirma aš noriu pasakyti, kad jūsų pateiktas projektas yra šimtu procentų perteklinis, nes visa tai jau yra Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatyme. Ar pagal pateiktą projektą Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pati privalės sužiūrėti pažeidimus, ar pradės tyrimą tik gavusi asmens skundą? Jei pati savo iniciatyva, kaip, jūsų nuomone, komisija spės sužiūrėti visus įvykius ar pažeidimus be skundo?

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Aš manau, kad reikės kreiptis į komisiją, kaip jūs vadinate, skūsti. Taip, reikės.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Nebenori klausti. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, ar jūsų įstatymo projekte atspindės atvirkštiniai reiškiniai, kai žurnalistai apšmeižia asmenis didžiuliais straipsniais, o paskui po teismo, po Žurnalistų etikos komisijos, po VTEK'o sprendimų atsiprašo dviem trim sakiniais, mažomis raidelėmis. Ar tai numatyta jūsų projekte?

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ne, šitame projekte nėra tai numatyta, bet žurnalistų etiką nagrinėja pačių Žurnalistų etikos komisija, vienas dalykas. Taip pat yra ir teismai, kurie ir nurodo, kaip turėtų būti atsiprašoma – didelėmis raidėmis ar mažomis raidėmis, nes, kiek žinau, turėtų būti, jeigu atsiprašoma spaudoje, toje pačioje vietoje, kur, tarkim, buvo išspausdintas įžeidimas.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Gerbiamasis pranešėjau, jūs pats dirbote žurnalistu.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Iš kur žinote?

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Noriu užduoti jums klausimą, nes jūs tai išmanote. Yra priešingas veiksmai, kai žiniasklaidos priemonių savininkas duoda nurodymą savo žurnalistams, savo darbuotojams jokia būdu nepublikuoti, nefilmuoti ir nedėti į eterį ir prideda sąrašą verslininkų, kurie nesusimokėjo už reklamą, ir savininkui nepriimtinių politikų. Jūsų gera mintis, kaip priversti politikus atsiskleisti ir būti skaidriems. Bet ką daryti su tomis žiniasklaidos priemonėmis, kurios elgiasi kaip tie blogi politikai ir kai kurių politikų nepublikuoja arba juos iškerpa?

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Gerbiamas Nagli, aš turėjau laimę dirbti tokį darbą, kai neklastoja ma istorija, ir niekada manęs niekas nevertė, neprivertė ir neaiškino, ką rašyti, kaip daryti ir ką rodyti. Šitą laimę aš turėjau. Dabar dėl jūsų šito, ką jūs pasakėte, taip, nėra mūsų žurnalistikoje labai gerai, man irgi daug dalykų nepatinka. Bet dabar kalbame konkrečiai apie VTEK'o santykį, ką turėtų daryti VTEK'as, taip aš galvoju. Apie atvirkštinį veiksmažį jau bandžiau sakyti va ponui, kad yra savireguliacijos reikalai, yra Žurnalistų etikos komisija, dar kažkas. (*Balsas salėje*) Jūsų nuomone, neveikia, mano nuomone, kažkas veikia. Mano nuomone, yra taip, kad, pavyzdžiui, jeigu leidinys pripažįstamas neetišku, žinote, kad jeigu du ar tris kartus per metus pripažįstamas, negali dalyvauti jokiuose pirkimuose, konkursuose ir taip toliau, ir panašiai. Tai yra didelė bėda iš tikrųjų, o jūs sakote, kad neveikia. Bijo, kažkaip reguliuojasi.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. R. Šarknickas – prieš.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tikrai balsuosiu prieš, nes kaip ir minėjau, jis yra visiškai perteklinis. Aš nežinau, už ką mes apskritai balsuojame.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas – už.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, kai visą kadenciją neturėjome nė vienos iniciatyvos, kuri stiprintų žiniasklaidos laisvę, mes sugebame pasakyti prieštaraudami bet kokiam opozicijos pasiūlymui, kad, ai, čia pertekliniai dalykai. Gerbiamieji, rodykite pavyzdį, jeigu tikrai viskas gerai toje Lietuvoje, jeigu tikrai valstybinės institucijos gali būti kritikuojamos ir taip toliau. Jūsų kolega A. Skardžius padavė kelis žurnalistus į teismus ir tai buvo akivaizdi šiame Seime sėdinčio asmens reakcija į žurnalistų kritiką. Jeigu jūs kas nors sakote, kad čia opozicija teikia perteklinius dalykus,

ir viskas čia gerai, tai rodykite pavyzdį, kad iš tikrųjų žurnalistai nebūtų persekiojami už savo nuomonę. Jeigu atmesite, labai laukiame jūsų iniciatyvų – gražių, neperteklinių iniciatyvų.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 38, prieš – 8, susilaikė 31. Nepritarta.

Balsuojame. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 77: už – 51, prieš – 26. Gražinta iniciatoriui tobulinti.

Gerbiami kolegos iš kairės, dešinės ir centro, Statute nėra jokio straipsnio, kuriame būtų parašyta, kad esant vieno balso skirtumui reikia perbalsuoti.

16.12 val.

Darbdavių socialinių iniciatyvų skatinimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2705, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2706, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2707, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2708 (pateikimas)

Toliau – Darbdavių socialinių iniciatyvų skatinimo įstatymo projekto pateikimas. Kviečiu J. Varkalį. Lydimieji įstatymai: Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Pelno mokesčio įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kokios priežastys paskatino parengti šį įstatymą?

Atsakingo verslo ir socialinės atsakomybės klausimai įtraukti į XVII Vyriausybės programą. Joje numatytas tolimesnis ne tik verslo, darbdavių ir darbuotojų santykių socialinio verslo sampratos ugdymas, bet ir bendrojo lavinimo mokyklose ir gimnazijose numatytas verslo sampratos ugdymas ir atsakomybės sampratos ugdymas.

Kita priežastis – Socialinių reikalų ir darbo ministerija 2016 m. vasario 12 d. priėmė priemonių planą, kuriame numatyta, kad būtina skatinti, Vyriausybei numčius tam tikras priemones, verslą ir darbdavius įsitraukti į socialinės naštos Lietuvos Vyriausybei mažinimo pagalbą. Šiuo įstatymu ir norima nustatyti socialiai atsakingo verslo, darbdavių vystymo teisinį reguliavimą numatant, žinoma, tam tikrus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės skatinimo instrumentus.

Kokios yra socialinės iniciatyvos numatytos arba siūlomos numatyti šiame įstatyme? Pirmia, kad darbdaviai savo darbuotojams galėtų kompensuoti dalį gydymo, reabilitacijos, odontologijos paslaugų; kad galėtų kompensuoti vaistus ir optikos priemones; teikti sporto ir kūno kultūros paslaugas savo įmonėse arba pas trečiuosius asmenis, nuomodami plaukymo baseinus, sporto sales, aikštes; taip pat teikti maitinimo paslaugas darbovietėse arba pas trečiuosius asmenis ir ugdyti darbuotojų kultūrą, nupirkdami bilietus į teatrą ar kitus renginius; finansinė parama besimokantiems darbuotojų vaikams, šeimos nariams ar jiems patiems; suinteresuotų asmenų gerovės tobulinimas, tai būtent stovyklų organizavimas ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams, kad darbdaviai prisidėtų prie šių iniciatyvų ir darbuotojams suteiktų paramą; taip pat pagalba apsirūpinant būstu, kai dirbantis žmogus iš darbdavio gali gauti tam tikrą pagalbą – arba beprocentinę kreditą, arba palūkanų dengimą (neseniai mes priėmėme Pensijų kaupimo įstatymą, kur numatyta, kad darbdaviai ir kiti asmenys gali prisidėti prie pensijų kaupimo), tai tokioms reikmėms ir kitoms reikmėms, kur reikia materialinės pagalbos saviems darbuotojams, to darbdavio įmonėje dirbantiems darbuotojams

Kaip tokį socialinį verslą turėtų skatinti Vyriausybė? Ketvirtajame skyriuje yra numatyta, kad darbdaviams šio įstatymo nustatyta tvarka, įgyvendinantiems socialines iniciatyvas, taikomos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų įstatyme ir kituose įstatymuose numatytos lengvatos. Visi tie dalykai yra pateikiami lydimuosiuose teisės aktuose. Šis įstatymas sudarytų galimybę mažinti valstybės socialinę naštą, vienas dalykas, jungiant privačias iniciatyvas, ugdytų darbuotojų ir darbdavių tarpusavio atsakingus santykius ir

pagarbos santykius, ugdytų darbuotojų lojalumą ir mažintų emigraciją. Siūlau ir prašau šiam įstatymui po pateikimo pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Jūs pateikėte keturis įstatymų projektus. Pirmasis klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėjau, džiaugiuosi dėl jūsų įstatymo projekto. Turiu du trumpus klausimus. Vienas klausimas. Kiek man yra žinoma, šio įstatymo idėja yra susijusi su tam tikru asociacijų įdirbiu. Gal būtų galima jas įvardinti, kas dirbo prie šių idėjų ištakų?

Ir kitas klausimas. Ar jūs sutiktumėte, kad įstatyme atsirastų tam tikri saugikliai, susiję su tuo, kad tomis lengvatomis galėtų naudotis verslo grupės, nebūtinai verslininkai pavieniui, nes kartais tai tikrai gali virsti piktnaudžiavimu ir algų mokėjimu paslaugomis?

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju už klausimą. Taip, žinoma, ištakos yra, buvo bendrauta ir bendradarbiauta su Lietuvos pramonininkų federacija, Statybininkų asociacija, Lietuvos verslo darbdavių asociacija ir kitomis panašiomis asociacijomis. Be to, šie projektai buvo teikti 2008 ir 2016 metais, bandyti teikti.

Šiuo atveju, kalbant apie saugiklius, svarstymo metu gal bus galima pagalvoti apie saugiklių įtraukimą, tačiau dabar, pradiniam etape, yra numatyta, kad bet kokia pagalba dirbančiam įmonėje žmogui negalėtų siekti daugiau negu 25 % jo išmokamo metinio atlyginimo. Tai yra vienas iš saugiklių, o kitais saugikliais svarstymo metu, be abejo, galėtų būti ir papildyta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, ko gero, šio įstatymo ištakos siekia dar anksčiau, nes man teko būti Trišalės tarybos nariu kartu su amžinąjį atilsį ponu B. Lubiu, Ministru Pirmininku ir Pramonininkų konfederacijos prezidentu. Čia yra jo idėja iš principo. Kaip jūs minėjote, ir vėliau buvo teikimų, bet kiekvieną kartą vienoje ar kitoje stadijoje mes atmesdavome šį įstatymą dėl saugiklių nebuvimo, dėl galimybės piktnaudžiauti. Situacija nepasikeitė. Praėjo 20 metų, jūs vėl ateinate su panašiu įstatymo projektu, bet tai, ką ir sakė Tomas, ką aš galiu pakartoti, saugiklių aš nematau. Aš manau, kad mūsų darbuotojams reikia didesnių algų, o ne vaučeriu, nes vaučeriai ne pats geriausias dalykas. Ar į pirtį, ar į baseiną, nes žmonės turbūt norėtų gauti didelę algą ir nusipirkti bilietą į „SPA Vilnius“ ar „SPA Eglė“, kur jie nori. Kaip jūs čia matote, kodėl vėl nesudėjote saugiklių, nes aš galiu ir šeimos narius ten pamaudyti, jeigu man priklauso įmonė, SPA, baseinas, o tokių dalykų yra. Lietuvoje yra įmonių, koncernų, kurie viską turi, ir taip galime truputį apgauti kitus mokesčių mokėtojus.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju jums už klausimą ir labai džiaugiuosi, kad galiu pratęsti šviesaus atminimo plungiškio B. Lubio idėją pristatyti dar kartą ir dar kartą. Ačiū už tai, kad priminėtė.

Dėl saugiklių arba dėl didesnių algų iniciatyvos ir galbūt atsisakant socialinių iniciatyvų pirkti bilietus į koncertą, į kultūros renginį, kaip pavyzdį sakau, kartais būtina žmogų paraginti, tiesiog parodyti iniciatyvą jį kažkur nuvežti, kažką parodyti. Kartais būtina nuvesti į teatrą arba pasiūlyti nukeliauti, nuvažiuoti su šeima, su vaikais ir tokiu būdu ugdyti tiek paties žmogaus kultūrą, tiek tarpusavio bendravimo kultūrą. Manau, kad išmokėtas atlyginimas ir tos priemonės, tos darbdavių iniciatyvos skatinant bendradarbiavimą ir socialinę kultūrą nėra adekvačios, viena kita lygios.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiamas kolega, aš tikrai nekartosiu to, ką sakė T. Tomilinas ir A. Sysas, nes iš dalies tokius pat klausimus turėjau. Tikrai idėja yra gera, bet aš pažiūrėjau, kad yra labai jau daug Teisės departamento pastabų, ir jos kai kur yra tikrai tokios esminės. Aš jau nekalbu apie įstatymo projekto kalbą. Jis yra labai taisytinas, kad tikrai būtų reglamentuota taip, kaip mes to laukiame ar įmonės laukia, ar tie asmenys, kurie norėtų pasinaudoti ta labdara, parama ir taip toliau.

Mano būtų klausimas. Ar nebūtų tikslinga pasiėmus departamento išvadas, susėdus su Seimo nariais, kurie turi siūlymų, pataisyti ir gerą projektą atnešti mums svarstyti?

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju už klausimą. Šiuo įstatymo projektu kaip tik nekalbama apie Paramos ir labdaros įstatymą, kas yra tenai numatyta, daugiau kalbama apie socialines iniciatyvas,

apie tai, kaip stiprinti darbuotojų lojalumą, kaip skatinti jų atsidavimą įmonei, kaip darbdavys turi gerbti žmogų, pagarbos išreiškimas ir būtent bendravimas su juo. Čia tos iniciatyvos yra.

Žinoma, dėl Teisės departamento pastabų sutinku, jų yra tiek redakcinio pobūdžio, tiek tokių galbūt kertinių dalykų, bet aš manyčiau, kad svarstymo metu galima teikti pasiūlymus ir tuos dalykus galima bus ištaisyti.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tiesų geras jūs, kolega Jonai, žmogus. Čia daug tokių buvo ir dažnai tuos, kaip ir buvo pasakyta, įstatymus išmesdavo arba po pirmo pateikimo, arba vėliau. Aš norėčiau vis dėlto paklausti, galbūt yra kur nors aplinkinėse šalyse parengtas variantas su visais saugikliais ir galbūt ne toks platus, be tų kryžminių lengvatų, kad iš tikrųjų būtų galima pasakyti – tas modelis kažkur veikia ir valstybė nedaug netenka pinigų ir tuo nepiktnaudžiaujama. Ačiū.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Žinoma, tokios gilios analizės, kokiose šalyse ir kiek, ir ko padaryta, ir kiek tai kainuoja biudžetui, matyt, kažkiek tai kainuos... Darant socialines iniciatyvas ir laikantis to, kad Vyriausybė turi daryti tam tikras mokestines išlygas tokių socialinių iniciatyvų darbdaviams, bus kažkoks ir biudžeto praradimas, bet tokių analogų ar ko tikrai nenauginėjau ir tokios patirties negalėčiau paskleisti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Labai ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, aš iš tikrųjų pritariu idėjai, ji graži ir teisinga, ir populiori, bet turiu mažą klausimėlį, be to, ko kolegos klausė. Darbdaviui tai kainuos. Klausimas, ar tai bus darbdavio sąnaudų dalis, ar tai bus iš darbdavio pelno?

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju už klausimą. Lydimųjų įstatymų pataisose numatyta iš abiejų dalykų. Vienas dalykas, tai yra iš darbdavio pelno, kad šitos visos išlaidos būtų įskaitytos į išlaidas. Ir antras dalykas, kad darbuotojams, kurie gaus paramą, gyventojų pajamų mokestis nebūtų apskaitomas ir iš jo nebūtų išieškoma.

Ir dar vienas dalykas, numatyta skatinti dėl tokių socialinių iniciatyvų per viešuosius pirkimus. Tai iš tikrųjų nieko nekainuos, tiktai vertinant viešąjį pirkimą pagal kokybės ir kainos santykį arba ekonominio naudingumo atveju pagal formulę perkančioji organizacija privalėtų įvertinti socialines iniciatyvas ir socialinę atsakomybę tam tikrais balais, pagal savo išdirbtą metodiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, siūlau pritari siūlomam įstatymų paketui. Aš turiu tokią motyvaciją. Visų pirma daugiau nei prieš metus buvo pasirašytas susitarimas tarp profesinių sąjungų, darbdavių organizacijų ir Vyriausybės dėl svarbiausių reformų, dar kitaip, liaudiškai vadinamas susitarimas dėl algų. Jame buvo keletas įsipareigojimų dėl įstatymų pakeitimų. Vienas iš jų jau padarytas, tai yra profesinėms sąjungoms suteikta papildoma gyventojų pajamų mokesčio subsidija mūsų priimtu teisės aktu.

Tame susitarime taip pat buvo parašyta, kad įstatymais mes turėtume skatinti darbdavius ir jų socialines iniciatyvas, tai yra taikyti tam tikras mokestines lengvatas, jeigu jie didina įsipareigojimus savo darbuotojams. Aš manau, kad mes turėtume eiti šiuo keliu, laikytis susitarimo. Džiaugiuosi dėl kolegų iniciatyvos, bet, žinoma, apie saugiklius turime iš karto galvoti. Žinau, kad panaši iniciatyva buvo svarstoma ir Ūkio ministerijoje. Tame svarstyme iš karto buvo kalbėta apie tai, kad tos socialinės iniciatyvos turėtų būti įtvirtinamos susitarimais su darbuotojų kolektyvais, kolektyviniais susitarimais, įgalinant ir naujai atsiradusias darbo tarybas.

Aš manau, kad teisinius pagrindus dėl tų saugiklių mes turime, darbo tarybos atsirado beveik visose didesnėse įmonėse. Mūsų komitete mes mielai svarstysime tuos saugiklius ir sukursime geriausią produktą. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Matulas – prieš.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, idėja yra gera, jina yra ganėtinai sena, bet vis dėlto, kiek aš žinau, civilizuoti kraštai nuėjo šiek tiek kitu keliu: įsteigė papildomą sveikatos draudimą, aiškiai apibrėžė paslaugų mastą, kuris apmokamas iš privalomojo sveikatos draudimo. Tą akcentavo Lietuvos Konstitucinis Teismas dar 2013 metais. Kaip kolega T. Tomilinas sakė, sudaromos palankios mokestinės sąlygos darbdaviui.

Iš esmės daug valstybių tuo papildomu draudimu suinteresuotos ir darbdavys draudžia savo darbuotojus. Tada atkrenta galimybė, kad vietoj algų gausime vaučerius ir panašiai, nebus suinteresuotumo didinti algas, žmogus nesijaus gavęs kokių nors dovanų ir kad kokiu nors būdu atidirbti reikia, arba nusiųs savo artimą į kokią nors reabilitacijos procedūrą.

Aš tikrai neprieštarauju, idėja yra gera, bet jinai jau sena. Tikrai raginu visiems susitelkti ir eiti tuo keliu – papildomas sveikatos draudimas. Tai išties yra labai rimtas finansinis šaltinis, papildomas sveikatos apsaugos finansinis šaltinis, nes mes tikrai toliau negalėsime remtis vien valstybės įmokomis arba valstybės draudžiamų asmenų įmokomis. Kaip ir kitų metų Privalomojo sveikatos draudimo biudžetas didėja, bet didėja išimtinai dirbančių asmenų įmokų sąskaita. Ir, neduok Dieve, prasidės krizė, sveikatos draudimo biudžetas patirs didžiulių problemų.

PIRMININKĖ. Balsuojame už visus keturis projektus.

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 59, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritarta projektams Nr. XIIIIP-2705, Nr. XIIIIP-2706, Nr. XIIIIP-2707 ir Nr. XIIIIP-2708. Kaip pagrindinis komitetas pirmuoju atveju – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Ekonomikos komitetas. Dėl antro projekto pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl trečio projekto pagrindinis – irgi Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl ketvirto projekto pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas numatomas pavasario sesijoje.

Replika po balsavimo – gerbiamas A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau paprašyti ir Vyriausybės išvados.

PIRMININKĖ. Yra prašymas Vyriausybės išvados dėl visų keturių projektų. Kaip suprantu, pritariate, kad reikia Vyriausybės išvados.

16.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2702 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“. Kviečiu G. Skaistę į tribūną. Toliau pirmininkaus Seimo...

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Laba diena, gerbiami kolegos, norėčiau pristatyti nutarimo projektą, kuriuo siekiama įtraukti į sesijos darbų programą įstatymo projektą dėl kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems sausio 11–13 dienomis ir po to vykdytos agresijos metu. Jeigu pritartumėte, vėliau pristatysiu patį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta po pateikimo. Svarstymas. Pritarta. Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 61 Seimo narys: už – 61, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2702) priimtas. (*Gongas*)

16.34 val.

Kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, bei jų šeimoms įstatymo Nr. I-954 3 straipsnio 1 dalies papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2701 (pateikimas)

Dabar prašau pateikti Kompensacijų nepriklausomybės gynėjams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, bei jų šeimoms įstatymo 3 straipsnio 1 dalies papildymo įstatymo projektą. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šiuo įstatymo projektu siekiame suvienodinti kompensacijų gavėjus pagal šį įstatymą. Pavyzdžiui, yra numatyta remiantis šiuo įstatymu kompensacija už būstą, ji skiriama tiems nukentėjusiesiems, kurie yra pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, taip pat tiems nepriklausomybės gynėjams, kurie buvo sunkiai ar apysunkiai sužaloti, tačiau nebuvo pripažinti iš dalies darbingais ar nedarbingais. Tuo tarpu laidotuvių kompensacijos dydis šeimai priklauso tik tokiu atveju, jei nukentėjusysis buvo pripažintas po sužeidimų iš dalies darbingas arba nedarbingas. Jei Sausio 13-osios metu gynėjas buvo sunkiai arba apysunkiai sužalotas, jo šeimai laidotuvių išlaidų kompensacija nepriklauso. Tiesiog siūloma suvienodinti kompensacijų gavėjų sąrašą, kad tokios pat sąlygos būtų taikomos ir sunkiai, ir apysunkiai sužalotiems šių įvykių metu.

PIRMININKĖ. Klausia N. Puteikis. Nebeklausia. Dėkui. Gal galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Manychiau, kad reiktų Vyriausybės išvados, nes reikalauja biudžeto lėšų.

PIRMININKĖ. Yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Ar pritariame bendru sutarimu? Pritariame.

16.36 val.

Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-699 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-699 svarstymas. Pranešėja – A. Širinskienė, Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Prašom į tribūną A. Širinskienę. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada – gražinti iniciatoriams tobulinti. Mes, pirmininke, jums paduosime.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, kaip pagrindinis komitetas svarstėme Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, sulaukėme tikrai gana gausaus kiekio įvairių pastabų, tarp jų ir iš valstybės institucijų, aukštųjų mokyklų. Mūsų sprendimas buvo toks: gražinti iniciatoriams tobulinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 56 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir siūlyti jiems, vadovaujantis Statuto 169 straipsnio nuostatomis, įregistruoti naują projekto variantą. Balsavome vienbalsiai, tai yra 12 balsų už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, niekas nenori kalbėti. Ar galime ir mes pritarti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadai, tai yra gražinti iniciatoriams tobulinti. Dėkui. Gražiname projektą iniciatoriams tobulinti.

16.38 val.

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1032 (svarstymas)

Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1032. Pranešėjas – A. Gaidžiūnas, Kaimo reikalų komitetas. Svarstymo stadija.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Kaimo reikalų komiteto sprendimas: gražinti Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymo Nr. XI-2411 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1032 iniciatoriams tobulinti, nes, pratęsus paslaugų teikimo laiką iki 120 dienų, reikalavimas, kad paslaugos, teikiamos pagal kvitus, turi būti trumpalaikės ir vienkartinio pobūdžio, prarastų savo esmę.

Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori kalbėti. Galime bendru sutarimu pritarti komitetui? Prašom balsuoti. Kas pritariate Kaimo reikalų komiteto išvadai gražinti iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 35, prieš – 9, susilaikė 11. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

Replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (*LSF*). Kadangi svarstymo stadijoje būčiau kalbėjęs, dabar lieka tik replika po balsavimo.

Gerbiamieji, motyvai, kuriais remdamasis Kaimo reikalų komitetas siūlo gražinti tobulinti, yra tokie. Vienas iš jų, kad yra panašus to paties įstatymo pataisymas K. Starkevičiaus ir E. Pupinio, bet ten nekalbama apie tas datas. Galėjo Kaimo reikalų komitetas sujungti mano projektą su K. Starkevičiaus, E. Pupinio ir svarstyti.

Kitas dalykas. Sakoma, kad per ilgi terminai. Tiesą sakant, nė vienas tokio pasakymo nebuvo pasakęs pateikimo stadijoje. Dabar komitetas sugalvojo tokį argumentą – per ilgai gali dirbti pagal talkos kvitus. Matydamas datas, kad mano projektas pateiktas Seimui pateikimo stadijos praėjusių metų spalio 12 dieną, Kaimo reikalų komitetas šių metų spalio 25 dieną, praėjus metams ir 13 dienų, sugalvojo, kaip atmesti šį mano projektą. Metus laiko nekritikavote, nieko nedarėte, o tik ieškojote varianto, kaip nesvarstyti. O tai yra ūkininkams ir kaimo žmonėms galimybė pasidaruoti kartu.

16.41 val.

Pajūrio juostos įstatymo Nr. IX-1016 4, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2180(2) (pateikimas)

PIRMININKĖ. Taigi darbotvarkės 2-12 klausimas – Pajūrio juostos įstatymo 4, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2180. Pateikimas. Kviečiu S. Gentvilą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, šitas įstatymo projektas buvo pateiktas prieš pusmetį be galimybės tobulinti. Jį šiek tiek pakoregavę teikiame iš naujo. Projekto iniciatyva visų pirma atėjo iš Neringos savivaldybės, kuri gavo europinę paramą socialiniam būstui statyti. Paradoksas toks, kad Neringoje iš viso negalima statyti nė vieno naujo pastato pagal esamą reglamentavimą, galima tik rekonstruoti.

Įstatymas buvo pradėtas rengti atsižvelgiant į Neringos savivaldybės prašymą, bet žvelgiant plačiau įstatymas derintas ir su Palangos savivaldybe, ir su Klaipėdos savivaldybe, ir su Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, pavaldžia Susisiekimo ministerijai.

Įstatymas keičia keletą dalykų. Visų pirma Neringos atvejį, kad Neringoje pajūrio juosta ir jos įstatymo apimtis galioja tik gamtinėje teritorijoje, o urbanizuotos gyvenviečių teritorijos: Nida, Juodkrantė, Preila, Pervalka, Smiltynės dalis, kur yra urbanizuota teritorija, paimamos iš pajūrio juostos. Lygiai tas pats daroma Klaipėdoje: nuo šiaurinio molo iki miesto šiaurinės ribos pajūrio juosta yra naikinama tam, kad ten iš dalies galėtų būti teikiamos turizmo paslaugos, o kadangi ten nėra regioninio parko ar kitos saugomos teritorijos, plius dar planuojama statyti išorinį uostą, tai ta nuostata tinka tiek Klaipėdos savivaldybei, tiek Uosto direkcijai.

Antras dalykas, kuris yra keičiamas. Uosto direkcijos prašymu šiandien yra nustatyta, kas gali būti statoma vandens, jūros teritorijoje, yra baigtinis sąrašas objektų, kurie gali būti statomi. Bet planuojant ir greičiausiai po mėnesio, lapkričio pabaigoje arba gruodžio pradžioje, Vyriausybei tvirtinant strateginio poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą dėl išorinio uosto ir uosto bendrojo plano, bus patvirtinta alternatyva, kuri rodo, kad bus statomas išorinis uostas ir to išorinio uosto statybai neužtenka tik molo ar dar ko nors, bet reikia ir kitų statinių. Šiame įstatyme įrašoma, kad vandenyje bus galima statyti ir kitus statinius, kurie yra reikalingi tokio uosto statybai.

Taigi įstatymas reikalingas tiek Neringos savivaldybei, tiek Klaipėdos savivaldybei, taip pat derintas su Uosto direkcija, jis atitinka tiek Klaipėdos savivaldybės, tiek Susisiekimo ministerijos poreikius. Kvieščiau arba norėčiau atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, jūs užsiminėte apie Neringos problematiką dėl socialinio būsto statybos. Norėjau pasitikslinti, koks yra iš tiesų poreikis ir ar nėra galimybės, tarkim, panaudoti jau esamo būsto, žvelgiant į dabartinę situaciją ir į Kuršių nerijos tą išskirtinį parko statusą?

S. GENTVILAS (*LSF*). Man sunku atsakyti už Neringos savivaldybę, bet, aš manau, Europos Sąjungos paraiškų vertintojai turėjo įvertinti, ar yra poreikis Neringos savivaldybei statyti. Tuo labiau kad yra alternatyva, kai galima išsinuomoti. Neringai būdinga tai, kad gyvenimas ten yra be galo brangus. Reikia statutinių pareigūnų, dirbančių pasienyje, reikia mokytojų, reikia biudžetininkų, jiems gyvenimas itin brangioje teritorijoje kartais tampa neįperkamas. Ne iš vieno esu girdėjęs nusiskundimų, kad paslaugų reikia, bet tie žmonės, kurie uždirba biudžetinį atlyginimą, jeigu nėra paveldėję arba negyvena iš seniau, tiesiog neišgali ten gyventi. Aš manau, Europos Sąjunga įvertino tai ir skyrė būtent finansavimą naujiems pastatams statyti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Niekas nenori klausti. Dabar vienas – už, vienas – prieš. Už – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kviesčiau pritarti po pateikimo šiam įstatymo projektui. Turbūt kiekvienas iš mūsų trokštame išsaugoti Neringos grožį ir viso mūsų pajūrio grožį, tačiau ten, kur turi būti pastatyti tam tikri statiniai, ypač atsižvelgiant į išorinio uostą galimą statybą, mes turėtume sudaryti sąlygas ar neužkirsti kelio, nes kitaip bus negalima priimti tokių sprendimų, kurie prieštarauja dabar galiojantiems įstatymams. Po pateikimo siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. K. Mažeika – prieš.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Susilaiiko.

PIRMININKĖ. Nebešnekate? Gerai, nėra. Balsuojame.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 42, prieš – 1, susilaiikė 20. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

Dėmesio, dabar rezerviniai klausimai.

16.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 33, 38, 417, 424, 569, 573, 575, 589, 590, 595, 602, 610, 611, 612, 669, 682 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2672 (pateikimas)

Rezervinis 1 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 33, 38, 417, 424, 569, 573, 575, 589, 590, 595, 602, 610, 611, 612, 669, 682 ir 686 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2672. Pateikimas.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai nėra opozicinės darbotvarkės projektas, tai yra pradžia Vyriausybės projekto, kurį parengė Vidaus reikalų ministerija, o Teisės departamentas buvo parašęs, kad jis galimai prieštarauja Konstitucijai. Komitetas svarstydamas kartu su Vidaus reikalų ministerija parengė naują projektą ir jau komiteto vardu, visiems komiteto nariams tuo metu pasirašius arba bent jau beveik visiems, teikiame šį projektą. Įregistravus šį projektą, Teisės departamentas projekto prieštaravimo Konstitucijai neįžvelgė, o tobulinti tikrai būtų galima.

Esmė yra tai, kad išplečiamas administracinio nurodymo taikymas. Labai trumpai reziumuoju. Kaip jūs žinote, įdiegiami dabar ir kai kur veikia, kai kur pradės veikti atstuminiai greičio matuokliai, taip pat ir savivaldybės, ir Kelių direkcija stato daugiau greičio matavimo technikos. Policija iš tiesų nesugeba susidoroti su tokiu srautu bylų, jeigu mes dirbame pagal seną metodiką – siunčiam, ieškom pažeidėjo, grįžta, jo neranda. Čia yra siūlomas Vidaus reikalų ministerijos visai kitas modelis. Jis yra aprobuotas Saugaus eismo komisijoje ir yra toks, kaip daro beveik visos Vakarų Europos šalys, tai yra išplečiamas administracinio nurodymo taikymas. Jeigu asmuo su nuobauda sutinka, susimoka baudą ir tuo procesas užsibaigia. Jeigu asmuo nesutinka, žinoma, jis turi teisę apskusti, turi teisę bylinėtis, įrodinėti, kad ne jis arba kad jis nebuvo toje vietoje ir taip toliau.

Tokia trumpa esmė. Projektas yra gana didelis, sudėtingas, komplikuoatas ir komitetas čia turės darbo. Todėl tikrai prašytume šiam projektui pritarti.

PIRMININKĖ. Niekas nenori klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Pritarta bendru sutarimu po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 6 dieną.

Dabar nemažai Seimo nutarimų. Ar gerbiamas kolega J. Liesys pateiks? Sako man pateikti. (*Balsai salėje*)

16.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2858 (pateikimas)

Taigi pirmasis Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2858. Čia yra tikrai du straipsniai. Esmė – patvirtinti Lietuvos Respublikos Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininką, Seimo narį J. Džiugelį išbraukti ir įrašyti G. Vasiliauską. (*Balsai salėje*) Ar galime po pateikimo pritarti? S. Gentvilas. Prašau klausti.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamoji, aš suprantu, pateikimas vyksta valdybos arba Seimo vicepirmininko vardu, o ko galima čia klausti?

PIRMININKĖ. Tai dabar išeina, kad manęs.

S. GENTVILAS (*LSF*). Jūsų. (*Balsai salėje*) O kas galėtų įvardyti...

PIRMININKĖ. Pranešėjas, parašyta, yra pirmoji pavaduoja R. Baškienė. Kadangi jos salėje nėra...

S. GENTVILAS (*LSF*). Gal galėtume atidėti, nes iš tikrųjų kyla kompetencijos klausimų. Iniciatorius, kuris ir inicijavo, dabar yra iš esmės paslenkamas. Visa pagarba gerbiamam Gediminui, kuris, žinau, ir sportuoja, ir aktyviai juda, bet norėtume žinoti motyvaciją.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, jūs galite frakcijos vardu siūlyti pertrauką. Čia jokių problemų.

S. GENTVILAS (*LSF*). Prašome dabar Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu pertraukos šiuo klausimu.

PIRMININKĖ. Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašoma pertraukos iki kito posėdžio dėl klausimo Nr. XIIIIP-2858.

Gerbiami kolegos, balsavo 61: už – 25, prieš – 22, susilaikė 14. Dėl projekto Nr. XIIIIP-2858 pertrauka iki kito posėdžio.

Kadangi dar yra palikti kiti rezerviniai, vis dėlto, kolega pavaduotojau Jonai Liesy, ateikite į tribūną ir būkite malonus pateikti projektą Nr. XIIIIP-2859. (*Balsai salėje*)

16.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-37 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2859 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū gerbiamajai pirmininkei. Kadangi pirmadienį jau vyksta Lietuvos ir Lenkijos Asamblėjos trišaliai susitikimai, reikėtų patvirtinti dešimties atstovų sudėtį. Siūlomi tokie pakeitimai. Kadangi P. Urbšys ir M. Adomėnas yra iš Mišrios Seimo narių grupės, tai vietoj gerbiamo P. Urbšio yra siūloma R. Šalaševičiūtė. (*Balsai salėje*) Jiedu iš Mišrios grupės, o dabar R. Šalaševičiūtė nebus iš Mišrios grupės. Nuo pirmadienio mes priimame delegaciją iš Ukrainos ir Lenkijos. Manau, kad ta sudėtis turėtų būti visa.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Gerbiamas pranešėjau, mes visada nusprendavome dėl narių skaičiaus, o dabar čia keičiamas narių skaičius?

J. LIESYS (*LSF*). Narių skaičius nekeičiamas, keičiamos tik pavardės, nes iš vienos Mišrios grupės yra du.

PIRMININKĖ. Aš gal sukonkretinsiu. Vietoj P. Urbšio, kuris šiuo metu priklauso Mišriai Seimo narių grupei, yra R. Šalaševičiūtė iš Socialdemokratų darbo frakcijos. (*Balsai salėje*) Ar turite klausimų gerbiamajam pavaduotojui J. Liesiui? Neturite. Ačiū už pateikimą.

Ar galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Pritarta. Svarstymas. Pritarta. Priėmimas. Nėra norinčių kalbėti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 52, prieš – 1, susilaikė 4. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato

ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių Asamblėjoje“ pakeitimo“ (projektas Nr. XIIIIP-2859) priimtas. (*Gongas*)

16.57 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2861 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Ir dar paprašysiu jūsų pateikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-22 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados Asamblėjoje“ pakeitimo“ projektą Nr. XIIIIP-2861.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, pirmininke. Pristatau projektą. Kadangi gerbiamas Seimo narys R. Martinėlis parašė prašymą nedalyvauti šitoje asamblėjoje, jis nori, kad nebūtų įtrauktas į sąrašus, vietoj jo J. Varžgalys davė sutikimą. Skaičius lieka tas pats. Kadangi tikrai gali būti dvišalis susitarimas arba dvišalis posėdis antradienį, tai reikėtų tą nutarimą ir priimti.

PIRMININKĖ. Niekas nenori jūsų klausti. Dėkoju už pateikimą. Galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Svarstymas. Pritarta. Priėmimas. Vienas straipsnis. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 54, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-2861) priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, dėkoju už gerą darbą. Pareiškimų nėra. Registruojamės.

Užsiregistravo 56 Seimo nariai.

2018 m. lapkričio 8 d. vakarinį plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 70
Anušauskas Arvydas 26
Ažuolas Valius 27
- Bakas Vytautas 24, 25, 26, 32
Bartkevičius Kęstutis 34, 36
Baškienė Rima 9, 70
Baublys Juozas 40, 46, 47
Bernatonis Juozas 14, 22, 28, 29, 30, 31
Budbergytė Rasa 47, 48
Burokienė Guoda 15, 67
- Dagys Rimantas Jonas 16, 18
Degutienė Irena 51
Džiugelis Justas 20, 52, 70
- Gaidžiūnas Aurimas 29, 67
Gailius Vitalijus 18, 41, 52, 53, 54
Gaižauskas Dainius 53, 54
Gelūnas Arūnas 56, 57, 58, 60
Gentvilas Eugenijus 17, 26, 68
Gentvilas Simonas 30, 45, 46, 54, 55, 62, 68, 69, 70
Gražulis Petras 13, 14, 20, 22, 26, 58
Gumuliauskas Arūnas 19, 20, 21
- Hol Anė (Hall Anne) 44
- Jakeliūnas Stasys 19, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 55, 56, 57, 58, 60
Jarutis Jonas 53, 54
Jovaiša Eugenijus 20
Jovaiša Sergejus 14, 43, 54
Juozapaitis Vytautas 43, 45, 50, 58, 59, 60
- Kaminskas Darius 9
Karčevskis Stanislavas (Karczewski Stanislaw) 51
Kernagis Vytautas 29, 30
Kirkilas Gediminas 22
Kreivys Dainius 11, 12, 13, 14
Kupčinskis Andrius 12, 13
Kurlianskis Raimondas 23
- Landsbergis Gabrielius 24
Lazutka Romas 24
Liesys Jonas 9, 28, 70, 71
Linkevičius Linas Antanas 47
Lubys Bronislovas 64
- Mačiulis Nerijus 48
Majauskas Mykolas 11, 16, 20, 23, 25, 40, 46
Markauskas Bronius 30, 31
Martinėlis Raimundas 71
- Masiulis Kęstutis 11, 14, 16, 22, 27, 32, 60
Masiulis Rokas 49
Matulas Antanas 65
Mažeika Kęstutis 17, 28, 29, 34, 69
Misiūnas Eimutis 45
- Navickas Andrius 21
Navickas Kęstutis 46, 48
Nekrošius Arvydas 19
- Olekas Juozas 9, 10, 20, 37, 39, 42, 43, 45, 46, 53, 56, 69, 70
- Palionis Andrius 11, 57, 58, 66
Pavilionis Žygimantas 16, 48, 49
Petrauskienė Jurgita 41, 42, 43, 44, 45
Pliseckaja Maja 60
Poderys Virgilijus 9, 26, 33, 36, 37
Pranckietis Viktoras 9, 51
Puidokas Mindaugas 10, 32
Puksas Andrius 9
Pumprickaitė Nemira 26
Pupinis Edmundas 20, 23, 26, 27, 43, 47, 48, 65, 68
Puteikis Naglis 16, 62, 67
- Razma Jurgis 10, 19, 20, 21, 45
Rinkevičius Viktoras 35, 61
Ruokytė-Jonsson Liana 50
- Sabatauskas Julius 15, 17
Salamakinas Algimantas 28
Saudargas Paulius 12
Sinkevičius Rimantas 11, 35, 65
Sysas Algirdas 39, 47, 64
Skaistė Gintarė 23, 25, 66, 67
Skardžius Artūras 11, 13, 34, 37, 58, 62
Skardžiuvienė Agneta 51
Skvernelis Saulius 45, 46, 48, 49
Stančikas Andriejus 28
Staniuvienė Levutė 61
Starkevičius Kazys 36, 68
Steponavičius Gintaras 17, 22, 42
Strelčiūnas Algis 55
Surplys Giedrius 47
- Šalaševičiūtė Rimantė 57, 64, 70
Šapoka Vilius 47, 48
Šarknickas Robertas 62
Šedbaras Stasys 55, 69
Šimas Audrys 54
Širinskienė Agnė 16, 21, 50, 67

Tomilinas Tomas 12, 13, 64, 65
Tumėnas Stasys 42, 43, 44, 60, 62

Urbelis Artūras 53
Urbšys Povilas 16, 53, 70

Vaičekauskas Gintaras 48, 60, 61, 62
Vaičiūnas Žygimantas 32, 33, 34, 35, 36, 37
Valiukevičiūtė Ona 59

Varkalys Jonas 40, 49, 63, 64, 65
Varžgalys Juozas 71
Vasiliauskas Gediminas 70
Veryga Aurelijus 38, 39, 40, 41
Vingrienė Virginija 68
Vinkus Antanas 41, 49, 53
Viskontas Egidijus 9

Zuokas Artūras 14

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*